

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev İtaliyaya işgüzar səfər edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev İtaliya Respublikasının Prezidenti Sercio Mattarellanın dəvəti ilə sentyabrın 4-də Romaya işgüzar səfər edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Roma şəhərinin "Leonardo da Vinci Rome Fiumicino" Hava Limanında dövlətimizin başçısının şəərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanı İtaliyanın rəsmi şəxsləri qarşıladılar.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Paralimpiya Oyunlarında qızıl medal qazanan Lamiyə Vəliyevanı təbrik edib

edirəm! Azərbaycan azarkeşlərinə bəxş etdikləri sevincə görə bütün qaliblərə təşəkkürümü bildirirəm!"

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Azərbaycan paraatleti Lamiyə Vəliyevanın "Paris-2024" Yay Paralimpiya Oyunlarında qızıl medal qazanması ilə bağlı paylaşım edib.

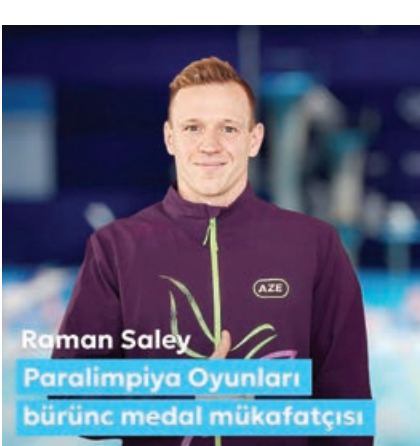
AZƏRTAC paylaşımı təqdim edir: "Ura! Növbəti qələbəmiz! Dörd-qat dünya çempionu Lamiyə Vəliyeva "Paris-2024" Yay Paralimpiya Oyunlarında qızıl medal qazandı! İdmançımızı səmimi-qəlbədən təbrik

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Paralimpiya Oyunlarında növbəti dəfə medal qazanan Raman Saleyi təbrik edib

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Azərbaycan paraatleti Raman Saleyin "Paris-2024" Yay Paralimpiya Oyunlarında gümüş medal qazanması ilə bağlı paylaşım edib.

AZƏRTAC paylaşımı təqdim edir: "Raman Saleyin növbəti qələbəsi! Bütün medal! İdmançımızın əldə etdiyi medallar məharətin, güclü iradənin və qələbə əzminin layiqli mükafatıdır! Paraatletimizi səmimi-qəlbədən təbrik edirik, ona yeni-yeni qələbələr və nailiyyətlər arzulayırıq!"

Xatırladaq ki, Raman Saley avqustun 31-də S12 kateqoriyasında 100 metr məsafəyə arxasüstə üzmə yarışında qüvvəsini sınayıb. O, finişə 1:00:67 dəqiqə nəticə ilə çataraq ikinci olub və gümüş medal qazanıb.

İlham Əliyevin enerji gündəliyi

Azərbaycanın hədəfi 2027-ci ilə qədər Avropanı ildə 20 milyard kubmetr qazla təchiz etməkdir

Hazırda Azərbaycan Avropanın 10 ölkəsinin ənənəvi enerji təminatçısıdır. Yeni Avropanın 10 ölkəsi Azərbaycandan qaz alır. Ən son sentyabrın 1-də Azərbaycan Xorvatiyaya qaz təchizatına başlayıb. SOCAR-ın məlumatına görə, qış mövsümü ərzində Azərbaycan qazının PPD şirkəti və MET Qrup vasitəsilə Xorvatiyaya çatdırılması ölkəmizin Avropanın etibarlı enerji təchizatçı kimi rolunu daha da möhkəmləndirir. Azərbaycan ilə Xorvatiya arasında enerji sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi istiqamətində mühüm addım olan bu hadisə SOCAR-ın Avropa daxili bazarları üçün enerji mənbələrinin şaxələndirilməsi üzrə öhdəliyinə sadiqliyini nümayiş etdirməklə qitənin enerji təhlükəsizliyinin gücləndirilməsinə xidmət edir. Xorvatiya həm də Türkiyə, Gürcüstan, İtaliya, Yunanıstan, Bolqarıstan, Rumıniya, Macarıstan, Serbiya və Sloveniya ilə birlikdə Azərbaycan qazını alan onuncu ölkədir.

Qeyd edək ki, bundan öncə SOCAR Sloveniyaya qaz tədarükünə başlayıb.

Müşahidəçilər hesab edirlər ki, Rusiya-Ukrayna müharibəsi fonunda bir sıra Avropa İttifaqı ölkələrinin Azərbaycanın enerji resurslarına marağı getdikcə artır. Onlar hesab edirlər ki, xüsusilə müharibə fonunda Rusiyaya tətbiq edilən sanksiyalar nəticəsində bu ölkədən Al-yə qaz ixracının dayan-

dırılması Azərbaycan qazına tələbatı artırır.

Ötən ilin iyulunda istismara verilən "Abşeron" qaz-kondensat yatağından ilkin hasilat sxemi mərhələsi üçün il ərzində 1,5 milyard kubmetrdən çox qaz və təqribən 580 min ton kondensat hasil edilib. Bu barədə Azərbaycanın

energetika naziri Pərviz Şahbazov "X" platformasında yazıb. "Abşeron" yatağının mərhələli işlənməsi və illik hasilatın 1,5 milyard kubmetrdən 6 milyard kubmetrə çatdırılması planları ölkəmizin, eləcə də regional və Avropa tərəfdaşlarımızın enerji təhlükəsizliyinə mühüm töhfələrdir.

"AZƏRBAYCAN" - 106

İstək və arzu başqadır, həqiqət və reallıq isə bambaşqa!

Rəsmi dövlət qəzeti "Azərbaycan"a qarşı varislik iddiaları və əsl gerçəkliklər

Qəzetlər də insanlar kimidir! Doğum və ölüm günləri olur! Amma insanlardan fərqli olaraq "ölüb-dirilən" qəzetlərə də təsadüf edilir.

"Azərbaycan" qəzeti də belə qəribə taleli qəzetlərdən sayılır.

Sentyabrın 15-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yadigarı, rəsmi dövlət qəzeti "Azərbaycan"ın 106 yaşını tamam olur.

106 yubiley yaş deyil! Heç bu məqalə də yubiley məqaləsi sayılmır!

Zərurətdən, "Azərbaycan" qəzetinin halal haqqına girmək cəhdlərinin qarşısının bərdəfəlik alınması istəyindən meydana gəlmişdir! Əlahəzrət fakt budur ki, müstəqillik dövrünün rəsmi qəzeti olan "Azərbaycan"ın nəşri dayandırılıb və onun maddi-texniki bazası əsasında yeni dövrün, sovet dövrünün yeni ideologiyasına xidmət edən "Kommunist" qəzetinin nəşrinə başlanılıb!

Fakt budur ki, kommunizm ideologiyasına xidmət edən "Kommunist" qəzetinin nəşri dayandırılıb, əvəzində onun maddi-texniki imkanları (yaradıcı kollektiv də daxil) əsasında ikinci müstəqillik dövrünə xidmət edən yeni nəşrin - "Xalq qəzeti"nin çapına start verilib.

"Kommunist" qəzeti "Xalq qəzeti"yə çevrildəndən sonra 27 və 28 avqust 1991-ci il nömrələri Azərbaycan KP MK-nın orqanı kimi çıxmışdır.

Sonrakı nömrələrdə isə orqanın yerini "Gündəlik ictimai-siyasi qəzet" sözləri tutmuşdur.

"Xalq qəzeti" bu gün də ictimai-siyasi qəzet kimi nəşr olunur.

"Azərbaycan" qəzetinin davamçısı olsaydı, ona "Rəsmi dövlət qəzeti" statusu verildirdi.

Ənənəyə uyğun olaraq parlament höyətini geniş və sistemli şəkildə işıqlandırardı.

"İddiaçılar" bunları da görmürlər! ...Biz zərər qədər də narahat deyilik ki, hansısa iddiaçı "Rəsmi dövlət qəzeti" statusunu, yaxud "Milli Məclisin orqanı" olmasını "Azərbaycan" qəzetindən alar!

Yox, bunlar bizə tarixi ənənə əsasında, mühüm hüquqi aktların sayəsində məxsusdur!

Narahatlığımız ondadır ki, Azərbaycan milli mətbuatının tarixini, bolşevik və demokratik mətbuatın keçdiyi yolu, "Azərbaycan" qəzetinin təlatümlü inkişaf mərhələlərini, mətbuat nəzəriyyəsinə, səhlilik və xələflik münasibətlərinin hüquqi əsaslarını kifayət qədər bilməyənlər "nəzəri" məqalələr yazır, çıxışlar edir, özlərini zorla Cümhuriyyət dövrü "Azərbaycan" qəzetinin varisi və davamçısı kimi təqdim etməyə çalışırlar.

Xoşbəxtlikdən, belə naş cəhdlər heç zaman baş tutmur!

Müstəqil Azərbaycana məxsus "Azərbaycan"ın daim öz yolu, qanuni varisliyi olub!

"Azərbaycan" əxşaməğın, onun yolunu varis kimi davam etdirməyin əsl yolu isə Vətənə, Xalqa, Dövlətə sədəqətlə, peşəkarcasına xidmətdir!

"Azərbaycan"ın redaktorlarından biri olmaq dahi Üzeyir bəyin dediyi kimi:

Bu Vətən də bizimdir!
Bu millət də bizimdir!
Bu dövlət də bizimdir!

Ermənistanın məkri baş tutmayacaq

Çünki Azərbaycanın şərtlərinə əməl olunmadan sülh sazişi imzalanmayacaq

Ona görə dayanıqlı və möhkəm sülhə nail olmaq üçün Ermənistan öz konstitusiyasına dəyişikliklər etməli, orazi iddialarından əl çəkməlidir. Bu həm də sülh prosesində Ermənistanın nə dərəcədə səmimi olduğunu göstərməkdir. Xarici İşlər Nazirliyinin sərhəndə bildirildiyi kimi, Azərbaycanla Ermənistan arasında real və davamlı sülh müqaviləsinin imzalanması üçün əsas şərt, başda "Ermənistan və Dağlıq Qarabağın birləşməsi"no çağırılan Ermənistanın Müstəqillik Aktına açıq şəkildə istinad edən Ermənistan konstitusiyası olma-

la, bu ölkənin çoxsaylı hüquqi və siyasi sənədlərində təsbit edilmiş Azərbaycana qarşı davam edən orazi iddialarına son qoyulmasıdır.

Ermənistanın sülh prosesində digər bir qeyri-səmimiyyəti fəaliyyətini dayandırmış ATƏT-in Minsk qrupunun hüquqi müstəvidə də ləğvi ilə bağlı müraciətdən boyun qaçırmasıdır. Rəsmi İrəvanın keçmiş münaqişənin qalığı olan Minsk qrupu ilə bağlı hazırkı mövqeyi Ermənistanın Azərbaycana qarşı məkri niyyətini nümayiş etdirir.

Makronun impichmentinə start verildi

Fransa prezidentinə qarşı petisiya internetdə sürətlə dəstək qazanır

Konstitusiyanın 68-ci maddəsinə uyğun olaraq respublika prezidentinə qarşı impichment işinin başlanması haqqında qərar layihəsi Milli Assambleya üzvlərinə təqdim olunub.

Fransa Konstitusiyasının göstərilən maddəsi prezidentin səlahiyyətlərini yerinə yetirmədiyini təqdirə həkimiyətdən uzaqlaşdırılmasına icazə verir.

Bu müddəə "Yenilməz Fransa"nın hərəkətə keçməsi üçün hüquqi imkanlar açıq, lakin təşəbbüsün həyata keçirilməsi yolu bir qədər çətinləşdirir. İmpichment qanun layihəsinin qüvvəyə

girməsi üçün bir neçə instansiyadan, o cümlədən solların çoxluğa malik olmadığı və partiyanın özünün təmsil olunmadığı parlamentin yuxarı palatası - Senatdan keçməlidir.

"Yenilməz Fransa" Partiyası həmçinin bildirib ki, Makron tərəfindən bir müddət əvvəl hökumət başçısı postuna namizədliyi rədd edilmiş Lüsü Kaste ölkənin baş naziri olmalıdır. Bəyanatda solçu siyasətçilər arasında ölkənin hazırkı rəhbərliyindən narazılığın artdığı vurğulanır.

Türkiyənin iqtidar partiyası Milli Məclisə seçkilərdəki qələbə münasibətilə Yeni Azərbaycan Partiyasını təbrik edib

Ümid edirik ki, Milli Məclisə 1 sentyabr seçkilərinin nəticələri Azərbaycanın gələcək inkişafına töhfə verəcək və ölkələrimiz arasında münasibətlərin daha da möhkəmləndirilməsinə rəhni olacaq. Təbrik edirik və yeni çağırış Azərbaycan parlamentinə nailiyyətlər arzu edirik.

Bu barədə AZƏRTAC-a müsahibəsində Türkiyənin hakim Ədalət və İnkişaf Partiyası sədrinin birinci müavini, Türkiyə Böyük Millət Məclisinin üzvü Əfqan Ala bildirib.

Onun sözlərinə görə, Türkiyə ilə Azərbaycan arasında münasibətlər Ümmümilli Lider Heydər Əliyevin "Bir millət, iki dövlət" kəlamı kontekstində uğurla inkişaf edir, Türkiyənin Ədalət və İnkişaf Partiyası ilə Yeni Azərbaycan Partiyası arasında sıx əlaqələr, müxtəlif məsələlər üzrə iki aparıcı siyasi qüvvələrin mövqelərinin oxşarlığı

qardaş ölkələr arasında fəal qarşılıqlı əlaqələrin davam etdirilməsinin qarantıdır.

"1 sentyabr seçkilərində qazandıqı uğur münasibətilə Yeni Azərbaycan Partiyasını təbrik edirik. Əminəm ki, Azərbaycanın olan qaradışlarımızla yeni əhəmiyyətli nailiyyətlər və daha sıx əməkdaşlığa nail olacağıq", - deyər Ala bildirib.

Türkiyənin iqtidar partiyasının nümayəndəsi sentyabrın 1-də seçkilərin ilk döfə Azərbaycanın bütün ərazisində, o cümlədən işğaldan azad edilmiş rayonlarda keçirilməsi faktını da yüksək qiymətləndirib. "Bu seçkilər qardaş Azərbaycanın inkişafında tarixi mərhələ oldu. Ümid edirik ki, Azərbaycanın Milli Məclisinə seçkilərinin nəticələri təkcə Azərbaycan deyil, bütün türk dünyasının rifahına xidmət edəcək", - deyər o qeyd edib.

Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatına

Dost və qardaş ölkə Azərbaycanın bütün ərazisində baş tutan parlament seçkilərinin sülh və güvən içərisində tamamlanmasından böyük məmnunluq duyuruq.

Azərbaycan xalqının iradəsinə ortaya qoyan seçkilərin nəticələri əsasında formalaşacaq yeni Milli Məclisin "bir millət - iki dövlət" anlayışı ilə ortaq hədəflərə doğru birlikdə yol aldığımız dost və qardaş Azərbaycan xalqı, qardaş Azər-

baycan dövləti, Yeni Azərbaycan Partiyası və türk dünyası üçün xeyirli olmasını diləyirik.

Seçilən millət vəkllərini səmimi-qəlbədən təbrik edirik, böyük uğurlar arzulayırıq.

Zafer SİRAKAYA,

Türkiyənin Ədalət və İnkişaf Partiyası Sədrinin xarici əlaqələr üzrə müavini, Türkiyə Böyük Millət Məclisinin üzvü

Bu münasibətlə seçkilərin nəticəsindən Azərbaycan xalqına və türk dünyasına xeyirli olmasını diləyir, sizə və dost Azərbaycan xalqına şəxsim və millətim adından sevgilərimi, salamlarımı göndərirəm.

Hörmətlə,

Ünal ÜSTEL,

Şimali Kipr Türk Respublikasının Baş naziri, Ulusal Birlük Partiyasının Sədri

COP29 çərçivəsində dünya dini liderlərinin sammitinin keçirilməsi istiqamətində hazırlıqla bağlı müzakirələr aparılıb

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Ramin Məmmədov sentyabrın 3-də Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə ilə görüşüb.

Dövlət Komitəsinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə dövlət-din münasibətlərinin daha da təkmilləşdirilməsi, ölkəmizdə fəaliyyət göstərən dini icmalar arasında maarifləndirmə sahəsində əlaqələrin genişləndirilməsi istiqamətində fikir mübadiləsi aparılıb. Qeyd olunub ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi və qayğısı ilə dinimizin, ümmilikdə xalqımızın milli-mənəvi dəyərlər sisteminin qorunması, tolerantlıq, multikulturalizm əhəmiyyətlərini inkişaf etdirilməsi və təbliğ istiqamətində çox mühüm tədbirlər həyata keçirilir.

Azərbaycanda mövcud olan dövlət-din münasibətləri modeli dini etiqad azadlığının sərbəst həyata keçirilməsinə imkan yaratmaqla bərabər, dini icmalar arasında qarşılıqlı anlaşmanın, həmrəyliyin dərinləşməsinə

xidmət edir. Bildirilib ki, etnik-dini müxtəlifliyin qorunması dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biridir.

Görüşdə BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası - COP29 konfransı çərçivəsində dünya dini liderlərinin sammitinin keçirilməsi istiqamətində hazırlıq işləri ilə bağlı müzakirələr aparılıb. Azərbaycan dövlətinin dünyada nüfuzunun artdığını, beynəlxalq səviyyədə ölkəmizə böyük etimadın mövcud olduğunu təsdiqləyən bu mötəbər tədbirin yüksək səviyyədə keçiril-

məsi üçün texniki-təşkilati məsələlərin həllində Dövlət Komitəsi ilə QMİ arasında əməkdaşlığın vacib əhəmiyyətə malik olduğunu qeyd edilib. Sammitə dəvət olunacaq qonaqların ölkəmizə səfəri ilə bağlı həlləni bələyən məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb, müxtəlif ideya və təkliflər müzakirə edilib. COP29 çərçivəsində keçiriləcək dini liderlərin sammitinə hazırlıq işlərinin effektiv koordinasiya məqsədilə yaradılacaq qətilat komitəsinə Dövlət Komitəsi və QMİ nümayəndələrinin yer almasını zəruriliyi vurğulanıb.

Baş prokuror Rusiyada işgüzar səfərdədir

Sentyabrın 4-də Rusiyanın baş prokuroru İqor Krasnovun davəti ilə Azərbaycanın baş prokuroru Kamran Əliyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Vladivostok şəhərinə işgüzar səfərə gedib.

Primorsk diyarının prokurorluğunda hər iki dövlətin baş prokurorları arasında ikitərəfli görüş keçirilib. Nümayəndə heyətini salamlayan İqor Krasnov ölkələrimiz arasında yüksək xətlə inki-

şaf edən tərəfdaşlıq münasibətlərindən məmnunluğunu ifadə edərək, sahibkarlıq üçün münbit şəraitin formalaşmasında prokurorluq orqanlarının önəmini qeyd edib.

Kamran Əliyev rusiyalı həmkarına Şərç İqtisadi Forumunda iştirak üçün dəvətə görə təşəkkürünü bildirib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə aparılan müxtəlif islahatlar, biznes və investisiya mühitinin yaxşılaşdırılması, sahibkarlığa dövlət dəstəyi və milli iqtisadiyyatın sürətli inkişafı barədə məlumat verərək, Rusiya Prezidenti cənab Vladimir Putinin avqust ayında ölkəmizə dövlət səfərinin ikitərəfli münasibətlərin möhkəmləndirilməsində önəmindən bəhs edib.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra məsələlər müzakirə edilməklə gələcək əməkdaşlığın fəaliyyət istiqamətləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Daha sonra baş prokurorlar mövcud səhəvi əlaqələrin gələcəkdə daha da intensivləşdirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu ilə Rusiya Federasiyasının Baş Prokurorluğu arasında hərbi prokurorluq orqanlarının əməkdaşlığına dair Anlaşma Memorandumunu imzalayıblar.

Nümayəndə heyətinin səfəri davam edir.

Azərbaycanla Belarus arasında beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilib

Sentyabrın 4-də Azərbaycan Respublikası xarici işlər nazirinin müavini Samir Şərifov ölkəmizdə səfərdə olan Belarus Respublikası xarici işlər nazirinin müavini İqor Nazaruk ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüş zamanı ali səviyyəli dialoqun iki ölkə arasında qarşılıqlı fəaliyyətin genişləndirilməsinə, təşəkkül tapmış strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin gücləndirilməsinə və dinamik əməkdaşlığın inkişafına vacib töhfə verildi xüsusilə vurğulanıb.

Siyasi, iqtisadi-ticarət, mədəni-humanitar və ikitərəfli, eləcə də beynəlxalq və regional təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlıq, regional təhlükəsizlik, habelə qarşılıqlı maraq kəsb edən digər məsələlər ətrafında müzakirə aparılıb.

İkitərəfli münasibətlərin bütün sahələrində müşahidə edilən müsbət dinamikanı məmnunluq ifadə edilib, birgə layihə və təşəbbüslər ətrafında danışıqlar.

Azərbaycan ilə Belarus arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Birgə Hökumətlərarası Komissiyanın ikitərəfli iqtisadi əlaqələrin dərirləşdirilməsində, əməkdaşlığın yeni perspektivli istiqamətlərinin müəyyən edilməsində və onların hüquqi müstəvidə təsbit olunmasında fəaliyyəti xüsusilə qeyd edilib.

Azərbaycan Respublikasının evsahibliyi etdiyi BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) yeni əməkdaşlıq sahələri üçün əlverişli imkan yaratdığı vurğulanıb və bu mötəbər tədbirin təşkilatı ilə bağlı məlumat verilib.

Bununla yanaşı, iki ölkə arasında müqavilə-hüquq bazası ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Azərbaycanla Pakistan arasında ekstradisiya və məhkumların verilməsi üzrə sıx əməkdaşlıq həyata keçirilir

Azərbaycanın ədliyyə naziri Əhmədov sentyabrın 4-də Pakistan İslam Respublikasının ölkəmizdə yeni təyinatlı səfiri Qasım Mohiuddini ilə görüşüb.

Nazirliyin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, F.Əhmədov Qasım Mohiuddini bu vəzifəyə təyinatına görə təbrik edib, diplomata gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Səhəmi qəbulu görə təşəkkür edən səfir Azərbaycanda özünü vətəninə kimi hiss etdiyini bildirib.

Görüşdə iki ölkə arasında strateji tərəfdaşlığın yüksək qiymətləndirildiyi, qarşılıqlı səfər və görüşlərin bütün sahələrdə əməkdaşlığın inkişafına töhfə verəcəyi qeyd olunub.

Səhəbi zamanı Azərbaycan ilə Pakistan arasında hüquqi sa-

hədə əlaqələrin inkişafından məmnunluq ifadə edilib, ekstradisiya və məhkumların verilməsi üzrə sıx əməkdaşlığın həyata keçirildiyi bildirilib. Həmçinin iyulun 11-də Prezident İlham Əliyevin Pakistana dövlət səfəri çərçivəsində imzalanmış və ötən günlərdə ölkə başçısının müvafiq fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi ilə Pakistan İslam Respublikasının Hüquq və Ədliyyə Nazirliyi arasında Əməkdaşlıq Memorandumu"nun iki ölkə arasında hüquqi sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsinə və əlaqələrin dinamikasının artmasına töhfə verəcəyi vurğulanıb.

Görüşdə hüquqi əməkdaşlığın gələcək perspektivləri, eləcə də qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlərə dair müzakirələr aparılıb.

Xarici ölkələrin Azərbaycandakı hərbi attaşələri Səngəçal terminalı ilə tanış olublar

Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin fəaliyyət planına əsasən, ölkəmizdə akkreditə olunmuş hərbi attaşələr bu gün mühüm strateji obyekt olan Səngəçal terminalında olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, xarici ölkələrin hərbi attaşələri terminalda BP şirkətinin hökumətə işlər üzrə baş müavini Qiyam Rəhimli qarşılayıb.

Terminala tanışlıq Azərbaycanın neft-qaz sənayesinin tarixini dolğun əks etdirən Xəzər Enerji Mərkəzinə başlayıb. Bildirilib ki, mərkəzin istifadəsi verilməsi Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas neft ixrac boru kəmərinin Azərbaycan hissəsinin işə salınması ilə bağlı keçirilən təntənəli mərasim vaxtı baş verib. Prezident İlham Əliyev və Böyük Britaniya Kral ailəsinin üzvü Şahzadə Endryü qırmızı lentlə kəsərək Xəzər Enerji Mərkəzinin rəsmi açılışını elan ediblər və təbriyə iştirak edən ali qonaqlar açılış mərasimində rəsmi nişan kimi gipsdən olan körpiclər üzərində öz olizlərini qoyublar. Bu nişan Xəzər Enerji Mərkəzinin rəmzinə çevrilib.

Qiyam Rəhimli Azərbaycanın BP şirkətinin regionda fəaliyyəti barədə təqdimat edib. Təqdimatda dünya neft sənayesində Azərbaycanın əldə etdiyi birinciliklər qonaqların diqqətinə çatdırılıb. Bildirilib ki, dünyada ilk dəfə sənaye üsulu ilə neft quyusu 1846-cı ildə Bakıda - Bibiheybət ərazisində qazılıb. 1878-ci ildə Xəzər dənizində suya salınan Nobel qardaşlarının "Zərdüş" ("Zoroastr") gəmisi dünyada ilk neft tankeri, 1897-1907-ci illərdə Bakıdan Batumiyə çəkilmiş boru xətti dünyada ilk ən böyük neft kəməri (833 km) olub.

Qeyd olunub ki, məşhur Nobel qardaşları XIX əsrin ikinci yarısında Azərbaycanda biznes fəaliyyətinə başlayıblar və bütün dünyada tanınan Nobel mükafatı hom də Alfred Nobelin Bakıdakı neft yataqları üzrə səhmlərinin satışından əldə olunduğu

vəsaitlərin toplanması hesabına yaradılıb. Azərbaycan həm də dünyada ilk dəfə olaraq 1949-cu ildə Xəzərin "Neft daşları" yatağındakı platformadan neft çıxarmağa başlayıb və bu, Ginessin Rekordlar Kitabına ilk dəniz neft platforması kimi düşüb.

1991-ci ildə müstəqilliyini bərpa edən Azərbaycan yeni neft ərsinə qədəm qoyub, qlobal və regional güclərin maraqlarını balanslaşdıraraq, BP və tərəfdaşları ilə birlikdə Avrasiya məkanında enerji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün Xəzər regionunda dünyanın ən böyük neft-qaz layihələrini həyata keçirərək mühüm infrastrukturlar yaradıb.

Qonaqlar avtobusla Səngəçal terminalının əməliyyat sahəsinə gədərək BP infrastrukturuna, oradakı texnologiyalarla tanış olublar. Bildirilib ki, Xəzər dənizindəki yataqlardan hasil edilən xam neftin və qazın qəbul edildiyi, emal olunduğu, saxlandığı və ixrac edildiyi məkan olaraq, AÇQ yatağından çıxarılan neft və "Şahdəniz"də hasil edilən qaz terminalına naql olunur. Bakı-Səpa, Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) və Cənubi Qafqaz Boru Kəməri ilə dünya bazarına ixrac edilir. Terminal gündə 1,2 milyon barel xam neft emal etmək gücünə malikdir. Gündəlik qaz emalı həcmi isə 81 milyon kubmetrdir. Sahəsi 688 hektardan çox olan, dünyanın ən böyük iqtisadiyyatı qeyd etmiş və qaz terminalı olması baxımından unikal hesab olunan, Səngəçaldan başlayan əməliyyatlar global enerji təchizatının şəxələndirilməsində və enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayıb.

Qiyam Rəhimli Azərbaycanın mühüm geostateji məkanı yerləşməsi, Xəzərdən hasil olan karbohidrogenlərdən əlavə üçüncü tərəfin resurslarını mövcud infrastruktur və ixrac boru xətləri vasitəsilə naql etmək imkanları barədə də qonaqları ətrafı məlumatlandırılıb.

XİN: Fransanın Avropa və Xarici İşlər Nazirliyinin Azərbaycana dair sərt səyahət xəbərdarlığını qətiyyətlə pisləyirik

Fransanın Avropa və Xarici İşlər Nazirliyinin Azərbaycanda guya Fransa vətəndaşlarının saxlanıldığı və hədəf alındığı barədə əsassız iddiaları səbəb gətirərək Azərbaycana dair açıqladığı sərt səyahət xəbərdarlığını qətiyyətlə pisləyirik.

Fransa tərəfindən verilməsi bu cür əsassız, qərəzli qərar və bəyanat bu ölkənin Azərbaycanla münasibətləri daha da gərginləşdirmək niyyətindən xəbər verir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirlər Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin rəhbəri Ayxan Hacızadənin məsələyə dair şərhində yer alıb.

Bildirilib ki, Fransa vətəndaşlarının əsassız olaraq saxlanıldığı və həbs edildiyi barədə Fransanın Avropa və Xarici İşlər Nazirliyinin iddialarının heç bir əsası yoxdur. Bu əsassız bəyanat reallığın təhrif olunmasıdır.

Ölkəmizdə indiyə qədər yalnız Fransa Respublikasının vətəndaşı Martin Rian ötən il dekabrın 4-də Azərbaycan Respublikasının Cənubi Məcəlləsinin 276-cı maddəsində (casusluq) nəzərdə tutulmuş əməlin törədilməsində şübhəli bilinərək tutulub. Bundan əlavə, digər Fransa vətəndaşı Klerk Teo Hüqonun Bakı metrosunda törətdiyi əmələ görə saxlanıldığı məlumdur.

Bunun əksinə, rəsmi Paris tərəfindən Azərbaycan jurnalistlərinin Fransaya, hətta digər Şengen ölkəsi ərazilərinə səyahətə tutulub. Bu barədə AZƏRTAC-a Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Bölmələrimiz tərəfindən qeyd olunan istiqamətdə adekvat cavab tədbirləri görüldü.

Azərbaycan və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin diplomatik əlaqələrinin 32-ci ildönümü qeyd edilib

Sentyabrın 4-də Azərbaycan Respublikası ilə Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri (BƏƏ) arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasının 32-ci ildönümü münasibətilə tədbir təşkil edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Azərbaycan və BƏƏ-nin Dövlət himnləri səsləndirilib. Sonra çıxış edən Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Azərbaycanı səfəri Məhəmməd Əl Bluşi ölkələrimiz arasında diplomatik əlaqələrin 1992-ci il sentyabrın 1-də qurulduğunu deyib: "O vaxtdan etibarən, biz iki ölkənin rəhbərliyi ilə ikitərəfli münasibətlərdə çoxsaylı nailiyyətlərin, inkişafın, uğurların şahidi olmuşuq".

İki ölkə arasında imzalanmış çox mühüm sənəd - Strateji Tərəfdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumunun əhəmiyyətinə toxunan səfir vurğulayıb ki, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyanın və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin siyasi iradəsi sayəsində dostluq və

qardaşlıq münasibətlərimiz möhkəm təməl üzərində inkişaf edir.

BƏƏ-nin iri şirkətləri olan "Masdar" və ADNOC tərəfindən Azərbaycanda mühüm layihələrin həyata keçirildiyini diqqətə çatdıran səfir əlavə edib: "COP29 vasitəsilə global problemi - iqlim dəyişikliyini həll etmək üçün birlikdə səylər göstərməkdən qürur duyuruq. BƏƏ bütün təcrübəsi ilə Azərbaycanı dəstəkləyir. Azərbaycanı bu mühüm beynəlxalq tədbirə evsahibliyi münasibətilə təbrik edirik".

Xarici işlər nazirinin müavini Elnur Məmmədov Azərbaycan Respublikası ilə Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri arasında diplomatik münasibətlərin xalqlarımız qarşılıqlı hörmətə əsaslanan dorin və davamlı tərəfdaşlığa söykəndiyini söyləyib.

O bildirib ki, Azərbaycan Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri (BƏƏ) ilə əlaqələrini dərirləndirərək ikitərəfli münasibətlərimizə böyük təsir göstərib.

"Azərbaycan və BƏƏ arasında əməkdaşlığın ön perspektivli sahələrindən biri də alternativ enerji sahəsi

dir. Azərbaycan öz enerji kompleksini şəxələndirmək və karbon emissiyalarını azaltmağa öhdəliyinə sadıqdır. Resurslarımızı birləşdirərək, təcrübə mübadiləsi aparmaq və innovativ texnologiyalara sərmayə qoymaqla biz təkcə öz ölkələrimiz üçün deyil, həm də bütün dünya üçün daha davamlı gələcəyə töhfə verməyə olacağıq", - deyər E.Məmmədov vurğulayıb.

Sonda Azərbaycan və BƏƏ əlaqələrinin həsr olunmuş videoçarx nümayiş etdirilib.

İlham Əliyevin enerji gündəliyi

Azərbaycanın hədəfi 2027-ci ilə qədər Avropanı ildə 20 milyard kubmetr qazla təchiz etməkdir

Bakıda keçiriləcək BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına (COP29) hazırlıqlar davam edir. Konfransa olan maraq, iştirakçıların sayının getdikcə artması onu deməyə əsas verir ki, Bakıda iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə istiqamətində çox mühüm qərarlar qəbul olunacaq. Bu baxımdan COP29 Azərbaycanın etibarlı tərəfdaş ölkə kimi dünyada global təşəbbüslərin açıq məkanına çevrilməsini şərtləndirməklə, gələcək yeni enerji proqramlarında bölgənin aparıcı sarmaya mərkəzinə çevrilməsini də təmin edəcək.

Neçə illərdə Avropanın enerji təhlükəsizliyində əhəmiyyətli rol oynayan Azərbaycan COP29-un nüfuzlu platforması çərçivəsində beynəlxalq birliyi, tərəfdaş olan qardaş və dost ölkələrlə yanaşı, bədxahlara da göstərə biləcək ki, alternativ enerji ilə bağlı layihələr və "yaşıl enerji"nin dünya bazarına noqlı dövlətimizin enerji siyasətində prioritet sahələrdən biridir.

Bu mötəbər tədbirin "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili"ndə keçirilməsi nəticəsində Azərbaycan özünün ən müsbət tərəflərini dünyaya çatdıracaq. Ölkəmiz həmçinin həmin istiqamətlər üzrə yaxın bir neçə 10 illiyə hesablanmış yeni siyasətin formalaşdırılması üçün çox olverişli imkanlar qazanacaq.

Son illərdə Azərbaycan Avropanın tək enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynamır, eyni zamanda qitənin və Avropa İttifaqının gələcəyi ilə bağlı müzakirələrdə də rəyini, mövqeyini önəm verilən ölkə kimi çıxış edir.

Hazırda Azərbaycan Avropanın 10 ölkəsinin ənənəvi enerji təminatçısıdır. Yeni Avropanın 10 ölkəsi Azərbaycan qaz alır. Ən son sentyabrın 1-də Azərbaycan Xorvatiyaya qaz təchizatına başlayıb. SOCAR-ın məlumatına görə, qış mövsümü ərzində Azərbaycan qazının PPD şirkəti və MET Qrup vasitəsilə Xorvatiyaya çatdırılması ölkəmizin Avropanın etibarlı

enerji tərəfdaşı və qaz təchizatçısı kimi rolunu daha da möhkəmləndirir. Azərbaycan ilə Xorvatiya arasında enerji sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi istiqamətində mühüm addım olan bu hadisə SOCAR-ın Avropa daxili bazarları üçün enerji mənbələrinin şəxələndirilməsi üzrə öhdəliyinə sadıqlığını nümayiş etdirməklə qitənin enerji təhlükəsizliyinin gücləndirilməsinə xidmət edir. Xorvatiya həm də Türkiyə, Gürcüstan, İtaliya, Yunanıstan, Bolqarıstan, Rumıniya, Macarıstan, Serbiya və Sloveniya ilə birlikdə Azərbaycan qazını alan onuncu ölkədir.

Qeyd edək ki, bundan öncə SOCAR Sloveniyaya qaz tədarükünə başlayıb. Müşahidəçilər hesab edirlər ki, Rusiya-Ukrayna müharibəsi fonunda bir sıra Avropa İttifaqı ölkələrinin Azərbaycanın enerji resurslarına marağı getdikcə artır. Onlar hesab edirlər ki, xüsusilə müharibə fonunda Rusiyaya təbii qazın sanksiyalar nəticəsində ölkədən Al-yo qaz ixracının dayandırılması Azərbaycan qazına tələbatı artır.

Ötən ilin iyulunda istismara verilən "Abşeron" qaz-kondensat yatağından ilkin hasilat sxemi mərhələsi üçün il ərzində 1,5 milyard kubmetrdən çox qaz və təqribən 580 min ton kondensat hasil edilib. Bu barədə Azərbaycanın

energetika naziri Pərviz Şahbazov "X" platformasında yazıb. "Abşeron" yatağının mərhələli işlənməsi və illik hasilatın 1,5 milyard kubmetrdən 6 milyard kubmetrə çatdırılması planları ölkəmizin, eləcə də regional və Avropa tərəfdaşlarımızın enerji təhlükəsizliyinə mühüm töhfədir", - deyir nazir qeyd edib.

Bu ilin iyul ayının 18-də Böyük Britaniyada Qərbi ölkələri arasında siyasi əlaqələndirmə platforması hesab edilən "Avropa Siyasi Birliyi"nin 4-cü Milli Zirvə toplantısında iştirak edən Prezident İlham Əliyev bir daha Azərbaycanın enerji potensialı barədə məlumat verərək deyib ki, Avropaya qaz təchizatının 2027-ci ilin sonuna qədər ikiqat artırılması nəzərdə tutulur: "Biz bu hədəfə doğru irəliləyirik. 2021-ci ildə Avropa qitəsinə bizim qaz təchizatımız ildə 8 milyard kubmetr təşkil edirdi, bu il bu göstərici 13 milyard kubmetrə yaxın olacaq. 2021-ci ildə ümumi ixrac 18 milyard kubmetr təşkil edirdisə, bu il bu göstərici 25 milyard kubmetr olacaq. İxracın yarımından çoxu Avropaya gedir".

Dövlət başçısı çıxışında bir daha xatırladı ki, Avropa Komissiyası Azərbaycanın enerji üzrə etibarlı tərəfdaş və ümumavropa qaz təchizatçısı adlandırılıb. Bu, çox böyük məsuliyyətdir və əlbəttə ki, Azərbaycan Avropanın 2027-ci ilə qədər ildə 20 milyard kubmetr qazla təchiz etmək üzrə öhdəliyini yerinə yetirmək üçün çalışır. Bu, Azərbaycanın hədəfidir.

Azərbaycanın ənənəvi enerjiden bərpəolunan enerjiyə keçidində gəldikdə isə deyir bilirik ki, bu istiqamətdə çox mühüm addımlar atılır, dost və tərəfdaş ölkələrlə müştərk layihələrin işlənməsi istiqamətində sazişlər imzalanır. Onlardan biri də 2022-ci il dekabrın 17-də Buxarestdə imzalanmış "Azərbaycan Respublikası, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan hökumətləri arasında "yaşıl enerji"nin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş"dır. Bu saziş əsasən 4 ölkə "Xəzər-Qara dəniz-Avropa Yaşıl Enerji Dəhlizi" layihəsini reallaşdırmaq üçün birgə say nümayiş etdirirlər. Sentyabrın 3-də Buxarestdə saziş çərçivəsində keçirilən 8-ci Nazirlər-Rəhbər Komitəsinin iclasında energetika naziri Pərviz Şahbazov deyib ki, layihənin texniki-iqtisadi əsaslandırılmasının ilkin nəticələrinin təqdimatı bu ilin noyabrında Bakıda keçiriləcək COP29 çərçivəsində planlaşdırılır.

Bununla yanaşı, Azərbaycan Rəqəmsal İpək Yolumun inkişafı çərçivəsində qonşu ölkələrlə birgə Xəzər dənizinin dibi ilə Körfəz ölkələrinə çıxışı olan fiber-optik kommunikasiya xətlərinin çəkilməsi layihəsi həyata keçirilir. 2023-cü ildə "AzerTelecom" və "Qazaxtelecom" telekommunikasiya operatorları Azərbaycan-Qazaxıstan marşrutu üzrə Xəzər dənizinin dibi ilə Trans-Xəzər fiber-optik rabitə xəttinin tikintisi və istismarı üçün birgə müəssisənin yaradılması haqqında saziş imzalayıblar. Gələcək xətt Avropa və Asiya arasında yeni rəqəmsal telekommunikasiya dəhlizinin yaradılmasını nəzərdə tutan irimiqyaslı "Rəqəmsal İpək yolu" (Digital Silk Way) layihəsinin bir hissəsi olacaq.

Sualtı xəttin əsas marşrutu Qazaxıstanın Aktau şəhərindən Azərbaycanın Siyözən şəhərinə qədər uzanacaq və 340 kilometrdir artıq olacaq. Qazaxıstanın Kurik limanından Bakı yaxınlığındakı Buzovna kəndinə uzunluğu təxminən 330 kilometr olan ehtiyat kanal çəkiləcək. 1000 kilometrlik sualtı kabel "uzunluğuna görə rekord vuraacaq və başa çatdıqdan sonra "yaşıl enerji"nin ixaldını asanlaşdıracaq".

Əlavə edək ki, Azərbaycan "yaşıl enerji" dəhlizinin əsas resurs mənbəyi olmaqla Avropa və Mərkəzi Asiya ölkələrinin bərpəolunan enerji sahəsində də əsas tərəfdaşlarından biri olacaq. Ümumiyyətlə, Azərbaycan "yaşıl enerji" iqtisadiyyatına verdiyi önəmli əməli fəaliyyətlərlə sübut edir. Buna misal olaraq, Azərbaycan 1990-cı ilə müqayisədə 2030-cu ilə qədər istixana qazlarının miqdarının 35 faiz, 2050-ci ilə qədər isə 40 faiz azaldılmasını hədəfləyib.

Azərbaycan bərpəolunan enerji mənbələri üzrə yüksək potensiala malik olan ölkələrdəndir. Ölkəmizin bərpəolunan enerji mənbələrinin texniki potensialı quruda 135, dənizdə 157 qi-qavatdır. Bərpəolunan enerji mənbələrinin iqtisadi potensialı 27 qi-qavat, o cümlədən külək enerjisi üzrə 3 min meqavat, günəş enerjisi üzrə 23 min meqavat, bioenerji potensialı 380 meqavatdır. Dağ çaylarının potensialı 520 meqavat həcmində qiymətləndirilib.

Bu, Azərbaycanın hədəfidir və bunun üçün potensial da var. Yaxşı sərmayə mühiti də mövcuddur. Bu da göstərir ki, ölkə ənənəvi enerjindən əldə etdiyi gəlirləri hazırda bərpəolunan enerjiyə yönəldir. COP29-a evsahibliyi edəcək ölkə kimi "yaşıl enerji"yə keçid prosesində öndə gedənlərdən olmaq Azərbaycanın üzünə düşən öhdəlikdir.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Bakıda "Kağızsız hökumət: rəqəmsallaşma və innovasiyanın ətraf mühitə təsiri" adlı beynəlxalq tədbir keçirilib

İnnovasiya və Rəqəmsal İnkişaf Agentliyinin (İRİA) və BMT-nin Azərbaycandakı Nümayəndəliyinin təşkilatçılığı ilə sentyabrın 4-də Bakıda "Kağızsız hökumət: rəqəmsallaşma və innovasiyanın ətraf mühitə təsiri" adlı beynəlxalq tədbir keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbir "29 İqlim Səhəbtisi: COP29-a gedən yol" silsilə tədbirlər proqramı çərçivəsində baş tutub.

Beynəlxalq tədbirdə rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat nazirinin müavini Samir Məmmədov, İnnovasiya və Rəqəmsal İnkişaf Agentliyinin (İRİA) sədri İnarə Vəliyeva, BMT-nin Azərbaycandakı rezident-əlaqələndiricisi Vladanka Andreeva və başqaları çıxış ediblər.

Tədbirdə açılış nitqi ilə çıxış edən nazir müavini Samir Məmmədov Azərbaycanın global iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə fəal rəhbərlik rolundan danışıb.

"Rəqəmsallaşma və innovasiyanın gücündən yararlanaraq ətraf mühitin mühafizəsi və dayanıqlı inkişafın təmin edilməsi prinsipləri bizim gələcəyə baxışımızın əsasını təşkil edir. COP29 sammiti Azərbaycanın rəqəmsal transformasiya və innovativ həllərlə dayanıqlıq, "yaşıl iqtisadiyyat", o cümlədən təbii qüvvələrin qorunması üzrə təşəbbüslərinin nümayiş etdirilməsi baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir. Hesab edirik ki, texnologiya və sənədarlik prinsiplərini birləşdirərək biz iqtisadi artım və ekoloji məsuliyyətin bir araya gəldiyi dayanıqlı gələcəyi qura bilirik", - deyir nazir müavini bildirib.

Daha sonra İRİA-nın sədri İnarə Vəliyeva "Kağızsız hökumət"ə keçid istiqamətində həyata keçirilən Rəqəmsal Sənəd Dövrüyləsi alt sistemi barədə məlumat verib:

"Bu təşəbbüsün əsas məqsədi qabaqcıl texnologiyalardan maksimum səviyyədə istifadə etməklə ətraf mühitə və ekoloji dayanıqlılığa müsbət təsirləri artırmaqdır. Rəqəmsal Sənəd Dövrüyləsi alt sistemi ilə biz 90 faiz məlumat dəqiqliyini hədəfləyən və qurumlararası məlumat mübadiləsinin 7 günden az müddətdə endirən tam "Kağızsız hökumət"ə keçid edirik. Altisistem dövlət qurumları arasında sənədləşmə proseslərini tam rəqəmsal formada həyata keçirir ki, bununla da kağızdan istifadənin və ağacların kəskin şəkildə azalmasına nail oluruq".

BMT-nin Azərbaycandakı rezident-əlaqələndiricisi Vladanka Andreeva çıxışında rəqəmsal innovasiyanın global iqlim gündəliyi ilə yanaşı, dayanıqlı inkişaf üçün dövlətin töhfə verməsi baxımından birbaşa əhəmiyyətindən danışıb:

"COP29-a doğru irəliləyərək Azərbaycanın rəqəmsal transformasiyaya keçidi hədəfləməsi texnologiyanın ətraf mühitə və sosial dəyişiklikləri irəli aparmaq gücünü nümayiş etdirir. "Kağızsız hökumət"ə keçid, Azərbaycanın dayanıqlı inkişaf üçün rəqəmsal yeniliklərdən istifadə etməyə dair geniş strategiyasının vacib addımıdır. Rəqəmsal həlləri dövlət idarəçiliyinə inteqrasiya etməklə Azərbaycan təkə qıym dəyişikliyinə qarşı mübarizə aparmır, həm də məsuliyyətli istehlak, innovasiya və ətraf mühitin qorunmasının idarəetməsinə həyata keçirilən Rəqəmsal Sənəd Dövrüyləsi alt sistemi barədə məlumat verib:

Tədbir zamanı Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İqtisadi və sosial məsələlər idarəsinin (UN DESA) Rəqəmsal hökumət şöbəsinin müdiri Vinçenzo Akvoro "Rəqəmsallaşma metodologiyası və iqlim dəyişikliyi" mövzusunda geniş təqdimatla çıxış edib. Daha sonra "Kağızsız hökumətdə beynəlxalq təcrübə: Rəqəmsal hökumət məhsullarının ətraf mühitə təsirləri" və "Rəqəmsal sənəd idarəetmə: texnologiyaların inkişafı və vətəndaş iştirakının təşviqi" mövzularında panel sessiyaları keçirilib. Bu sessiyalarda müxtəlif qurumların aparıcı nümayəndələri ilə yanaşı, rəqəmsal hökumət üzrə yerli və beynəlxalq ekspertlər tərəfindən ətraflı müzakirələr aparılıb.

Tədbir İRİA sədrinin müavini Şahin Əliyevin "Kağızsız hökumət təşəbbüsləri" mövzusunda edilən təqdimatı ilə davam edib. O, kağız istehlakını azaltmaq, rəqəmsal iş axınının gücləndirilməklə və dövlət xidmətlərinin səmərəliliyini artırmaq üçün həyata keçirilən müxtəlif layihələr və təşəbbüslər haqqında ətraflı məlumat verib.

Qeyd edək ki, tədbirin keçirilməsində əsas məqsəd global iqlim böhranı ilə mübarizə aparmaq üçün müxtəlif sektorlar arasında birgə fəaliyyət və dialoqu təşviq etməkdir. Tədbirdə dünyanın müxtəlif yerlərində uğurlu təcrübələr və strategiyalar nümayiş etdirilərək rəqəmsal transformasiya və ekoloji dayanıqlılığın kəşmişini əks etdirən məqamlara toxunulub. Birgə müzakirələr və bilik mübadiləsi vasitəsilə iştirakçılar hom ekoloji, həm də sosial rifahı dəstəkləyən effektiv rəqəmsal strategiyaların həyata keçirilməsi ilə bağlı geniş anlayışlar üzərində müzakirələr aparılıb.

Bakıda COP29 sədrliyi çərçivəsində İqlim Dəyişmələri üzrə Hökumətlərarası Panelin təlim seminarı keçirilir

Bakıda COP29 sədrliyi çərçivəsində BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının (UNFCCC), BMT-nin Ətraf Mühit Proqramının (UNEP), Ümumdünya Meteorologiya Təşkilatının (WMO) və İqlim Dəyişmələri üzrə Hökumətlərarası Panelin (IPCC) birgə təşkilatçılığı ilə "IPCC inventar proqramı və bu proqramın UNFCCC hesabatlılıq mexanizmi ilə bağlılığı" mövzusunda təlim seminarı keçirilir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, təlim seminarının məqsədi İkili-

lik Şəffaflıq Hesabatlarının (BTR) hazırlanması üçün UNFCCC tərəfindən təqdim edilən hesabatlılıq mexanizminin tətbiqi və istixana qazı emissiyalarının hesablanması

üçün IPCC-nin yeni proqram təminatı ilə əlaqədar yerli və xarici mütəxəssislərin bilik və bacarıqlarının artırılmasıdır.

Tədbirin açılışında çıxış edən ekologiya və təbii sə-

vətlər nazirinin müavini Umayra Tağıyeva iqlim sahəsində şəffaflığın təmin olunması, istixana qazı emissiyalarının inventarlaşdırılması sahəsində bacarıqların artırılmasının iqlim dəyişmələri ilə mübarizədə vacibliyini vurğulayıb.

Üç gün davam edəcək təlim seminarında Azərbaycanın müvafiq dövlət qurumlarının nümayəndələri ilə yanaşı, 100-dən çox ölkədən müvafiq sahə üzrə ixtisaslaşmış ekspertlər iştirak edirlər.

UNEP-in təmsilçisi: "COP29 iqlim dəyişmələri ilə mübarizə üzrə milli planların təhlilində mühüm fürsətdir"

BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyası Tərəfləri Konfransının Azərbaycanda keçiriləcək 29-cu sessiyasının (COP29) nəticələri, eləcə də ondan sonra Braziliyada təşkil olunaçaq COP30 konfransı İqlim Dəyişikliyi ilə Mübarizə üzrə Milli Fəaliyyət Planlarının (NDC) həyata keçirilməsinin təhlili üzrə böyük əhəmiyyətə malikdir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə BMT-nin Ətraf Mühit Proqramının (UNEP) nümayəndəsi Gülnarə Roll Türkiyədə jurnalistlərə məlumat verib.

Onun sözlərinə görə, yalnız Paris Sazişi tərəflərinin emissiyalarını azaldılma-

sına və iqlim təsirlərinə uyğunlaşmasına yönəlməmiş birgə addımlar ətraf mühitdəki dəyişikliklərin dağıdıcı nəticələrinin qarşısını ala bilər.

Roll xatırladı ki, NDC-lər dövlətlərin uzunmüddətli iqlim məqsədləri üçün çərçivəni müəyyənləşdirir. Üstəlik, hər bir ölkə könüllülük əsasında və regionun spesifik təbii şəraitinə uyğun olaraq öz ekoloji məqsədlərini müəyyənləşdirir.

UNEP-in nümayəndəsi deyib: "Dövlətlərin öz sözləri ilə yanaşı, ölkələr arasında fəal təcrübə mübadiləsi və əməkdaşlıq da vacibdir". O, planetdə havanın temperaturunun 1,5 dərəcə selsiyə qədər artmasının məhdudlaşdırılması məqsədini nail olunmadığını xatırladı.

Roll qeyd edib ki, dövlətlər iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə üzrə 2020, 2025 və 2030-cu ilə qədər olan dövrlər üçün beşillik Milli Fəaliyyət Planları hazırlayıb: "Azərbaycanda keçiriləcək COP29 və Braziliyada təşkil olunaçaq COP30 bizi ikinci beşillikdə NDC planlarımızın icrasının uğurunu qiymətləndirməyə imkan verəcək".

UNEP-in təmsilçisi əmin olduğunu bildirib ki, onun təmsil etdiyi təşkilat iqlim dəyişikliyi ilə mübarizəyə bütün mümkün vasitələrlə, o cümlədən konsultasiya dəstəyi və hesabatların hazırlanması yolu ilə töhfə verməyə hazırdır.

"AZƏRBAYCAN" - 106**İstək və arzu başqadır,****Rəsmi dövlət qəzeti "Azərbaycan"a**

Qəzetlər də insanlar kimidir!
Doğum və ölüm günləri olur!
Amma insanlardan fərqli olaraq "ölüb-dirilən" qəzetlərə də təsadüf edilir.

"Azərbaycan" qəzeti də belə qəribə tələli qəzetlərdən sayılır.

Sentyabrın 15-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yadigarı, rəsmi dövlət qəzeti "Azərbaycan"ın 106 yaşı tamam olur.

106 yubiley yaşı deyil!

Heç bu məqalə də yubiley məqaləsi sayılmır!

Zərurətdən, "Azərbaycan" qəzetinin halal haqqına girmək cəhdlərinin qarşısının birdəfəlik alınması istəyindən meydana gəlmişdir!

Əvvəlcə "Azərbaycan" qəzetinin dünyaya gəlişi, işıq üzün görün ilk 443 nömrəsi, taleyi, daha doğrusu, tələsi və nəşrinin dayandırılması səbəbinə qısa şəkildə nəzər salaq.

◆ ◆ ◆

Müstəqillik hər bir xalqın arzusudur!
Özünü müstəqil dövlət qurmaq, müstəqil və azad yaşamaq isə hər xalqa nəsihət olmur!

Müstəqil dövlət qurmağın, onu tələtlərdən keçirərək yaşatmağın şərtləri çoxdur.

Ən mühümlərini xatırladıq:

Müstəqil dövlət qurmaq üçün ən əvvəl vətən saydığı ərazi, torpağın, xalqını rahat yedirdib saxlamağa kifayət edəcək qədər yeraltı-yerüstü sərvətlərini, ən nəhayət, dövləti qurmağı və idarə etməyi bacaran savadlı, bacarıqlı, vətənpərvər, dünya siyasətindən baş çıxaran, iqtisadiyyatı idarə edə bilən övladları, mütəxəssisləri olmalıdır.

Qurduğunuz dövləti qorumağı, digər dövlətlərlə sivil əməkdaşlıq etməyi də bacarmalısan.

XX əsrin əvvəllərində dünyada baş verən ciddi proseslər Azərbaycan xalqına da özünü müstəqil dövlət yaratmaq imkanı verdi.

Həmin dövrdə ölkədəki yeni ziyalılar nəslə yaranan imkanlardan bəhrələndirərək 28 may 1918-ci ildə "İstiqlal Bəyannaməsi" qəbul edərək Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti adlı müstəqil dövlətin yarandığını elan etdilər.

Qısa müddətdə parlament və hökumət, dövlət aparatı təşkil edildi, ölkənin sərhədləri müəyyənləşdirildi, bayrağı, himni və gerbi yaradıldı, ana dili dövlət dili elan edildi, dövlət quruculuğu sahəsində mühüm tədbirlər həyata keçirildi və s.

Görüləsi işlər çox olsa da, onların təbliği, yeni hökumətin və parlamentin fəaliyyətinin işıqlandırılması, qəbul edilən qərarların və qanunların xalqa çatdırılması da vacib idi. Hökumət bu məqsədlə yeni qəzet nəşri barədə bir qərar da qəbul etmişdi. Lakin...

Dövlət müstəqilliyi Tiflisdə elan edilmişdi. Bakı isə bolşevik-dəşnak işğalında olduğundan paytaxta köçmək mümkün deyildi.

Belə bir çətin və mürəkkəb vəziyyətdə "Azərbaycan" adlı qəzet Gəncədə dünyaya gəldi.

◆ ◆ ◆

Qəzetin yaranması və mövcud çətinliklərin dəfi ilə bağlı məsələlərə mətbuat tədqiqatçısı, professor Şirməmməd Hüseynov vaxtilə qəzetimizə müsahibəsində aydınlıq gətirmişdir.

Şirməmməd Hüseynovun dediklərindən:

"1918-ci il mart qırğınları ərzində Hacibəyblər ailəsi İrənin Ənzəli şəhərinə gedir. Elə ki türk ordusu İrandan keçib Azərbaycana daxil olur, bir çox cavanlar da onlara qoşulub Gəncəyə gəlir. Həmin gənclərin arasında Ceyhun Hacibəyli və Şafi bəy Rüstəmbəyli də olur. Onda Ceyhun Hacibəylinin 27, Şafi bəy Rüstəmbəylinin isə 25 yaşı vardı. Bu barədə Zülfüqar Hacibəyli öz xatirələrində yazır ki, həmin vaxt Gəncədə qəzet nəşr etmək üçün jurnalist lazım idi. Nəsi bəy Yusifbəyli Ceyhun Hacibəylinin və Şafi bəy Rüstəmbəylinin yaxşı qələmlərini olduğunu bildirdi. Çünki Ceyhun Hacibəyli "Kaspi" qəzetində mütə-

mədi olaraq məqalələrə çıxış edirdi. Buna görə Nəsi bəy Yusifbəylinin hər ikisini nəvət edir və "Azərbaycan" adlı qəzeti çıxarmağı tapşırır".

Lakin mətbəə məsələsində çətinliklər yaranır, xüsusən ərəb hücratının çatışmazlığında.

Şirməmməd Hüseynovdan daha bir sitat:

"O vaxt Gəncədə bir mətbəə vardı. O da quberniya mətbəəsi idi. Bu mətbəədə də şriflər rusca idi. Azərbaycan dilində hücrat (şrift) yox idi. Buna görə Nəsi bəy Yusifbəyli iyun ayında səhiyyə və sosial təminat naziri Xudadad bəy Rəfibəyliyənə xahiş edir ki, hücrat gətirmək üçün Tiflisdə adam göndərsin. Bu mümkün olmur və ona görə qəzetin dərci bir qədər gecikir. Odur ki, "Azərbaycan" qəzetinin birinci nömrəsi sentyabrın 15-də quberniya mətbəəsində çap olunur".

Sentyabrın 15-dən 25-dək Gəncədə qəzetin Azərbaycan və rus dillərində 4 nömrəsi çıxır. Bütövlükdə 12 səhifədən ibarət olan bu nömrələrin cəmi 3 səhifəsi Azərbaycan, 9-u isə rus dilindədir. Bu da şrift qıtlığı ilə əlaqədar idi.

Bakı işğaldan azad olunduqdan 2 gün sonra - sentyabrın 17-də Azərbaycan hökuməti Gəncədən Bakıya köçür. Fətəli xan Xoyskinin rəhbərlik etdiyi Nazirlər Şurası "Metropol" mehmanxanasında (indiki AMEA Nizami Gəncəvi adına Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyində), "Azərbaycan" qəzeti redaksiyası isə həmin bina ilə üzəbzüz, Kolyubakinski (indiki Nigar Rəfibəyli) küçəsindəki Adamovlara məxsus yaşayış binasında yerləşir.

Bakıda çıxan 5-ci nömrədən etibarən "Azərbaycan" özünü "gündəlik siyasi, ictimai, ədəbi, iqtisadi türk qəzetəsi" adlandırsa da, əslində "rəsmi dövlət qəzeti" statusunu daşıyırdı.

Qəzet hökumət başçısının təşəbbüsü ilə dəstəyi ilə yaradılmışdı, dövlət tərəfindən maliyyələşir və "dövlət mətbəəsi"ndə çap olunurdu.

"Azərbaycan" heç bir fərdə, siyasi partiya, qrupa məxsus olmayan, müstəqil dövlətə və onun maraqlarına xidmət edən yeni tipli qəzet idi.

◆ ◆ ◆

Şimaldan gələn "qırmızı taun" Azərbaycan dövlət müstəqilliyinə son qoydu. Azərbaycan parlamenti son iclasını keçirərək hakimiyyətin sülh yolu ilə bolşeviklərə verilməsi barədə qərar qəbul etdi.

"Azərbaycan" qəzetinin (Azərbaycandilli variantı) sonuncu nömrəsi 28 aprel 1920-ci ildə çıxdı.

Bundan sonra qəzetin 70 illik "məbəs" həyatı başladı.

Onun Cümhuriyyət dövründə çıxan bütün nömrələri arxivlərin ən qaranlıq künclərində gizlədildi, nəinki oxuculara, heç mətbuat tədqiqatçılara belə göstərilmədi.

Bolşeviklər istəmədikləri ki, yeni nəslin nümayəndələri Azərbaycanın müstəqil dövlət qurduğunu, Azərbaycan xalqının müstəqil yaşamağa qadir olduğunu bilsinlər!

Kommunistlər öz məramlarına uyğun olaraq sahibkarlara, fabriklər, zavod, neft mədənləri yiyələrinə, habelə bəyö, xana məxsus bütün əmlakı əvəzi ödənilmədən əlaqə ümumxalq mülkiyyəti elan edirdilər.

Kommunistlər habelə təbliğət və təşviqatə, ideoloji işə ciddi əhəmiyyət verirdiklərindən müstəqillik ideyalarına xidmət edən, AXC-yə məxsus dövlət qəzeti "Azərbaycan"ı da dərhal qapatdılar.

Sovet dövründə yalnız kommunizm ideologiyasına xidmət edən, vahid mərkəzdə cəmləşərək Rusiyanın rəhbərliyi altında fəaliyyət göstərən SSRİ adlı superdövlətə "xalqlar dostluğu və proletar beynəlmilçiliyi" prinsipləri təbliğ oluna bilərdi.

Dövlətə məxsus redaksiya binası, mətbəə, bütün əmlak müsadirə edildi, onların əsasında yeni ideologiyaya xidmət edən "Kommunist" adlı qəzetin buraxılmasına başlandı.

Parlamentin qərarına tabe olan, güllənləmə, sürgün və həbsxanadan qorunmaq üçün redaksiya əməkdaşlarının başqa çarələri qalmadı.

Bir gün əvvəl "Azərbaycan"ı buraxanlar növbəti gündən "Kommunist" in nəşrinə başladılar...

◆ ◆ ◆

Bu bir reallıqdır ki, senzura olan yerdə azad, demokratik mətbuatın mövcudluğu mümkünsüzdür!

Sovet dövrünün KİV-ini "xalqın tribunası", "milyonların tribunası", "zəhmətkeşlərin tribunası" kimi epitetlərlə törənməz edirdilər.

Demokratiya anlayışını isə mətbuat "xalqın ölçətanlığı", "əməkçilərdən sistməli yazılar verilməsi", "xalqın səsi"nin daim qəzet səhifələrindən gəlməsi ilə ələqələndirirdilər.

Əslində isə demokratik mətbuat fikir plüralizminin, iqtisadi cəhətdən kimsədən asılı olmayan sözün, dövlətin nəzarət edərək "ütülmədiyini" sözün, bütövlükdə bütün mövqələrin əks oluna bildiyi sözün meydan aldığı media sayılır.

Sovet dövründə isə mətbuatə ikiqat, həm də çox güclü nəzarət vardı!

Hər bir söz, fikir "kommunizm ideologiyası"na xidmət etməli, "Leninin söylədikləri"ne, "Sov.İKP qurultaylarının qərar və qətnamələri"ne söykənməli idi.

İlk nəzarəti Kommunist Partiyası həyata keçirirdi.

Əvvəla, qəzet və jurnallar hansısa partiya təşkilatının orqanı və ya qəzeti idi.

Həmin partiya təşkilatı isə öz orqanında yazılanlara və deyilənlərə görə özündən yuxarıdakılar qarşısında ciddi "partiya məsuliyyəti" daşıyırdı.

Orqan olmayanlara da çıxdığı yerdəki ərazi partiya təşkilatı eyni qaydada nəzarəti həyata keçirirdi.

İkinci nəzarət isə senzura nəzarəti idi. Bunu dövlət həyata keçirirdi.

Belə ki, Azərbaycan SSR Nazirlər Soveti yanında "Mətbuatda Dövlət Sirlərini Mühafizə Edən Baş İdarə" adlı bir qurum vardı.

Bu qurum çar Rusiyanın dövrünün senzura funksiyasını yerinə yetirirdi.

Təbii ki, senzura olan yerdə "demokratik mətbuat" ifadəsini işlətmək absurdur. Odur ki, "sovet dövrünün demokratik mətbuatı" anlayışı yoxdur!

"Partiya-sovet mətbuatı" termini var!

Əsl demokratik mətbuat demokratik cəmiyyətlərdə olur.

Demokratik cəmiyyətin isə mühüm prinsip və şərtləri mələmudur:

- * Sərbəst bazar iqtisadiyyatının olması;
- * Çoxpartiyalı sistemin yaranması;
- * Fikir plüralizminin mövcudluğu;
- * Vətəndaş cəmiyyətinin formalaşması və sərbəst fəaliyyəti;
- * İnsan hüquqlarının qorunması;
- * Dövlət qurumlarından asılı olmayan, özünü sərbəst şəkildə maliyyələşdirə bilən müstəqil KİV-in meydana gəlməsi.

Sovet hakimiyyəti illərində bu tələblərin heç biri mövcud deyildi!

Sovet dövrü demokratiyası tam başqa anlayışa və prinsiplərə söykənirdi.

Üstəlik, sovet hakimiyyətinin çox təkmil, püxtələşmiş, ciddi şəkildə təşkilatlanmış və öz işini "qüsursuz" şəkildə icra edən nəzarət və cəzavermə (bəlkə də repressiya) aparatları və sistemi var idi!

Ondan yayınmaq mümkünsüz idi!

◆ ◆ ◆

Azərbaycanda əsl demokratik mətbuatın banisi və yaradıcısı Ulu Öndər Heydər Əliyevdir.

Özlərini "demokrat" adlandıran AXC-Müsavat cütliyi iqtidardə olduğu müddətdə nəinki mətbuatə senzura nəzarətini ləğv etdi, əksinə, "hərbi senzura" yaratmaqla mətbuatə nəzarəti ikiqat gücləndirdi.

6 avqust 1998-ci ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevin Fərmanı əsasında "Mətbuatda Dövlət Sirlərini Mühafizə Edən Baş İdarə"nin ləğvi ilə sözün əsl azadlığı təmin olundu!

Üstəlik, bazar iqtisadiyyatına keçid müstəqil mətbuat orqanlarının yaradılmasına da geniş imkanlar açdı.

◆ ◆ ◆

Onu da qeyd edək ki, müasir "Azərbaycan" qəzetinin haqqına əl uzadılmayı, onun "xalqfi" olması iddiası ilk dəfə deyildir ki, baş verir.

AXC dövründə həyat vəsiqəsi qazanan "Azərbaycan" qəzetinin hüquqi varisi və davamçısı olmaq iddialarına, belə "istəklər"ə səbirli yanaşmağa, ciddi əhəmiyyət verməməyə çalışmışıq.

Lakin əndazə aşılarda əsl həqiqəti göstərmək və müdafiə etmək də bizim mənəvi borcumuzadır çevrilir!

◆ ◆ ◆

SSRİ-nin birinci və sonuncu prezidenti M.Qorbaçovun ötən əsrin 80-ci illərində sonlarında elan etdiyi "yenidənqurma" dövründə "demokratiyanın əlamətləri"nin görünməsinə, mitinq və piketlər keçirilməsinə Moskva göz yumurdu.

Hətta müəyyən mərhələdə "demokratiyanın əlamətlərindən biri" kimi, o vaxtdək "toxunulmazlıq simvolu" sayılan, respublikalardakı kommunist partiyalarının mərkəzi komitələrinin şöbə müdirinədək vəzifə tutanların "yüngülvari" tənqid edilməsinə də icazə verildirdi.

Müttəfiq respublikaların paytaxtlarında mərkəzi meydanlarda kütləvi mitinqlərin keçirilməsinə "demokratiyanın mövcudluğunun əlaməti" tək imkan yaradılırdı.

Halbuki Sov.İKP istəyədi, bir göstəriş ilə həmin mitinqlər milisin və ordunun gücü ilə dağıdırdı, KQB (Dövlət Təhlükəsizliyi Komitəsi) isə "zəngin təcürbəsi"ndən və imkanlarından istifadə edərək təşkilatçıları, çıxışçıları və fəalları "37-ci" ildəki yerlərə göndərirdi!

Lakin M.Qorbaçov öz ağı ilə, həm də xaricdən ona Nobel mükafatı verilməsinə kömək göstərənlerin tövsiyəsi əsasında "yenidənqurma oyunu" oynayırdı, sovet cəmiyyəti "demokratikləşdirirdi".

Bakıda isə xalq Ermənistanın Azərbaycanı qarşı orazi iddialarına, Dağlıq Qarabağda separatizm hərəkatının başlanmasına etiraz olaraq paytaxtın Lenin meydanına (Azadlıq meydanının əvvəlki adı) toplaşaraq ermənilərin bu həyasızlığına və mərkəzin onların iddialarına verdiyi dəstəyə etiraz və hiddətlərini bildirmək üçün mitinqlər keçirirdi.

Mitinqlər dövründə bolşeviklərin "İskra" əhəmiyyətinə uyğun olaraq əvvəlcə müxtəlif vərəqələr, sonra isə "gizli qəzet"lər çap edərək meydana yaymağa başladılar.

Partiya və DTK bunlara da göz yumurdu.

Çünki SSRİ miqyasında böyük tamaşa oynanırdı.

Belə "gizli çıxan" ilk qəzetlər "Azadlıq", "Meydan" qəzetləri oldu. "Molodyoj Azerbaydjan" qəzeti isə sırf müxalif mövqeyə köklənmişdi.

O dövrdə Qarabağın müdafiəsi ilə bağlı "Qarabağ Xalq Yardım Komitəsi" adlı bir qurum da yaradıldı.

Həmin qurum özünü "Azərbaycan" adlı bir qəzet təsis edərək buraxmağa başladı.

Qeyd edək ki, qəzetin ətrafına bəzi istedadlı jurnalistlər də toplaşmışdı, o dövr üçün cəsarətli sayılan məqalələr verilir, ovaxtiki iqtidar, bəzən hətta dövlətin birinci şəxsi belə tənqid olunurdu.

İllər sonra həmin qəzet özünün Xalq Cümhuriyyəti dövründə yaranmış "Azərbaycan"ın davamçısı, hətta varisi (!?) olduğunu iddia etməyə başladı!

Hətta qəzetin redaktoru həqiqi "Azərbaycan" qəzetinin 2008-ci ildə "Gülüstan" sarayında keçirilən 90 illiyində yubiley "təbriki"ni "umu-küsü" çıxışına çevirdi...

Yubiley məclisində qan-qaralığ olmasın deyə danışmadıq...

İllər sonra - 2014-cü ildə Qarabağ Xalq Yardım Komitəsinin yaratdığı "Azərbaycan" qəzeti özünün 25 illik yubileyini keçirərəkən bu satırların müəllifini də tədbirə dəvət etdi.

Getdim, söz əlaqə danışdım, yubilyarları təbrik etdim, cansağlığı və uğurlar arzuladım.

Eyni zamanda "sələflik-xələflik" münasibətlərinə də aydınlıq gətirərək bu iddialara birdəfəlik son qoydum!

* Əvvəla, ad (burada qəzetin adı nəzərdə tutulur) varisliyə hüquqi əsas yaratmır! Həqiqiyyətə bənzərlik bildirir ki, Xalq Cümhuriyyəti dövrü "Azərbaycan"ın yaradıcılarından və redaktorlarından biri Ceyhun bəy Hacibəyli olmuşdur.

Tələlə gətirmişdi ki, bu vətənpərvər insan məcburən xaricdə yaşamaq, ömrünü Vətən həsrətilə başa vurmışdır.

Həmin illər Muxhendə "Azərbaycan" adında bir dərgi də buraxmışdır.

Lakin heç zaman həmin dərgini "Azərbaycan" qəzetinin davamçısı hesab etməmişdir! Çünki "Azərbaycan" müstəqil Azərbaycan dövləti mövcud olduğu dövrdə fəaliyyət göstərmiş, onun rəsmi mətbuat orqanı olmuş və müstəqilliyin atributlarından birinə çevrilmişdir.

* İkincisi, "Azərbaycan" qəzeti hökumətin qəzeti olmuş, iqtidarın gördüyü işləri işıqlandırmış, Məclisi-Möbusanın iclaslarından geniş reportajlar, hesabatlar vermişdir.

* Komitəyə məxsus "Azərbaycan" isə iqtidara qarşı müxalif mövqədə dayanmış, onu daim tənqid etmiş, öz səhifələrində parlament həyatına cüzi yer ayırmışdır.

* Üçüncüsü, adətən hər bir qəzet fəaliyyətə başlayanda, ilk nömrəsində oxucularına müraciət edir, gələcək hədəfləri, məqsədlər və vəzifələri, yazacaqları mövzular barədə yığcam da olsa, məlumat verir.

Komitə qəzeti "Azərbaycan" isə oxucularına ünvanlanan müraciətində Xalq Cümhuriyyəti dövrü "Azərbaycan"ın davamçısı olduğunu qəbul etməmiş, bu barədə heç nə deməmiş, Qarabağda gedən proseslərdən geniş danışacağını bəyan etmişdi.

Sonradan xələflik iddiası haradan çıxmışdı, anlamaq çətindir!

"AZƏRBAYCAN" - 106

həqiqət və reallıq isə bambaşqa!

qarşı varislik iddiaları və əsl gerçəkliklər

Çıxışının sonunda isə onların yubiley tədbirinə diqqət çəkdim:

* "Biz "Azərbaycan"çılar 2008-ci ildə 90 illiyimizi qeyd etdik".

* Siz isə indi 25 illiyinizi keçirməklə, əslində, Cümhuriyyət dövrü "Azərbaycan"na aidliyinizin olmadığını özünüzdə etiraf edirsiniz!

Bəli, fakt yaman şeydir və ondan yayınmaq çox çətindir!
Bütün bunları niyə xatırladıram!
Yenidən "Azərbaycan" qəzetinin haqqına girmək halları baş verir və biz "Azərbaycan"çılar buna göz yumma bilmərik!

Beş ildən çox "Kommunist" qəzetində çalışmış, ömrünün, yaradıcılığının bir qismini həmin qəzetə həsr etmiş jurnalist olaraq bu qəzetə böyük hörmətimi bildirirəm.

"Kommunist" sovet dövrü Azərbaycanının ən hörmətli, avangard qəzeti idi, respublikada elmin, mədəniyyətin inkişafına, Azərbaycan dilinin qorunmasına və təkmilləşməsinə böyük töhfələr vermiş, respublikada və ölkədə gedən quruculuq və yaradıcılıq proseslərini peşəkarcılıqla, operativ qaydada və geniş şəkildə işıqlandırmışdır.

"Kommunist" qəzeti sovet dövrünün obyektiv salnaməsi funksiyasını da yerinə yetirmişdir.

Ancaq bu qəzet kommunizm ideologiyasına xidmət göstərərək onu təbliğ edirdi!

* Bu qəzet ikiqat senzura nəzarəti altında nəşr olunurdu!

* Bu qəzet Sov.İKP-nin proqram və nizamnaməsindən, müəyyən etdiyi yoldan və istiqamətdən bir santimetr belə kənara çıxma bilməzdi!

* Bu qəzetdə demokratiya ola bilməzdi, hər şey partiyanın müəyyən etdiyi çərçivə daxilində baş verirdi!

Belə olan vəziyyətdə bu gün "Kommunist"i hansı əsasla "demokratik mətbuatımızın varisi" kimi təqdim etmək olar?!

"Azərbaycan"ın qanuni varisi "Azərbaycan"ın halal haqqına əl uzadan, qondarma faktlara istinadən yazılmış "Xalq qəzeti" demokratik mətbuatımızın varisidir!" (Bax: "Xalq qəzeti" 24 avqust 2024-cü il, №181 (30585) məqaləsi dərin təəssüf hissi doğurur.

Maraqlıdır ki, məqalənin müəllifi Namiq Əhmədov bir zamanlar "Azərbaycan" qəzetində işləmişdir. Doğrudur, yaradıcı əməkdaş olmamış, qəzetə reklam götürmüşdür.

"Xalq qəzeti"nin 105 illiyi münasibətilə yazdığı məqalələrində "mətbuat tədqiqatçısı" kimi çıxış edən N.Əhmədov, görünür, həmin dövrdə "Azərbaycan" qəzetinin nəşri tarixini iş yoldaşlarından yətinə öyrənməmişdir...

Ödər ki, məqalələrində ciddi yanlışlıqlara, faktoloji səhvlərə, hətta qarazlı təhriflərə belə yol vermişdir!

Təəssüf ki, materialın dərcinə icazə verərək onu imzalayanlar bilməzlikdən, yaxud həmfikir olduqlarından həmin səhv, təhrif, yanlışlıqlara şərik çıxmışlar.

"Xalq qəzeti" demokratik mətbuatımızın varisidir" məqaləsindəki bir neçə məqama nəzər salaq:

"Kommunist" adlı bir nömrəlik bülleten 1919-cu il avqustun 29-da, cümə günü bolşeviklər partiyasının gizli mətbəəsində 4 səhifədə (bəzi mənbələrdə 2 səhifə) çap olunmuşdur".

Bunu tarixi fakt kimi təqdim edən N.Əhmədov sonra öz "həqiqəti"ni söyləyir: "Həqiqətdə isə rəsmi dövlət qəzeti kimi "Kommunist" in ilk nömrəsi 1920-ci il aprelin 30-da çıxmışdır!"

Oxucu iki "həqiqət"dən hansını qəbul etməlidir?

Həm də nəzərə almaq lazımdır ki, "Kommunist" in və "Xalq qəzeti"nin bütün nömrələrində qəzetlərin loqotiplərində "1919-cu ildən çıxır" sözləri yazılmışdır.

İkinci bir məqam və sitatlar:
"O dövrdə Azərbaycanın birinci müstəqilliyi Rusiya bolşevik-kommunist hakimiyyəti tərəfindən devrildə "Azərbaycan" qəzetinin də binası tutulmuş, dərhal giriş qapısındakı lövhə və qəzetin loqosu dəyişdirilmişdir. Türkcə "Azərbaycan" və rusca "Azərbaycan" qəzetlərinin nəşri dayandırılmış, onların davamı olaraq "Kommunist" və "Bakinskiy rabochiy" qəzetləri nəşr edilmişdir".

Diqqəti "nəşri dayandırılmışdır" ifadəsinə yönəldərək növbəti sitatı gətiririk:
"Kommunist rəhbərləri "Kommunist" in "Azərbaycan" qəzetinin davamı olduğunu xalqdan gizlətmək üçün sonralar onun tarixini bu bir nömrəlik bülletenlə bağlamış, 1929-cu ildə isə həmin tarixi rəsmiləşdirərək "Kommunist" adlı qəzetin 10 illik yubileyini təntənə ilə qeyd etməklə öz "xidmətlərini" tarixə yazmışlar".

"Ofis məsələsi"nə görkəmli mətbuat tədqiqatçısı professor Şirməmməd Hüseynov "Azərbaycan" qəzetinin 100 illiyi münasibətilə qəzetə verdiyi müsahibəsində aydınlıq gətirmişdir: "Bakı işğaldan azad olunan 2 gün sonra, sentyabrın 17-də Azərbaycan hökuməti Bakıya köçür. "Azərbaycan" qəzeti redaksiyasının Bakıya köçürülməsi işləri ilə yəndə Nəsim bəy Yusifbəyli məşğul olur. O dövrdə Bakıda ən yaxşı, müasir mətbəə isə Orucov qardaşlarının olub. Nəsim bəy Yusifbəyli Orucov qardaşları ilə danışıq və bu mətbəəni onlardan pulunu ödəmək şərti ilə alıb, adını hökumət mətbəəsi qoyur. Hətta parlament iclaslarının birində Orucov qardaşlarına mətbəə üçün büdcə

Jurnalın baş yazarı Cəlil Məmmədqluzadə yeni jurnala rəhbərlik etməkdən qəti şəkildə boyun qaçırır!

Hətta repressiya edilmək təhlükəsi belə onu öz qərarından döndərmədi!

Çünki Mirzə Cəlil Allahsız deyildi, mövhumata, dini fanatizmə qarşı çıxdı!

Jurnalın admin və ideya istiqamətinin dəyişdirilməsini heç vaxt qəbul etmədi!

Çünki mətbu orqanı özgür edən onun ideya-siyasi istiqaməti, hansı məsləkə və əqidəyə xidmət etməsi, hansı ideyanı təbliğ etməsi, siyasi prinsipləridir!

Bunlar dəyişəndə isə hətta orqanın adı qalsın, özü bambaşqa şey olur!

"Bunlar" deyəndə nəyi nəzərdə tuturuq:

* Birinci, nəşr hansı ideyaya xidmət edir, başqa cür desək, ideya-siyasi istiqamətini dəyişdi;

Təəssüf ki, BDU-nun Jurnalistika fakültəsinin iki hörmətli professoru da (Bax, "Xalq qəzeti"nin ərsədən uzun söz marafonu", "Xalq qəzeti" 22 avqust, 2024-cü il, № 179 (30583) eyni yanlışlığa yol verirlər:

"İllər keçdi və Azərbaycan özünün yeni müstəqillik dövrünə qədəm qoyduqdan sonra sovet ideologiyasından tam intina çağında "Kommunist" qəzeti "Xalq qəzeti" adı ilə nəşr olunmağa başladı. "Xalq qəzeti" tamamilə yeni tipoloji xarakter aldı, Prezidentin İşlər İdarəsinin və redaksiya heyətinin qəzeti kimi fəaliyyətə başladı".

Diqqəti dəyişikliklərə cəlb edirik:

* Sovet ideologiyasından tam intina olundu, başqa sözlə, ideya-siyasi istiqamətini dəyişdi;

mət edən "Kommunist" qəzetinin nəşrinə başlandı!

Fakt budur ki, kommunizm ideologiyasına xidmət edən "Kommunist" qəzetinin nəşri dayandırılıb, özündə onun maddi-texniki imkanları (yaradıcı kollektiv də daxil) əsasında ikinci müstəqillik dövrünə xidmət edən yeni nəşrin - "Xalq qəzeti"nin çapına start verilib.

"Kommunist" qəzeti "Xalq qəzeti"nə çevrildəndən sonra 27 və 28 avqust 1991-ci il nömrələri Azərbaycan KP MK-nin orqanı kimi çıxmışdır.

Sonrakı nömrələrdə isə orqanın yerini "Gündəlik ictimai-siyasi qəzet" sözləri tutmuşdur.

"Xalq qəzeti" bu gün də ictimai-siyasi qəzet kimi nəşr olunur.

"Azərbaycan" qəzetinin davamçısı olsaydı, ona "Rəsmi dövlət qəzeti" statusu verilməzdi.

Ənənəyə uyğun olaraq parlament heyatını geniş və sistemli şəkildə işıqlandırardı.

"İddiaçılar" bunları da görmürlər!

Həmkarlarımızın "qarışıq saldıqları" bir neçə ifadəyə, terminə də aydınlıq gətirmək istəyirik.

"RƏSMİ DÖVLƏT QƏZETİ. Bu xüsusi statusdur və hər bir dövlətdə yeganə qəzetə verilir.

Müstəqil Azərbaycanda isə bu status orqan olduğu Milli Məclis tərəfindən Milli Məclis sədrinin imzaladığı "AZƏRBAYCAN" QƏZETİ REDAKSIYASININ "NİZAMNAMƏSİ" əsasında verilməmişdir: "Maddə 1.1. "Azərbaycan" qəzeti rəsmi dövlət qəzeti, eyni zamanda Milli Məclisin orqanıdır. Onun təsisçisi Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisidir. Qəzetin "Azərbaycan" xüsusi adı Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə mənsubdur".

"ÜMUMMİLLİ QƏZET". Rəsmi dövlət qəzeti həm də ümummilliyə hesab olunur. İqtidar, müxalifət, səhv və digər qəzetlər özlərinin təbliğatını aparırlar. Rəsmi dövlət qəzeti isə dövləti mənafeyə xidmət etməklə yanaşı, ölkənin bütün vətəndaşlarının maraqlarını da təmin etməyə çalışır.

"Xalq qəzeti" və "Respublika" qəzetləri iqtidar qəzetləridir, loqotiplərində qeyd etdikləri kimi, "Gündəlik ictimai-siyasi qəzet" və "Gündəlik ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi" qəzetləridir.

Onları "rəsmi dövlət qəzetləri" və ya "ümummilliyə qəzetlər" adlandırmaq yanlışdır!

Biz zərrə qədər də narahət deyilik ki, hansısa iddiaçı "Rəsmi dövlət qəzeti" statusunu, yaxud "Milli Məclisin orqanı" olmasını "Azərbaycan" qəzetindən alar!

Yox, bunlar bizə tarixi ənənə əsasında, mühüm hüquqi aktların sayəsində məxsusdur!

Narahatlığımız ondadır ki, Azərbaycan milli mətbuatının tarixini, bolşevik və demokratik mətbuatın keçdiyi yolu, "Azərbaycan" qəzetinin təlatümlü inkişaf mərhələlərini, mətbuat nəzəriyyəsini, sələlik və xələlik münasibətlərini hüquqi əsaslarını kifayət qədər bilməyən "nəzəri" məqalələr yazır, çıxışlar edir, özlərini zorla Cümhuriyyət dövrü "Azərbaycan" qəzetinin varisi və davamçısı kimi təqdim etməyə çalışırlar.

Xoşbəxtlikdən, belə naşitəmlər heç zaman baş tutmur!

Müstəqil Azərbaycana məxsus "Azərbaycan" in daim öz yolu, qanuni varisliyi olub!

"Azərbaycan" a oxşamağın, onun yolunu varis kimi davam etdirməyin əsl yolu isə Vətənə, Xalqa, Dövlətə sədəqətə, peşəkarcasına xidmətdir!

"Azərbaycan" in redaktorlarından biri olmuş və Üzeyir bəyin dediyi kimi:

Bu Vətən də bizimdir!
Bu millət də bizimdir!
Bu dövlət də bizimdir!

Bəxtiyar SADIQOV

Eyni sualı təkrar edirik: oxucu iki "həqiqət"dən hansını qəbul etsin:

"Azərbaycan"ın nəşri dayandırılaraq onun ofisində və mətbəəsində "köhnə qəzetləri" (1919-cu ilin avqustunda ilk nömrəsi çıxan) olan "Kommunist" buraxmış, yoxsa "Azərbaycan" qəzetini "Kommunist" adı ilə davam etdirmişdir?!

Tutmanın calağa nə ehtiyac?

Müəllifin "təəssüflə" səhv hesab etdiyi isə əslində tarixi gerçəkliyin etirafıdır:

"Təəssüf ki, ötən dövrlərdə "Xalq qəzeti"nin təmsilində milli mətbuatımızın tarixi inkişafda müvəqqəti mövqə və rolu birtərəfli dəyərləndirilmişdir. Sovet dövrünün əvvəllərində "Kommunist" qəzetinin AXC rəsmi nəşri olmuş "Azərbaycan" qəzetinin bazasında onun davamı olması gizlədilmişdir. Müstəqilliyin bərpasından sonra isə "Kommunist" in hüquqi varisi kimi fəaliyyətini davam etdirən "Xalq qəzeti" isə yeni bir qəzet kimi qəbul edilmişdir. Bu keçidlərdə on acınacaqlısı odur ki, 71 illik "Kommunist" qəzeti sovet rejiminin törəməsi kimi qələmə verilir".

"Bazasında davamı" ona görə gizlədilməyib ki, sələlik-xələlik məsələsinə zərər vurulsun!

Xeyr, gizlədilən bolşeviklərin quldurcasına hərəkətləri, ayrı-ayrı insanlara məxsus mal-mülkə bir dəqiqənin içində əllərindən almaları, mal-mülk sahiblərini isə ən yaxşı halda sürgünə göndərmələri, həbsxanaya salmaları idi.

dən nə qədər pulun ödənməsi müzakirə olunur. Görün necə demokratik olublar? Bolşeviklər kimi zəbt etməyiblər, pulunu ödəyib alıblar".

Maraqlı bir sual yaranır:

Nəyə görə "Xalq qəzeti"nin 105 yaşını qeyd edənlər onu zorla "Azərbaycan" (Cümhuriyyət dövrü) qəzetinin varisi kimi təqdim etməyə çalışırlar?

Halbuki "Xalq qəzeti"nin özünü "Kommunist" qəzetinin davamçısı sayması, beləliklə, özünü "ağsaqqal", "105 yaşlı" mətbu orqanı kimi təqdim etməsi də elmi, nəzəri, ideya-siyasi istiqamət baxımından yanlışdır!

Bunu yalnız mətbuatda, ideoloji sahədə, habelə qəzetçilikdə varisliyin prinsip və qaydalarını bilməyən iddia edərlər.

Mətbuat tariximizdən bir faktı xatırlamaq istəyirəm.

"Molla Nəsrəddin" satirik jurnalı təkcə Azərbaycanda deyil, Yaxın Şərqdə məşhur idi.

Jurnal özünəməxsus üslubda elmi, biliyi, maarifi təbliğ etməklə yanaşı, dini fanatizmə, xürafata qarşı mübarizə aparırdı.

Repressiya dalğaları başlayanda "Molla Nəsrəddin"i sovet quruluşuna uyğunlaşdırmaq üçün onu "Allahsızlar" adı ilə buraxmaq, sovet ideologiyasına tabe etmək istədilər.

məti nədir: müstəqilliyi təbliğ edir, yoxsa "qırmızı imperiya"nın tərkibində qalmaqə xidmət göstərən kommunizm ideologiyasına;

* İkinci, təsisçi qismində kim çıxış edir: müstəqil dövlətin hökuməti, yoxsa Sov.İKP-nin respublika təşkilatı sayılan Azərbaycan Kommunist Partiyası;

* Üçüncü, əgər "Kommunist" "Azərbaycan"ın davamı idisə, onda niyə oqidlərinə görə onun redaktorlarını həbs edərək güllələyirdilər;

Söylənən məqalələrlə bağlı ortaya çıxan digər sualları da cavablandırmaq və məqalələrə aydınlıq gətirmək müşkül görünür:

* Eyni vaxtda çıxan iki qəzet bir-birinin necə davamı sayıla bilər?

* Əgər "Kommunist" "Azərbaycan"ın davamıdırsa, onda Kommunist Partiyası da Müsavat Partiyasının davamıdır?

* Onda Azərbaycan SSR də Xalq Cümhuriyyətinin davamıdır?!

* Belə çıxır ki, "Kommunist" "Azərbaycan"ın övladı, "Xalq qəzeti" isə nəvəsidir?

Əgər həmkarlarımızın məntiqi ilə bu yanaşma həqiqətdirsə, onda biz - rəsmi dövlət qəzeti, Milli Məclisin orqanı "Azərbaycan" kimidir?!

"Əsli-nəsl" olmayan, göydən paraşütlə düşən bir qəzetdir?!

Gülməli çıxırmı?!

MƏRKƏZİ SEÇKİ KOMİSSİYASINDA

Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclası keçirilib

Sentyabrın 4-də Məzahir Pənahovun sədrliyi ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasda sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərlə əlaqədar Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş müraciətlərə baxılıb.

Beynəlxalq müşahidə missiyası və media subyektləri nümayəndələrinin bilavasitə iştirakı ilə keçirilən iclasda əvvəlcə müraciətlər barədə ətraflı məlumat verilib, eyni zamanda araşdırma və baxılma

prosesinə dair qanunvericiliyin tələbləri bir daha diqqətə çatdırılıb.

Komissiya üzvlərinin geniş müzakirəsindən sonra vətən-

daşların seçki hüquqlarının daha səmərəli təmin olunması üçün qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş müddətdə və qaydada operativ şəkildə baxılan

müraciətlərlə bağlı müvafiq qərarlar qəbul edilib.

Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında həmçinin cari məsələlərə də baxılıb.

Məzahir PƏNAHOV: "MSK üzərinə düşən işi lazımi səviyyədə görür"

"Parlament seçkilərinin nəticələrindən razıyıq. Hər hansı xırda pozuntuya görə seçkilərin nəticələrinə kölgə salmaq düzgün deyil. Bütün müşahidəçilər, media nümayəndələri seçkiləri yaxından izləyirdilər".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) sədri Məzahir Pənahov MSK-nın sentyabrın 4-də keçirilən iclasında söyləyib.

O qeyd edib ki, pozuntular aşkar olunduğu təqdirdə seçki məntəqələrinin nəticələrinin ləğvi şübhəsizdir.

M.Pənahov bildirib ki, DSK-nın qərarından sonra 3 gün müddətində Mərkəzi Seçki Komissiyasına müraciət oluna bilər.

"MSK-ya daxil olan müraciətləri araşdıracağıq", - deyən M.Pənahov bildirib ki, MSK üzərinə düşən işi lazımi səviyyədə görür.

"Müraciətlər aidiyyəti dairə seçki komissiyasında araşdırıldıqdan sonra MSK-da baxılacaq"

"Biz müraciətləri indi almışıq. Müraciətlər gecikdirilmədən aidiyyəti üzrə dairə seçki komissiyalarına göndəriləcək".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) sədri Məzahir Pənahov MSK-nın sentyabrın 4-də keçirilən iclasında deyib.

MSK sədri bildirib ki, müraciətlər aidiyyəti dairə seçki komissiyasında araşdırıldıqdan sonra MSK-da baxılacaq.

M.Pənahovun sözlərinə görə, namizədlər müraciətlərini birinci dairə seçki komissiyalarına göndərmişdirlər.

O vurğulayıb ki, şikayətçi dairənin qərarından narazı olduğu təqdirdə, MSK-ya müraciət edə bilər.

QƏRAR № 36/164

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 3 sentyabr 2024-cü il tarixli 35 saylı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 86 sayılı Ağcabədi seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Hacıbəyli Cavid İbrahim oğlu 2024-cü il sentyabrın 3-də Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (bundan sonra - Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı müraciət edərək səsvərmə günü adçəkikən seçki dairəsinin bəzi seçki məntəqələrində qanun pozuntularına yol verildiyini iddia etmiş, bu pozuntuların araşdırılmasını və bununla bağlı müvafiq tədbirlərin görülməsini xahiş etmişdir.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) 112-ci və 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın tələblərinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində ekspert qrupunun üzvü tərəfindən nəzərdən keçirilmiş, bu barədə müvafiq rəy verilmiş və Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında baxılmışdır.

Seçki Məcəlləsinin tələbinə görə iddia olunan qanun pozuntuları ilə bağlı müraciətlər ilkin olaraq dairə seçki komissiyasına verilməli, həmin müraciət üzrə dairə seçki komissiyasının qəbul etdiyi qərardan, hərəkətdən (hərəkətsizlikdən) Mərkəzi Seçki Komissiyasına şikayət verilməlidir.

Seçki Məcəlləsinin 112-1.12-ci maddəsinə əsasən, şikayət aidiyyət qaydalarının pozulması ilə daxil olmuşdursa, onda həmin şikayətin aidiyyəti üzrə göndərilməsinə dair qərar qəbul edilməlidir.

Beləliklə, müraciət Seçki Məcəlləsinin və göstərilən Təlimatın aidiyyət qaydalarına dair tələblərin pozulması ilə daxil olmuşdur və ona görə də araşdırılması üçün 86 sayılı Ağcabədi seçki dairəsinin dairə seçki komissiyasına göndərilməlidir.

Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın 4-cü və 8-ci hissəsinə əsasən **qərara alır**:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 86 sayılı Ağcabədi seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Hacıbəyli Cavid İbrahim oğlunun 2024-cü il 3 sentyabr tarixli 35 saylı müraciəti aidiyyəti üzrə araşdırılması üçün həmin seçki dairəsinin dairə seçki komissiyasına göndərilsin.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr
Katib
Katib

Məzahir Pənahov
Arifo Muxtarova
Mikayıl Rəhimov

04.09.2024

QƏRAR № 36/165

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 4 sentyabr 2024-cü il tarixli 44 saylı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 97 sayılı Tərtər - Ağdərə - Goranboy seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Məcidzadə Şəhriyar Sərdar oğlu 2024-cü il sentyabrın 4-də Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (bundan sonra - Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı müraciət edərək səsvərmə günü adçəkikən seçki dairəsinin bəzi seçki məntəqələrində qanun pozuntularına yol verildiyini iddia etmiş, bu pozuntuların araşdırılmasını və bununla bağlı müvafiq tədbirlərin görülməsini xahiş etmişdir.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) 112-ci və 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın tələblərinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində ekspert qrupunun üzvü tərəfindən nəzərdən keçirilmiş, bu barədə müvafiq rəy verilmiş və Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında baxılmışdır.

Seçki Məcəlləsinin tələbinə görə, iddia olunan qanun pozuntuları ilə bağlı müraciətlər ilkin olaraq dairə seçki komissiyasına verilməli, həmin müraciət üzrə dairə seçki komissiyasının qəbul etdiyi qərardan, hərəkətdən (hərəkətsizlikdən) Mərkəzi Seçki Komissiyasına şikayət verilməlidir.

Seçki Məcəlləsinin 112-1.12-ci maddəsinə əsasən şikayət aidiyyət qaydalarının pozulması ilə daxil olmuşdursa, onda həmin şikayətin aidiyyəti üzrə göndərilməsinə dair qərar qəbul edilməlidir.

Beləliklə, müraciət Seçki Məcəlləsinin və göstərilən Təlimatın aidiyyət qaydalarına dair tələblərinin pozulması ilə daxil olmuşdur və ona görə də araşdırılması üçün 97 sayılı Tərtər - Ağdərə - Goranboy seçki dairəsinin dairə seçki komissiyasına göndərilməlidir.

Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın 4-cü və 8-ci hissəsinə əsasən **qərara alır**:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 97 sayılı Tərtər - Ağdərə - Goranboy seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Məcidzadə Şəhriyar Sərdar oğlunun 2024-cü il 4 sentyabr tarixli 44 saylı müraciəti aidiyyəti üzrə araşdırılması üçün həmin seçki dairəsinin dairə seçki komissiyasına göndərilsin.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr
Katib
Katib

Məzahir Pənahov
Arifo Muxtarova
Mikayıl Rəhimov

04.09.2024

QƏRAR № 36/168

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 4 sentyabr 2024-cü il tarixli 43 saylı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 42 sayılı Sumqayıt birinci seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizədlər Mayılva Şəfqət Nofəl qızı və Quliyeva Ulduz İsmixan qızı 2024-cü il sentyabrın 4-də Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (bundan sonra - Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı müraciət edərək həmin seçki dairəsi üzrə bəzi seçki məntəqələrində pozuntuların baş verdiyini iddia etmiş, bununla bağlı müvafiq tədbirlərin görülməsini xahiş etmişlər.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) 112-ci və 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın tələblərinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində ekspert qrupunun üzvü tərəfindən nəzərdən keçirilmiş, bu barədə müvafiq rəy verilmiş və Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında baxılmışdır.

Seçki Məcəlləsinin tələbinə görə iddia olunan qanun pozuntuları ilə bağlı müraciətlər ilkin olaraq dairə seçki komissiyasına verilməli, həmin müraciət üzrə dairə seçki komissiyasının qəbul etdiyi qərardan, hərəkətdən (hərəkətsizlikdən) Mərkəzi Seçki Komissiyasına şikayət verilməlidir.

Seçki Məcəlləsinin 112-1.12-ci maddəsinə əsasən, şikayət aidiyyət qaydalarının pozulması ilə daxil olmuşdursa, onda həmin şikayətin aidiyyəti üzrə göndərilməsinə dair qərar qəbul edilməlidir.

Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci maddələrinə

və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın 4-cü və 8-ci hissəsinə əsasən **qərara alır**:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə 42 sayılı Sumqayıt birinci seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizədlər Mayılva Şəfqət Nofəl qızı və Quliyeva Ulduz İsmixan

qızı tərəfindən verilmiş 2024-cü il 4 sentyabr tarixli 43 sayılı müraciət aidiyyəti üzrə araşdırılması üçün həmin seçki dairəsinin dairə seçki komissiyasına göndərilsin.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr
Katib
Katib

Məzahir Pənahov
Arifo Muxtarova
Mikayıl Rəhimov

04.09.2024

MƏRKƏZİ SEÇKİ KOMİSSİYASINDA

QƏRAR № 36/169

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənənar seçkilərdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 4 sentyabr 2024-cü il tarixli 38 sayılı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənənar seçkilərdə 120 sayılı Cəbrayıl - Qubadlı seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Şahverdiyev Araz Vəli oğlu 2024-cü il sentyabrın 4-də Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (bundan sonra - Mərkəzi Seçki Komissiyası) müraciət edərək səsvermə günü adicəkilən seçki dairəsinin bəzi seçki məntəqələrində qanun pozuntularına yol verildiyini iddia etmiş, bu pozuntuların aradırılması və bununla bağlı müvafiq tədbirlərin görülməsini xahiş etmişdir.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) 112-ci və 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın tələblərinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində fəaliyyət göstərən ekspert qrupunun üzvü tərəfindən nəzərdən keçirilmiş, bu barədə müvafiq rəy verilmiş və Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında baxılmışdır.

Seçki Məcəlləsinin tələbinə görə iddia olunan qanun pozuntuları ilə bağlı müraciətlər ilkin olaraq dairə seçki komissiyasına verilməli, həmin müraciət üzrə dairə seçki komissiyasının qəbul etdiyi qərardan, hərəkətdən (hərəkətsizlikdən) Mərkəzi Seçki Komissiyasına şikayət verilməlidir.

Seçki Məcəlləsinin 112-1.12-ci maddəsinə əsasən, şikayət aidiyyət qaydalarının pozulması ilə daxil olmuşdursa, onda həmin şikayətin aidiyyəti üzrə göndərilməsinə dair qərar qəbul edilməlidir.

Beləliklə, müraciət Seçki Məcəlləsinin və göstərilən Təlimatın aidiyyət qaydalarına dair tələblərin pozulması ilə daxil olmuşdur və ona görə də aradırılması üçün aidiyyəti üzrə 120 sayılı Cəbrayıl - Qubadlı seçki dairəsinin dairə seçki komissiyasına göndərilmişdir.

Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın 4-cü və 8-ci hissəsinə əsasən qərar alır:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənənar seçkilərdə 120 sayılı Cəbrayıl - Qubadlı seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Şahverdiyev Araz Vəli oğlunun 2024-cü il 4 sentyabr tarixli 38 sayılı müraciəti aidiyyəti üzrə aradırılması üçün həmin seçki dairəsinin dairə seçki komissiyasına göndərilir.

2. Bu Qərar dərç edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr
Katib
Katib

04.09.2024

Məzahir Pənahov
Arifo Muxtarova
Mikayıl Rəhimov

QƏRAR № 36/170

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənənar seçkilərdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 3 sentyabr 2024-cü il tarixli 36 sayılı müraciətə baxılmasına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə (bundan sonra - Milli Məclis) növbədənənar seçkilərdə 33 sayılı Xətai birinci seçki dairəsindən qeydə alınmış namizəd Ağalyeva Səvinc Tapdıq qızı 2024-cü il sentyabrın 3-də Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (bundan sonra - Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı müraciət edərək səsvermə günü həmin seçki dairəsinin seçki məntəqələrində qanun pozuntularının baş verdiyini iddia etmiş, bu pozuntuların aradırılması və səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab olunmasını xahiş etmişdir.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) 112-ci və 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın tələblərinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində fəaliyyət göstərən ekspert qrupunun üzvü tərəfindən nəzərdən keçirilmiş, bu barədə müvafiq rəy verilmiş və Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında baxılmışdır.

Seçki Məcəlləsinin tələbinə görə, iddia olunan qanun pozuntuları ilə bağlı müraciətlər ilkin olaraq dairə seçki komissiyasına verilməli, həmin müraciət üzrə dairə seçki komissiyasının qəbul etdiyi qərardan, hərəkətdən (hərəkətsizlikdən) Mərkəzi Seçki Komissiyasına şikayət verilməlidir.

Seçki Məcəlləsinin 112-1.12-ci maddəsinə və yuxarıda göstərilən Təlimatın 8.6-cı bəndinə uyğun olaraq müraciət aidiyyət qaydalarının pozulması ilə daxil olmuşdursa, onda həmin müraciətin aidiyyəti üzrə göndərilməsinə dair qərar qəbul edilməlidir.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək, Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın 4-cü və 8-ci hissəsinə əsasən qərar alır:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənənar seçkilərdə 33 sayılı Xətai birinci seçki dairəsindən qeydə alınmış namizəd Atakişiyev Namus Hacı oğlunun Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 3 sentyabr 2024-cü il tarixli 36 sayılı müraciəti aradırılması üçün aidiyyəti üzrə həmin seçki dairəsinin dairə seçki komissiyasına göndərilir.

2. Bu Qərar dərç edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr
Katib
Katib

04.09.2024

Məzahir Pənahov
Arifo Muxtarova
Mikayıl Rəhimov

QƏRAR № 36/173

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənənar seçkilərdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 4 sentyabr 2024-cü il tarixli 40 sayılı müraciətə baxılması barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənənar seçkilərdə 42 sayılı Sumqayıt birinci seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Mahmudova Yasəmən Tağı qızı 4 sentyabr 2024-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (bundan sonra - Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı müraciət edərək, yuxarıda adicəkilən dairə seçki komissiyası tərəfindən ona səsvermənin nəticələri haqqında protokolun surətinin verilməsindən imtina edilməsini bildirmiş və bununla bağlı müvafiq tədbirlərin görülməsini xahiş etmişdir.

Şikayət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"da nəzərdə tutulmuş müddətdə və qaydada verildiyindən, Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində ekspert qrupunun üzvü tərəfindən aradırılaraq rəy verilmiş və komissiyanın iclasında mahiyyəti üzrə baxılmışdır.

Seçki Məcəlləsinin 40.2-ci maddəsinə əsasən, müvafiq seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizədlər və onların səlahiyyətli nümayəndələri, yaxud vəkil edilmiş şəxsləri səsvermənin nəticələri haqqında protokolların surətini almaq hüququna malikdirlər. Seçki Məcəlləsinin 100.11-ci maddəsinin tələbinə görə, buna hüquq olan şəxslərə verilən seçki komissiyalarının protokollarının surətlerini onların tələbi ilə komissiyanın sədr və ya katibi təsdiq etməlidir.

Göstərilənlərə müəyyən edilir ki, 42 sayılı Sumqayıt birinci seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Mahmudova Yasəmən Tağı qızının şikayəti əsaslı olduğundan təmin edilməlidir.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək, Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 28.4-cü, 40.2-ci və 100.11-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın 1-ci, 2-ci, 4-cü, 6-cı və 7-ci hissələrinə əsasən qərar alır:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənənar seçkilərdə 42 sayılı Sumqayıt birinci seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Mahmudova

Yasəmən Tağı qızının 4 sentyabr 2024-cü il tarixli 40 sayılı müraciəti əsaslı olduğundan təmin olunmuş, səsvermənin nəticələri haqqında dairə seçki komissiyası protokolunun surətini namizədə verilməsi həmin dairə seçki komissiyasına həvalə edilsin.

2. Bu Qərar dərç edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr
Katib
Katib

04.09.2024

Məzahir Pənahov
Arifo Muxtarova
Mikayıl Rəhimov

Dünyada etibarlı tərəfdaş və nüfuzlu dövlət kimi tanınan Azərbaycan səmərəli iktisadi münasibətlərə və beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq əlaqələrinə üstünlük verir. Bu baxımdan bir çox dövlətlər Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlər sistemində fəal rolunu, pragmatik xarici siyasət kursunu yüksək qiymətləndirir, respublikamızla müxtəlif sahələrdə əhatə edən əlaqələrin inkişafına böyük önəm verirlər. İtaliya ilə qarşılıqlı faydalı münasibətlər də ölkəmizin xarici siyasət kursunda xüsusi yer tutur.

AZƏRTAC Azərbaycan-İtaliya əlaqələrinə qısa nəzər salır.

Möhkəm dostluq və əməkdaşlıq ənənələri Azərbaycanı ilkin İtaliya münasibətini təcosüm etdirir. Bu münasibətlər qarşılıqlı faydalı tərəfdaşlıq xarakterli daşıyır, bir-birinin maraqlarına hörmət prinsiplərinə əsaslanır. Hər iki ölkənin rəhbərlərinin qarşılıqlı səfərləri münasibətlərin inkişafına böyük tökan verir.

Tarixə nəzər salsaq görürük ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1997-ci ilin sentyabrında İtaliyaya ilk rəsmi səfəri iki dövlət arasında bütün sahələrdə münasibətlərin inkişaf etdirilməsi üçün əhəmiyyətli addım olub. Həmin səfər zamanı Heydər Əliyev İtaliya Prezidenti, Baş nazir, Senatın və Deputatlar Palatasının sədrləri ilə görüşüb. İtaliya rəhbərləri Heydər Əliyevlə söhbət zamanı Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin

sülh yolu ilə ədalətli həllinə və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunmasına tərəfdar olduqlarını bildirdilər. Ulu Öndərin İtaliyaya səfəri notecəsində iki dövlət arasında siyasi, iqtisadi, mədəni və texniki əməkdaşlıq üzrə yeddi saziş imzalanıb. Beləliklə, qarşılıqlı münasibətlər və əlaqələr artan xətt boyu inkişaf etməyə başlayıb, bir sıra səfərlər həyata keçirilib.

Ümumiyyətlə, ölkələrarası münasibətlərdə qarşılıqlı səfərlər xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Bu mənada Azərbaycan ilə İtaliya arasında yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlər münasibətlərimizin dinamikasını nümayiş etdirən növbəti amildir. Belə ki, İtaliya Prezidenti Serçio Mattarella'nın 2018-ci ilin iyulunda Azərbaycana ilk dövlət səfəri də əlaqələrimizin inkişafında xüsusi yer tutur. Bu

Strateji tərəfdaşlıq xarakteri daşıyan Azərbaycan-İtaliya əlaqələrinin dinamik inkişafı davam edir

səfərdən sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 2020-ci ilin fevralında İtaliyaya dövlət səfəri reallaşdı. Beləcə qarşılıqlı münasibətlər daha sıx xarakter daşımağa başladı. Dövlətimizin başçısının 2022-ci ildə İtaliyaya növbəti səfəri iki ölkə arasında əlaqələrin dinamik şəkildə inkişaf etdiyini göstərir. Həmin səfər zamanı İtaliya-Azərbaycan Universitetinin yaradılması ilə əlaqədar imzalanmış sənədlərin mübadiləsi mərasiminin keçirilməsi, həmçinin dövlətimizin başçısının Çernobyl şəhərində keçirilən beynəlxalq forumda iştirakı və çıxışı, həmçinin bu ilin iyununda İtaliyanın "Leonardo" şirkətinin istehsalı olan "C-27J Spartan" tipli hərbi nəqliyyat təyyarəsinin ölkəmizə təhvil verilməsi və digər faktlar iki ölkə arasında əməkdaşlıq sahələrini genişləndirən bariz nümunəsidir. Qeyd olunmalıdır

ki, İtaliyanın dövlət və hökumət nümayəndələri, o cümlədən nazir və nazir müavirləri də Azərbaycana mütəmadi olaraq səfərlər həyata keçirirlər. Ölkələrimizin enerji sahəsində əməkdaşlığı da yüksək səviyyədədir. İtaliya Azərbaycan xam neft və neft məhsullarının ixracında ön iri ticarət tərəfdaşına çevrilib. İki ölkə arasında ticarət dövriyyəsinin əsasını Azərbaycan ixracatı təşkil edir. 2023-cü ildə Azərbaycanın İtaliya ilə ticarət dövriyyəsinin həcmi 15,7 milyard ABŞ dolları, o cümlədən idxalın həcmi 0,5 milyard ABŞ dolları, ixracın həcmi 15,2 milyard ABŞ dolları təşkil edib, xarici ticarət saldosu isə müsbət 14,7 milyon ABŞ dolları olub.

İtaliyanın da Cənubi Qafqaz ölkələri arasında əsas ticarət tərəfdaşı Azərbaycandır. Bu ölkənin Cənubi Qafqaz ölkələri ilə ticarət dövriyyəsinin 85 faizini

zini Azərbaycan ilə ticarət təşkil edir. 2023-cü ildə İtaliya Respublikasının Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət dövriyyəsinə payı 30,65 faiz (1-ci yer), o cümlədən idxalda 2,76 faiz (7-ci yer), ixracda isə 44,86 faiz (1-ci yer) təşkil edib. 2024-cü ilin yanvar-iyul aylarında isə ticarət dövriyyəsinin həcmi 6,2 milyard ABŞ dolları, o cümlədən idxalın həcmi 0,3 milyard ABŞ dolları, ixracın həcmi 5,9 milyard ABŞ dolları təşkil edib, xarici ticarət saldosu isə müsbət 5,6 milyon ABŞ dolları olub. İtaliya işğar dairələri, həmçinin Azərbaycanın böyük məbləğdə sərmayələr qoyur, həyata keçirilən bir sıra beynəlxalq əhəmiyyətli layihələrdə iştirak edirlər. Təkcə onu demək kifayətdir ki, Azərbaycanda 100-dən çox İtaliya investisiya kommersiya qurumu sonayə, kond təsərrüfatı, nəqliyyat, tikinti, ticarət,

xidmət və digər sahələrdə fəaliyyət göstərir. Ötən il fevralın 13-də Azərbaycanın müstəqillik dövrünün ən böyük istilik-elektrik stansiyasının təmələqoyma mərasimində Prezident İlham Əliyev deyib: "Onu da bildirməliyəm ki, bizim əməkdaşlığımız təkə enerji sahəsi ilə məhdudlaşmır. İtaliya Azərbaycanın əsas ticarət tərəfdaşdır. Hazırda Bakıda Azərbaycan-İtaliya Universitetinin yeni binası inşa edilir. Azad edilmiş torpaqlarda bərpə-yenidənqurma işlərində İtaliya şirkətləri çox fəal iştirak edirlər - dini abidələrin bərpası və tikintisi, qələbə muzeylərinin tikintisi və dizaynı. Yəni bu, doğrudan da, çox strateji tərəfdaşlıqdır və əlbəttə ki, bugünkü mərasim bunu bir daha göstərir".

Bu ilin mayında İtaliya Senatında təşkil olunan "Azərbaycan, İtaliya, Aİ: iktisadi əməkdaşlıq və enerji təhlükəsizliyi" mövzusunda forum ölkələrarası əməkdaşlıqda mükə

təlif istiqamətlərinin müzakirəsi baxımından da əhəmiyyətli oldu.

2020-ci ildə İtaliyada "Azərbaycan Mədəniyyət İli" elan edilməsi də ölkələrimiz arasında mədəni əlaqələrin yüksək səviyyəsinin daha bir göstəricisidir.

Beləliklə, qədim tarixə malik olan Azərbaycan-İtaliya mədəni əlaqələri müstəqillik illərində daha da inkişaf edib. Bu əlaqələrin möhkəmləndirilməsində Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri Mehriban xanım Əliyevanın böyük xidmətləri var. Əlbəttə, Azərbaycan-İtaliya mədəni əlaqələri bunlarla yekunlaşmır. Bu əlaqələr xalqlarımız arasında, dövlətlərimizin bir-birinə yaxınlaşmasında da əhəmiyyətli rol oynayır.

Bir sözlə, Azərbaycan-İtaliya münasibətləri hazırda yeni inkişaf mərhələsinə yaşayır, strateji tərəfdaşlığa əsaslanan əlaqələrin möhkəmlənməsi üçün yeni səhifələr açılır. Əminliklə demək olar ki, strateji tərəfdaş olan Azərbaycan ilə İtaliya arasında qarşılıqlı münasibətlər bundan sonra da uğurla inkişaf edəcək.

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

Ermənistanın məkri baş tutmayacaq

Çünki Azərbaycanın şərtlərinə əməl olunmadan sülh sazişi imzalanmayacaq

Ermənistanın sülh prosesində səmimi olmadığı yeni məsələ deyil. Baş nazir N.Paşinyan və digər Ermənistan rəsmiləri dəfələrlə bununla bağlı pozitiv məzmunlu açıqlamalar versələr də, reallıq bunun əksini göstərir. Söhbət ondan gedir ki, Ermənistanın hazırkı qanunvericiliyi sülh müqaviləsinin etibarlı olmasına zəmanət vermir.

Xatırladaq ki, Ermənistanın baş naziri avqustun 31-də keçirdiyi mətbuat konfransında Azərbaycan-Ermənistan normalaşma prosesi və bölgədə sülh və təhlükəsizliyin təmin olunması səyləri ilə ziddiyyət təşkil edən açıqlamalar verib. Bütövlükdə isə Paşinyanın söylədiyi bütün fikirlər qeyri-səmimi olmaqla, Ermənistanın sülhə və münasibətlərin normalaşmasında maraqlı olmadığını göstərir.

Məlumdur ki, Ermənistan konstitusiyasında 1990-cı ildə bu ölkənin Ali Soveti tərəfindən təsdiq olunmuş və "Ermənistanla Dağlıq Qarabağın birləşməsi"no çağıran "müstəqillik aktı" adlı sənədə istinad edilib. Konstitusiyaya isə dünyanın hər yerində beynəlxalq sənədlərdən və ya sazişlərdən üstün hüquqi qüvvəsi olan sənəd sayılır. Ona görə də gələcəkdə Ermənistanda konstitusiyaya istinad edilərək sülh sazişindən imtina edilməyəcəyinə heç kim zəmanət verə bilməz. Bununla bağlı Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin şərhində deyilir: "Ermənistan tərəfinin sülh müqaviləsi layihəsində mövcud olan "heç bir tərəf sülh sazişi çərçivəsində öz öhdəliklərini yerinə yetirməməsi ilə əlaqədar öz daxili qanunvericiliyini istinad edə bilməz" müddəasını qeyd edərək, bu ölkənin konstitusiyasında mövcud olan orazi iddiasının zərərsiz olduğunu bildirməsi də tamamilə əsassızdır. Bir daha qeyd edirik ki, heç bir beynəlxalq saziş konstitusiyadan üstün olmadığı hər kəsə yaxşı məlum olan faktıdır".

Ona görə dayanıqlı və möhkəm sülhə nail olmaq üçün Ermənistan öz konstitusiyasına dəyişikliklər etməli, ərazi iddialarından əl çəkməlidir. Bu həm də sülh prosesində Ermənistanın nə dərəcədə səmimi olduğunu göstərir. Xarici İşlər Nazirliyinin şərhində bildirildiyi kimi, Azərbaycanla Ermənistan arasında real və davamlı sülh müqaviləsinin imzalanması üçün əsas şərt, başda "Ermənistan və Dağlıq Qarabağın birləşməsi"no çağıran Ermənistanın Müstəqillik Aktına açıq şəkildə istinad edən Ermənistan konstitusiyası olmaqla, bu ölkənin çoxsaylı hüquqi və siyasi sənədlərində təsbit edilmiş Azərbaycanla qarşı davam edən ərazi iddialarına son qoyulmasıdır.

Ermənistanın sülh prosesində digər bir qeyri-səmimiyyəti fəaliyyətini dayandırmış ATƏT-in Minsk qrupunun hüquqi müstəvidə də ləğvi ilə bağlı müraciətdən boyun qaçırmasıdır. Rəsmi İrəvanın keçmiş münaqişənin qalığı olan Minsk qrupu ilə bağlı hazırkı mövqeyi Ermənistanın Azərbaycana qarşı məkri niyyətini nümayiş etdirir.

Bir neçə gün əvvəl Prezident İlham Əliyev Türkiyə Böyük Millət Məclisinin

üzvlərindən ibarət nümayəndə heyətini qəbul edən zaman bu məsələyə də toxunaraq bildirdi ki, Ermənistan konstitusiyasında Azərbaycana qarşı olan ərazi iddiaları aradan qaldırılmalı, keçmiş qalığı olan ATƏT-in Minsk qrupu və onunla əlaqədar olan təsisatlar tamamilə ləğv edilmişdir. Dövlətimizin başçısı Minsk qrupunun ləğv edilməsi ilə bağlı Ermənistanın mövqeyinin heç bir halda başadüşülən olmadığını bildirdi.

Ermənistanda xəstə təfəkkürdən irəliləyərək Azərbaycana və ətraf dövlətlərə qarşı ərazi iddiaları həmişə olub və indi də var. Bu baxımdan Ermənistanın konstitusiyasında dəyişiklik etmədən və Minsk qrupu hüquqi formada ləğv olunmadan sülh sazişini bağlamağa hazır olduğunu bildirməsinin məkrini ifadəsindir.

Lakin Ermənistanın sülh məkri baş tutmayacaq. Çünki Azərbaycanın şərtlərinə əməl olunmadan sülh sazişi imzalanmayacaq.

*Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"*

Revanşizm İrəvanı iflasa aparır

Ermənistanda kilşə təxribat yuvasına çevrilib

Ermənistanda Nikol Paşinyan hakimiyyətinin siyasətinə qarşı çıxan sabiq iqtidar təmsilçiləri yenidən qarşıdurma yaratmaqla ölkədə növbəti xaos formalaşdırmaq məqsədi güdürlər. Belə ki, son günlərdə Azərbaycanla sülh müqaviləsinin imzalanması ilə bağlı gedən müzakirələr fonunda keçmiş hərbi xuntanın revanş istəyi vəziyyətin daha da qarışacağını göstərir.

Proseslər göstərir ki, keçmiş hərbi xunta yaranmış vəziyyətdən istifadə edərək kilşəni də siyasi proseslərə qataraq ölkədəki xaosu daha da dərinləşdirməyə çalışır. Bütün bunların fonunda Ermənistanda kilşə və hakimiyyətin qarşıdurması açıq müstəviyə keçir. Bu qarşıdurmada əsas motiv göründüyü kimi Qarabağ məsələsidir.

Əsas revanşistlərdən olan bütün ermənilərin katolikosu II Qaregin Azərbaycana qarşı yenidən ərazi iddiaları səsləndirərək Əcmiadzin kilşəsinin Ermənistanda davam edən revanşizmin əsas ideoloqu olduğunu təsdiqlədi. O, 2 sentyabr "müstəqillik" mesajında kimliklərinin qorudugunu və müharibənin fəlakətli nəticələrini baxmayaraq, öz milli arzularını həyata keçirməyə çalışacağını bildirdi. Kilşənin erməni terroru və iddialarında əsas rol oynadığını nəzərə alsaq, Qareginin çağırışının Azərbaycan-Ermənistan sülh danışıqlarına ciddi problem yarada biləcəyi görünür. Paşinyan hakimiyyəti Qareginin

mövqeyini qəbul etməsə də, kilşənin bu çağırışını erməni revanşizminin davam edəcəyindən xəbər verir.

"Hraparak" nəşrinin yazdığına görə isə, Surp Anna deyilən kilşədə keşiş Baqratın çağırışı ilə toplaşmış haylar "Artıx günün" ilə bağlı növbəti yaz tədbirində iştirak edib və həmin kilşəni özlərinin baş qərarı kimi tanımağı qərara alıblar. Keşiş Baqrat deyib ki, əgər hakimiyyət buraya nə vaxtsa axtarış üçün polis, yaxud təhlükəsizlik xidməti eməkdaşı göndərsə, müqəddəs məkan çirklənmiş olacaq. Sırf dini xurafat nümunəsi olan bu fikir artıq mətbuatda da yayılmağa başlayıb. Göründüyü kimi, ermənilərin müqəddəs Anna adlandırılan bu dini məkan da çoxdan terror, təxribat yuvasına çevrilib.

Son günlərdə İrəvanda xalqı Paşinyana qarşı qaldıranlardan, səsləndirdiyi fikirlərlə, açıqlamaları ilə yerli mediyanı diqqət mərkəzində yer alanlardan biri də sabiq baş nazir Qrant Baqratyandır. O da Ermənistanı növbəti və-

təndaş qarşıdurmasına sürükləməyə çalışır. Məqsəd isə hakimiyyətlə xalq arasında uçurumu daha da dərinləşdirməkdir. Baqratyan erməni diasporunun siyasətdəki ön cəddi fiqurlarından biridir. O, sülh prosesinin və Ermənistan - Türkiyə əlaqələrinin bərpasına qarşı sət müxalif mövqeyə ortaya qoyur.

Sosial şəbəkələrdə paylaşımlara görə, müxalif düşüncədə olan hərbçilərin ayrılması planlaşdırılıb və qeyd olunur ki, kütləvi etiraz aksiyalarının qarşısını almaq üçün hakimiyyət indidən xüsusi plan hazırlayıb. Buraya müxalifət fəallarına qarşı güc tətbiq edilməsindən tutmuş, onların mitinq keçiriləcəkdir tinvana daxil olmağdan əvvəl müvəqqəti hə-

sino kimi müxtəlif planlar da xildir. O da vurğulanı ki, bu işdə təkə polis yox, digər güc strukturlarının və hakimiyyətin nəzarətində olan xüsusi cəza dəstələrinin nümayəndələri də iştirak edəcəklər. Müxalifət isə hakimiyyət tərəfindən yaradılacaq bütün maneələrə rəğmən etiraz mitinglərinin keçiriləcəyini bildirir.

Beləliklə, müxalifət İrəvanda etirazlara başlayacağıni bəyan etməklə bu yoldan dönməyəcəklərini bildirir. Paşinyan isə ona qarşı yönəlməmiş təhdidləri güc yolu ilə aradan qaldırmağı düşünür. Bu isə o deməkdir ki, Ermənistanı qarşıdakı dövr ərzində qanlı günlər gözləyir.

*Əlçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"*

Ermənistanın davranışları sülhə zərbədir

Rəsmi İrəvan ortaya konstruktiv mövqeyə qoymaqdan çəkinir

"Ölkəmizin haqlı və beynəlxalq konvensiyalara sۆkənən mövqeyi regionun gələcək inkişafı üçün yeni bir yolun müəyyənləşdirilməsinə yönəlib. Regionda yaranan geosiyasi, eləcə də yeni iqtisadi reallıqlar isə mühüm perspektivlər vəd etməkdədir".

VI çağırış Milli Məclisin deputatı Kamran Bayramov qəzetimizə açıqlamasında bildirib ki, Azərbaycan bölgənin əsas siyasi aktoru kimi oynadığı rolunu isə növbəti Cənubi Qafqazın, bütövlükdə böyük bir coğrafiyanın yeni inkişaf mərhələsini formalaşdırır. Nəzərdə tutulan layihələrin icrası, global münasibətlərin inkişafına töhfələrin verilməsi üçün isə Azərbaycanla Ermənistan arasında sülhün imzalanması, münasibətlərin normalaşması əsas şərtlərdir. Mehriban qonşuluq siyasətinin formalaşdırılması, beynəlxalq ədalətin təmin olunması Azərbaycanın yürütdüyü xarici siyasətin əsas istiqamətlərindədir. Lakin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tam bərpa etməsini həzm edə bilməyən və dövlətimizin güclənəməsi ilə barışmaq istəməyən bəzi qüvvələr ölkəmizlə bağlı ən müxtəlif yalanlara, şərh-böhtanəyə əl atırlar. "Bəzi Avropa təsisatları, o cümlədən Avropa Parlamenti, Avropa İttifaqı, xüsusilə də Fransa, Niderland, Almaniya və digərləri Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh sazişinin imzalanmaması üçün əllərindən gələni edirlər. Təəssüf ki, müstəqil dövlət olduğununu unudan Ermənistan tərəfi də möhzbə güclərin dikəti isə oturma-durur", - deyər K.Bayramov əlavə edib.

Onun sözlərinə görə, ABŞ və Qərbi Avropa ölkələri, xüsusən Fransa, Almaniya Azərbaycan əleyhinə atdıqları addımlarla açıq şəkildə Cənubi Qafqaza sabitliyi, əmin-amanlığı gətirməsinə maraqlı olmadıqlarını nümayiş etdirirlər. Onlar regionda sülhü bərpa etmək əvəzinə müharibəni daha da alovlandıraraq yeni savaşaqlar açmaq istəyirlər. UK-

raynını sonu görünməyən bətaqlığa qərq edən Qərb, eyni siyasəti Azərbaycan və Ermənistan arasında da aparır. Onlar bu xalqlar arasında düşmənçiliyin sonsuzadək davam etməsində maraqlıdırlar. Əgər bunun əksi olsaydı, Qərb otuz il torpaqlarımızın işğaldə qalmasına, bir milyona yaxın qaçqın, köçkün probleminə, ərazimizdə separatizmin mövcudluğuna göz yummazdı. Azərbaycan torpaqları işğal altında olduğu illərdə beynəlxalq vasitəçilər rəsmi İrəvanın tərəfdarı kimi Azərbaycanı qoruyub saxlamışdır. 44 günlük müharibədən sonra məlum oldu ki, ermənilər həmin maliyyə yardımlarını işğal etdikləri Azərbaycan torpaqlarında hərbi istehkamlar tikməyə sərf ediblər.

Müsaibimiz diqqətə çatdırıb ki, Qərb dövlətlərinin, həmçinin Hindistanın Ermənistanı sürətlə silahlandırmasının nəticəsidir ki, işğalçı konstruktiv mövqeyə ortaya qoymaqdan çəkinir: "Sülh sazişini imzalamaya istəməyən Ermənistan indi də konstitusiyaya dəyişiklikliyi ad altında vaxt qazanmaq, prosesi uzatmaq istəyir. Öz gözündə tiri görməyən Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan avqustun 31-də keçirdiyi mətbuat konfransında yenə də "ağ yalan"ları ilə gündəmə gəlib. Öz havadarlarına arxayın olaraq yeni təxribatçı fikirlər səsləndirən Paşinyan göründüyü kimi, yenə də dar siyasi təfəkkürü ilə hərəkət edərək Azərbaycanla imzalanmaması nəzərdə tutulan sülh müqaviləsinin və aparılan sülh danışıqlarını baltalamağa qərar verib. O, güllünc mülahizələri ilə ölkə-

mizi ittiham edərək bildirib ki, Azərbaycan İtaliyadan silah-sursat alıb. Baş nazirin bu iddiası tamamilə yalandır, çünki Azərbaycan İtaliyadan nəqliyyat xarakterli təyərə alıb. Bu, hərbi xarakterli vasitə deyil. Bundan əlavə, Paşinyan iddia edib ki, Azərbaycan guya ümumdaxili məhsulun həcminin 17 faizini hərbi məqsədlərə xərcləyir. Əslində isə, bu rəqəm 4 faizə bərabərdir. Ermənistanın isə xərcləri bundan artıqdır və rəsmi açıqlamalara əsasən, 6 faiz təşkil edib. Üstəlik, Ermənistanın görünməyən büdcə vəsaitlərinə də malikdir. Məsələn, Fransa tərəfindən Ermənistanın "Bastion" çoxməqsədli zirehli avtomobilləri və "Sezar" özüyəriyən artilleriya qurğuları ilə təchiz edilməsi istiqamətində atılan addımlar büdcədən kənar xərclərə aiddir. Bu il iyulun 22-də Avropa İttifaqı Şurası tərəfindən qəbul edilmiş qərara əsasən, "Avropa Sülh Fondu" çərçivəsində Ermənistana 10 milyon avro məbləğində hərbi yardım ayrılması nəzərdə tutulub. Bu, işğalçılarına görə ordu darıdığını bildirmiş bir ölkənin yenidən silahlanması üçün edilən yardımdır. Müxtəlif layihələr, hərbi manevrlər və digər istiqamətlərdə Ermənistanın hərbi sahəsinə dəstək verildiyi də istisna olunmur. Bu isə ölkədə ÜDM-in 6 faizindən xeyli artıqni təşkil etdiyini ehtimal etməyə əsas verir. 2024-cü il üçün Ermənistan müdafiə büdcəsi bir milyard 400 milyon dollardan artıq olub. Bu

2023-cü ilin xərcləri ilə müqayisədə 7 faiz çoxdur. Ermənistanın baş naziri bildirib ki, Azərbaycan silahlandırdığı halda Ermənistan bunu niyə etməməlidir? Deyəsən, Paşinyan unudub ki, onun indi başçı olduğu ölkə və mənsub olduğu etnik qrup Azərbaycan torpaqlarını 30 ilə yaxın işğal altında saxlayıb, 300 minə yaxın azərbaycanlı Ermənistan ərazisindən qovaraq onları vətəndaşlıq hüququndan məhrum edib. Onun yenidən silahlanmasının region üçün təkrar faciələr yaşatmayacağına isə zəmanət verən yoxdur".

Hor zaman olduğu kimi, Ermənistanın silahlanmasına beynəlxalq ictimaiyyətin yenə göz yumduğuna qeyd edən K.Bayramov deyib ki, ABŞ, Fransa, Avropa İttifaqı, Hindistan, İran və başqaları açıq-aşın bu ölkənin silahlanmasına yardım edirlər. Göründüyü kimi, Avropa təsisatları ədalətli olmaq istəmirlər. Ermənistanda revanşist qüvvələr, qondarma rejimin tör-töküntüləri yenə də Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyünü təhdid edən təxribatçı açıqlamalar ilə çıxış edərək Qərbdəki havadarlarına arxalanaraq "beynəlxalq təminat altında Qarabağ qaydını"dan dem vuraraq sərəmsən fikirlər səsləndirirlər. Ancaq nədənsə beynəlxalq təsisatlar qərbi azərbaycanlıların doğma yurd yerlərinə qayıdış hüququnu 30 ildə bir dəfə də olsun gündəmə gətirməyiblər. Bu məsələdə hər zaman susunluq nümayiş etdiriblər.

Siyasətinin fikrincə, Ermənistanda səsləndirilən təxribatçı açıqlamalar ölkəmizdə haqlı olaraq narazılıqla qarşılanıb və sentyabrın 2-də Qərbi Azərbaycan İcması bəyan edib ki, qərbi azərbaycanlıların doğma yurd yerlərinə qayıdış hüququ təmin edilməlidir.

*Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"*

Makronun impicmentinə start verildi

Fransa prezidentinə qarşı petisiya internetdə sürətlə dəstək qazanır

Fransanın solçu "Yenilməz Fransa" (LFI) Partiyası hazırkı prezident Emmanuel Makrona qarşı impicment proseduruna başlamaqla siyasi mübarizədə ciddi addım atıb. Bu, partiyanın parlament fraksiyasının rəhbəri Matilda Panonun "X" sosial şəbəkəsindəki səhifəsində dərc olunmuş bəyanatından məlum olub.

M.Pano aydınlaşdırıb ki, impicment proseduruna başlanmasına dair qətnamə layihəsi birgə imzalanması üçün parlament üzvlərinə göndərilib.

Konstitusiyanın 68-ci maddəsinə uyğun olaraq respublika prezidentinə qarşı impicment işinin başlanması haqqında qərar layihəsi Milli Assambleya üzvlərinə təqdim olunub.

Fransa Konstitusiyasının göstərilən maddəsi prezidentin səlahiyyətlərini yerinə yetirməyi təqdirə hakimiyyətdən uzaqlaşdırılmasına icazə verir.

Bu müddəə "Yenilməz Fransa"nın hərəkatə keçməsi üçün hüquqi imkanlar açır, lakin təşəbbüsün həyata keçirilməsi yolu bir qədər çətindir. Impicment qanun layihəsinin qüvvəyə minməsi üçün bir neçə instansiyadan, o cümlədən solların çoxluğa malik olmadığı və partiyanın özünü təmsil etmədiyi parlamentin yuxarı palatası - Senatdan keçməlidir.

"Yenilməz Fransa" Partiyası həmçinin bildirib ki, Makron tərəfindən bir müddət əvvəl hökumət başçısı postuna namizədliliyi rədd edilmiş Lüsü Kaste ölkənin baş naziri olmalıdır. Bəyanatda solçu siyasət-

çilər arasında ölkənin hazırkı rəhbərliyindən narazılığın artdığı vurğulanır. Bundan əlavə, partiya sentyabrın 7-də nümayiş elan edib və həmin mitinqdə, partiya nümayəndələrinin iddia etdiyi kimi, Makronun "hakimiyyəti ələ keçirməsinə" etiraz etmək planlaşdırılıb. Gözlənilir ki, bu aksiya ölkənin siyasi həyatında mühüm hadisəyə çevrilməklə hazırkı prezidentin tərəfdarlarının və əleyhdarlarının diqqətini cəlb edəcək.

Beləliklə, "Yenilməz Fransa" təşəbbüsü hakimiyyətin legitimliyi və prezidentin xalq qarşısında məsuliyyəti ilə bağlı aktual suallar doğurur ki, bu da şübhəli, həm parlamentdə, həm də Fransa şəhərlərinin küçələrində müzakirə obyektinə çevriləcək.

Bu arada Fransa parlamenti sədrinin LFI-ni təmsil edən müavini Klemans Gette bildirib ki, Milli Assambleyada yerlərin əksəriyyətini qazanan solçu alyansdan baş nazir təyin etməkdən imtina etdiyi üçün Makrona qarşı petisiya internetdə sürətlə dəstək qazanır.

Onun dediyinə əsasən, Fransa prezidenti seçkilərin nəticələrinə baxmayaraq, köhnə hökumətin işinin davam etməsinə icazə verdiyi və müxtəlif hökumət proqramlarının həyata keçirilməsinə mane olduğu üçün tənqid edilir.

Makron seçkilərdə əksər mandatları qazanan solçu alyansın namizəti baş nazir təyin etməkdən imtina edib və hökumət qurmaq üçün danışıqlar aparır. Bu isə Fransada yenidən siyasi xaos səbəb olub. Sorğular göstərir ki, fransızların əksəriyyəti Makronun impicmentini dəstəkləyir. Hələlik isə o, Yelisey sarayında müxtəlif siyasi xadimlərlə yeni hökumətin formalaşdırılması danışıqlarını davam etdirir.

Makron, hökumət başçısını təyin etmə üçün konstitusiyaya səlahiyyətinə malikdir, lakin ölkədə bərqərar olmuş siyasi sənəmə on çox ses toplayan partiya baş nazir seçilməsinə tələb edir.

*Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"*

1100 kilometrlik sualtı "yaşıl dəhliz" layihəsinin praktiki icrası yaxınlaşır

Prezident İlham ƏLİYEV: "Bu, "Cənub qaz dəhlizi"ndən də daha böyük layihə olacaq"

2022-ci il dekabrın 17-də Buxarestdə imzalanan "Azərbaycan Respublikası, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan Hökumətləri arasında "yaşıl enerji"nin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş"ə nəzərdə tutulan məsələlərin gerçəkləşməsi istiqamətində tədbirlər davam edir. Bu günlərdə Rumıniya paytaxtında sazişin icrası məqsədilə 8-ci Nazirlər-Rəhbər Komitənin iclasının keçirilməsi də deyilənləri təsdiqləyir.

Təbii ki, hər hansı bir ixrac layihəsinin həyata keçirilməsi öncədən genişmiqyaslı işlərin görülməsini, infrastrukturun yaradılmasını tələb edir. Elektrik enerjisinin ötürülməsinin isə üstünlük özünəməxsus çətinlikləri və spesifik çəhətləri var. Dənizin dibinə uzanacaq 1100 kilometrlik "yaşıl dəhliz" də bu qəbildən olan layihədir. Odu ki, Buxarestdə keçirilən sözügedən tədbirdə layihənin CESI şirkəti tərəfindən həyata keçirilən texniki-iqtisadi əsaslandırmanın (TİƏ) cari vəziyyəti, birgə müəssisənin təsis edilməsi ilə bağlı görülən işlər, "yaşıl enerji" dəhlizinin fiber-optik komponenti, həmçinin Bolqarıstanın layihəyə inteqrasiyası imkanlarına və digər istiqamətlərə dair məsələlər müzakirə edilmişdir.

"Xəzər-Qara dəniz-Avropa Yaşıl Enerji Dəhlizi" layihəsinin texniki-iqtisadi əsaslandırmasının ilkin notisələrinin təqdimatının isə cari ilin noyabrında ölkəmizin evsahibliyi edəcəyi COP29 çərçivəsində nəzərdə tutulur. Buxarestdəki iclasda iştirak edən energetika naziri Pərviz Şahbazov bunları vurğulayaraq, həmçinin layihənin statusu, digər komponentləri, atılacaq növbəti addımlar, eləcə də Mərkəzi Asiya ölkələri ilə Azərbaycan arasında qurulacaq "yaşıl enerji" dəhlizinin inkişafı ilə bağlı fikirlərini bölüşüb.

Yeri gəlmişkən xatırladıq ki, Qazaxıstan və Özbəkistan da özəlirinin istehsal etdikləri bərpaulunan enerjini Azərbaycan üzərindən bu dəhlizə qoşmaq qərarındadırlar. Deməli, ölkəmiz "yaşıl enerji"nin həm də tranzitini həyata keçirəcək. "Bizim planlarımız, istədiyimiz həyata keçsə, Özbəkistan və Qaza-

xıstandan Xəzər dənizindən keçərək Azərbaycana, Gürcüstana, Türkiyə və Rumıniyaya uzanacaq kabel xətti inşa ediləcək. Yəni bu layihə "Cənub qaz dəhlizi"ndən də daha böyük layihə olacaq. Amma bizim əməkdaşlığa, eyni zamanda koordinasiya ehtiyacımız var", - deyərək dövlətimizin başçısı cari il iyulun 20-də II Şuşa Qlobal Media Forumunda bu barədə fikirlərini demişdir.

Dövlətimizin başçısı, həmçinin bildirmişdir ki, bizim həm texniki, həm də iqtisadi sahədə böyük potensialımız var. Texniki baxımdan dənizdə külək enerjisi potensialı 157 qiqavatdır. Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyasının hesablamaları göstərir ki, iqtisadi baxımdan quruda güneş və külək stansiyaları vasitəsi ilə 27 qiqavat həcm istehsal edilə bilər. "Bununla yanaşı, biz texniki əsaslandırma işləri həyata keçiririk. Söhbət Xəzər dənizindəki külək enerji stansiyalarından Rumıniyaya Qara dənizin dibinə uzanacaq elektrik kabel layihəsindən gedir. Orada da potensial dörd qiqavatdır. Biz "ACWA Power" şirkəti ilə saziş imzalamışıq ki, istehsal edilən bərpaulunan enerjinin saxlanması şəraitini təmin edəcək".

Beləliklə, bərpaulunan enerjinin inteqrasiya edilməsi üçün münasib interkonnektorların yaradılması zamanın tələbidir. Buna görə Rumıniya, Gürcüstan və Azərbaycan arasında Qara dənizdən

nizdən çəkiləcək elektrik xətti olduqca vacibdir. Bərpaulunan enerji mənbələrindən elektrik enerjisini Rumıniya və Macarıstan arasındakı Avropa İttifaqına gətirməklə bu layihə təchizatın təhlükəsizliyini gücləndirməyə kömək edəcək.

Bu günlərdə Buxarestdə keçirilən tədbirdə birgə müəssisənin təsis sənədinin imzalanması ilə layihə yeni mərhələyə qədəm qoyur. Müzakirələrdən sonra Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstanın sistem operatorları - "AzərEnerji", "Gürcüstan Dövlət Elektrik Sistem", "Transelectrica", MVM arasında birgə müəssisənin Buxarest şəhərində yaradılmasını nəzərdə tutan "Səhmdar Müqaviləsi", həmçinin iclasın yekunlarına dair Protokol imzalanıb. Birgə müəssisə və işçi qrupu müəyyən edilmiş müddət ərzində layihənin texniki-iqtisadi əsaslandırmasını tamamlamaq üçün məsləhətçi şirkətlə birgə prosesləri sürətləndirmək, nazirlərin növbəti görüşündə birgə müəssisənin fəaliyyət planının hazırlanması və layihə üzrə biznes modelinə bağlı məsləhətləşmələrə başlanmaq tapşırılıb.

Birgə müəssisə - Yaşıl Enerji Dəhlizi Enerji Şirkəti layihənin texniki-iqtisadi əsaslandırmasını maliyyələşdirəcək, TİƏ-nin hazırlanması və icrası proseslərinə nəzarətə məsul, iştirakçı ölkələr tərəfindən həvalə edilmiş tə-

dbirləri həyata keçirən qurum kimi fəaliyyət göstərəcək. "Yaşıl enerji" dəhlizinin əsas resurs mənbəyi - Azərbaycan Avropa ölkələrinin bərpaulunan enerji sahəsində də əsas tərəfdaşlarından biri olacaq.

Macarıstanın Baş naziri Viktor Orbanın mətbuat katibi Zoltan Kovaç bu ölkənin xarici işlər naziri Peter Sijartoya istinadla bildirib ki, gələcəkdə "yaşıl enerji"ni Azərbaycan və Gürcüstandan Macarıstan və Rumıniyaya idxal etməyə imkan verən layihə praktiki icrasına yaxınlaşır. Belə ki, "yaşıl enerji" sahəsində Macarıstan-Azərbaycan-Gürcüstan-Rumıniya tərəfdaşlığına dair Buxarestdə keçirilən görüşdə nazir bu çətin zamanlarda milli təhlükəsizliyin əsas elementi kimi enerji təhlükəsizliyinin vacibliyini vurğulayıb.

Nazir, həmçinin "yaşıl enerji" dəhlizi layihəsinin Gürcüstandan və Azərbaycandan yeni enerji mənbələri təqdim edəcəyini, Macarıstanın enerji istehlakında dayanıqlığını artıracığını deyib.

Rumıniyanın energetika naziri Sebastian-İoan Burduja da "yaşıl dəhliz" layihəsinin reallaşdırılmasının ölkəsi üçün milli təhlükəsizlik məsələsi olduğunu vurğulayıb.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Səfir: "COP29 vasitəsilə qlobal problemi həll etmək üçün Azərbaycanla birlikdə səylər göstərməkdən qürur duyuruq"

"Ölkələrimiz arasında diplomatik əlaqələr 1992-ci il sentyabrın 1-də qurulub. O vaxtdan etibarən biz iki ölkənin rəhbərliyi ilə ikitərəfli münasibətlərdə çoxsaylı nailiyyətlərin, inkişafın, uğurların şahidi olmuşuq".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri Azərbaycan ilə Birlişmiş Ərəb Əmirlikləri (BƏƏ) arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasının 32-ci ildönümü münasibətilə keçirilən tədbirdə BƏƏ-nin ölkəmizdəki səfiri Məhəmməd Əl Bluşi söyləyib.

Səfir iki ölkə arasında imzalanmış çox mühüm sənəd -

Strateji Tərəfdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumunu xüsusi vurğulayıb.

O diqqətə çatdırıb ki, Birlişmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyanın və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin

möhkəm iradəsi sayəsində dostluq-qardaşlıq münasibətlərimiz möhkəm təməl üzərində inkişaf edir.

BƏƏ-nin iri şirkətləri olan "Masdar" və ADNOC tərəfindən Azərbaycanda mühüm layihələrin həyata keçirildiyini qeyd edən səfir Məhəmməd Əl Bluşi bildirib ki, COP29 vasitəsilə qlobal problemi - iqlim dəyişikliyinə həll etmək üçün birlikdə səylər göstərməkdən qürur duyuruq. "BƏƏ bütün təcrübəsi ilə Azərbaycanı dəstəkləyir. Bir daha öz Azərbaycanı bu mühüm beynəlxalq tədbirə evsahibliyi etməsi münasibətilə təbrik edirik", - deyərək diplomat vurğulayıb.

İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə indiyədək tikilən su-elektrik stansiyalarının gücü 270 MVt-a bərabərdir

Kiçik Qafqaz dağ silsiləsində formalaşan çaylar üzərində su elektrik stansiyalarının yaradılması prosesi sistemli şəkildə davam edir. Son bir iləddə qafqaz yerdə su elektrik stansiyası tikilib. İşğaldan azad olunan ərazilərdə indiyədək ümumi gücü 270 MVt olan 32 su elektrik stansiyası istismara verilib.

Bunu AZƏRTAC-a açıqlamasında "AzərEnerji" ASC-nin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi Teymur Abdullayev deyib.

T.Abdullayev bildirib ki, sentyabrın 2-də açılışı olan "Zar" Kiçik Su-Elektrik Stansiyasının gücü 4,3 MVt, "Toğanal" Kiçik Su-Elektrik Stansiyalarının gücü 4,1 MVt-dir: "Bu su-elektrik stansiyalarının istismara verilməsi regionun "yaşıl enerji" potensialına xü-

susi töhfə verir. Hər iki su-elektrik stansiyası bir il ərzində inşa olunub. Bu stansiyalarda ən müasir texnologiyalardan istifadə etməklə turbin, generator və məsafədən idarəetmə üçün rəqəmsal avadanlıqlar quraşdırılıb. Stansiyalar 24 damarlı fiber-optik kabel xətləri ilə ölkənin mərkəzləşmiş optik kabel şəbəkəsinə və SCADA sistemində inteqrasiya olunub. "Zar" və "Toğanal" KSES-lərdə ümumilikdə 25

milyon kilovat-saatə qədər "yaşıl enerji"nin istehsal olunması nəzərdə tutulur ki, bu da 5,5 milyon kubmetr təbii qaza qənaət edilməsi, 10 min tondan çox karbon emissiyasının qarşısını alınması deməkdir".

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyev sentyabrın 2-də Kəlbəcərdə "Zar" KSES-in açılışında iştirak edib və SCADA sistemi vasitəsilə Göygöl rayonunda "Toğanal" KSES-in açılışını edib.

Naxçıvanda yerli sahibkarların ekoqablaşdırmaya təşviq olunması istiqamətində işlərə başlanılıb

Naxçıvanda fəaliyyət göstərən yerli sahibkarların ekoloji qablaşdırmaya keçidi və AZS ISO 14001-2021 "Ətraf mühiti idarəetmə sistemləri" standartlarının tədbiqinə təşviq edilməsi diqqətdə saxlanılır.

Muxtar respublikanın İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Dövlət Xidmətində Naxçıvan Sahibkarlar Konfederasiyası ilə birlikdə "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" çərçivəsində COP29 tədbirlərinə uyğun olaraq sahibkarlıq subyektlərinin ekoloji qablaşdırma təşviq olunması məqsədi ilə marifləndirici tədbir keçirilib.

20-dən artıq sahibkarlıq subyektinin iştirak etdiyi tədbirdə iştirakçılara məlumat verilib ki, bu gün hər bir sahibkar mövcud istehsal sahələrində yaranan tullantıların təkrar emalına gəndərilməsi, eləcə də tullantısız istehsalatın təşviq edilməsi imkanlarının artırılmasını diqqətdə saxlamalıdır. Diqqətə çatdırılıb ki, istehsalatda istifadə olunan ekoloji qablaşdırma üçün xammal təkrar emal edilə bilər və bioloji parçalana bilən olduğundan qablaşdırma üçün ideal seçimdir.

Qeyd olunub ki, ekoloji təmiz qablaşdırma ehtiyacı olan məhsulların müəyyənlişdirilməsi, biznes subyektlərinin bu sahədə mövcud olan beynəlxalq təcrübələrə yiyələnməsi və beynəlxalq milli standartların tətbiq olunması gələcəkdə yerli məhsulların yeni bazarlara çıxışı imkanlarını da artırır.

Sonda sahibkarları maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

Bakıda ukraynalı müəlliflərin iqlim haqqında kitabının təqdimatı və "Ukrayna kitab rəfi"nin açılışı olub

F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasında ukraynalı müəlliflər Dmytro Kuzmenko və Katerina Terletskeyanın uşaqlar üçün yazdıqları və Azərbaycan dilinə tərcümə olunan "İqlim sən əlindədir" kitabının təqdimatı olub.

Tədbirin kuratorları qismində Ukrayna-Türk Mərkəzinin həmtəsisçisi Marina Qonçaruk və XAN Nəşriyyatının direktoru Səbuhi Şahmurov çıxış ediblər. Tədbir çərçivəsində açılan "Ukrayna kitab rəfi" oxucuların ixtiyarına verilib, mütaliəni sevən azyaşlılar Respublika Uşaq Kitabxanasında buradakı kitablarla tanış ola bilərlər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Ukraynanın Azərbaycanda fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Yuri Qusev, ukraynalı millət vəkili Sergey Naqorniyak, Mədəniyyət Nazirliyinin əməkdaşı Kəmalə Əliyeva, Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru professor Korim Tahirov, "Hədəf" Şirkətlər Qrupunun direktoru Şə-

mil Sadiq məktəblilər və ukraynalı uşaqlar iştirak ediblər. Katerina Terletska və Dmytro Kuzmenkovun müəllifi olduğu "İqlim sən əlindədir" adlı kitab "Hədəf" nəşriyyatı tərəfindən Ukrayna Tərcümə İnstitutunun dəstəyi ilə nəşr edilmişdir. Kitabda iqlim dəyişmələrinin uşaqlara daha müfəssəl şəkildə çatdırılmasında 17 təcrübə təqdim edilmiş və bu təcrübələrin keçirilməsi üçün təlimat, lazım olan vəsaitlərin hər biri qeyd olunub.

Tədbiri giriş sözü ilə açan kitabxananın direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Şəhla Qəmbərova qeyd edib ki, kitab Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı əsasında ölkədə elan edilən "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" çərçivəsində

uşaq və yeniyetmələrə yaxşı töhfə olacaq.

Ukraynanın Azərbaycan-dakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Yuri Qusev tədbirdə Azərbaycan xalqına və kitabxana rəhbərliyinə Ukrayna dilindən Azərbaycan dilinə tərcümə olunan kitabın və "Ukrayna kitab rəfi"nin təqdimatı

nın keçirilməsinə görə təşəkkür edib. O qeyd edib ki, bundan sonra da Ukrayna-Azərbaycan arasındakı dostluğu möhkəmləndirmək üçün səylər göstərəcəklər.

Ukraynanın millət vəkili Sergey Naqorniyak çıxışında Bakıya səfərindən məmnunluğunu ifadə edib. O diqqətə çat-

dırıb ki, kitab ukraynalı gənclər və müəlliflər tərəfindən yazılıb və uşaqlar üçün ekoloji eksperimentləri, ətraf mühitin mühafizəsi ilə bağlı bilikləri ehtiva edir. "Biz inanırıq ki, bu kitab qarşısında gələcək COP-29 tədbiri üçün yaxşı bir töhfədir", - deyərək ukraynalı deputat vurğulayıb.

REGIONLAR

Qarabağın "yaşıl enerji"si

İşğaldan azad olunmuş ərazilərə bu yaşillığı bəxş edən Azərbaycanın ekoloji siyasətidir

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın Kəlbəcərə növbəti səfəri də bir sıra obyektlərin təmələqoyma və açılış mərasimləri ilə tarixə düşdü. Azərbaycanın cənəbməkan güşəsində geniş vüsət alan bu inşaat işləri - yaşayış komplekslərinin tikintisi, sosial-kommunal infrastrukturun yaradılması, elm, təhsil, mədəniyyət, istirahət-müalicə obyektlərinin açılışı ilə yanaşı, "yaşıl dünya"ya verilən mühtəşəm töhfələr dövlətin iqlim dəyişmələri ilə mübarizədə nə qədər səmərəli və ardıcıl mövqeyini göstərdi.

Xəbər verdiyi kimi, dövlət başçısının işğaldan azad edilmiş ərazilərin "yaşıl enerji" zonasına çevrilməsi strategiyasına uyğun olaraq "AzərEnerji" ASC tərəfindən Kəlbəcərdə yeni tikilən "Yuxarı Vəng" Su-Elektrik Stansiyası Vətən müharibəsindəki Zəfər mizdən sonra regionda yaradılan ən böyük "yaşıl enerji" mənbəyidir. Təkcə bu SES-də istehsal edilən "yaşıl enerji" növbəti 5 il ərzində Kəlbəcər rayonunun elektrik enerjisi tələbatını tam ödəyər. Ümumi gücü 40 meqavat olan "Kəlbəcər" SES silsiləsi Qarabağ və Şərqi Zəngəzürdə 42 meqavatlıq "Zəngilan" SES silsiləsindən sonra tikilən ikinci analogi obyektdir.

"AzərEnerji"nin rəhbəri Baba Rzaev məlumat verdi ki, "Yuxarı Vəng" SES-ə su iki mənbədən - "Nadixanlı" SES-in çıxışından və Tutqu çayı üzərində inşa edilən baş suqubuledici qurğudan daxil olur. Müasir avadanlıqla təchiz edilən stansiyada 110 kilovoltluq açıq paylayıcı qurğu tikilib və 24 damarlı optik kabel xətti çəkilib. Layihə çərçivəsində həyata keçirilən tikinti-quraşdırma işlərində ətraf mühit amilləri nəzərə alınıb. Belə ki, çay baltıqlarının qarşısını almaq üçün damarların quruluşu və onları çay ekosisteminə saxlanılması üçün xüsusi hidrotexniki qurğular layihələndirilərək tikilib. Layihə

"AzərEnerji" ASC-nin Energetika İnstitutu tərəfindən hazırlanıb. Aparılan işlərdə yerli mütəxəssislərlə yanaşı, Avstriya və İtaliya şirkətlərinin mütəxəssisləri də iştirak ediblər.

Prezident İlham Əliyevin işə saldıdığı "Yuxarı Vəng" SES-də il ərzində 66 milyon kilovat-saatadək "yaşıl enerji"nin istehsal olunması nəzərdə tutulur. Bu da 15 milyon kubmetr təbii qaz qənaət, 27 min tondan çox karbon emissiyasının qarşısını alınması deməkdir. Layihə BMT-nin iqlim dəyişmələri ilə mübarizədə və "yaşıl enerji"yə keçidin sürətləndirilməsi baxımından əhəmiyyətlidir. "Yuxarı Vəng" SES "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" çərçivəsində həyata keçirilən əhəmiyyətli təşəbbüslərdən biri olmaqla, Azərbaycanın enerji sektoru ilə bağlı beynəlxalq səviyyədə qəbul edilən ekoloji standartlara uyğun icra edilən və ölkəmizin "yaşıl enerji" inkişafına sadiqliyini göstərir.

Məlumdur ki, işğaldan azad edilən şəhər və kəndlərimizə qayıdan əhalinin işlə təminatı da vacib məsələlərdən sayılır. Deməli, stansiya əhalinin

məşğulluğu baxımından da mühüm rol oynayır və burada məhz Kəlbəcər sakinlərinin işlə təminatı nəzərdə tutulur. Dövlətimizin başçısının Kəlbəcərdə 4,3 MVt gücündə "Zar" Kiçik Su-Elektrik Stansiyasının (KSES) və SCADA sistemi vasitəsi ilə Göygöl rayonunda yeni tikilən 4,1 MVt gücündə "Toğanalı" KSES-in açılışını etdiyini də nəzərə alsaq, təkcə enerji sektorunun məşğulluğa böyük töhfələr verdiyini söyləmək mümkündür.

Ölkəmizdə ilk dəfə Qarabağ və Şərqi Zəngəzür ilin bütün fəsilərində xalis sıfır karbon emissiyalı regiona çevrilib və elektrik enerjisi tələbatı tam həcmdə "yaşıl enerji" hesabına təmin edilir. Artıq qalan enerji ölkə enerji sistemində ötürülür ki, bu da regional enerji müstəqilliyini artırır və ətraf mühitin qorunmasına töhfə verir.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzür bölgələrinin ilin bütün fəsilərində xalis sıfır karbon emissiyalı regionlara çevrilməsi, "yaşıl enerji" istehsalının tam şəkildə təmini və artıq qalan enerjinin

mərkəzi enerjisiyəmə ötürülməsi Azərbaycanın regional enerji müstəqilliyini gücləndirir və ətraf mühitin qorunmasına müsbət təsir göstərir. Bu, həm də ölkənin enerji istehsalında dayanıqlılıq və ekoloji davamlılıq məqsədinə çatmaq yolunda mühüm addımdır.

Prezident İlham Əliyevin işğaldan azad edilən əraziləri "yaşıl enerji" zonasına çevirmək, regionun hidroenerji potensialından səmərəli istifadə barədə tapşırıqlarına əsasən, "AzərEnerji" ASC tərəfindən ümumi gücü 37,5 MVt olan 6 kiçik su-enerji stansiyasının tikintisi üzrə işlərə başlanılıb. Bu stansiyaların gələn ilin birinci yarısında istismara verilməsi nəzərdə tutulur. Həmin stansiyalarda ümumilikdə 110 milyon kVt-dan çox elektrik enerjisi istehsal ediləcək ki, nəticədə 24 milyon kubmetrdən çox təbii qaz qənaət olunacaq, həmçinin 44 min tondan çox karbon qazının atmosferə atılmasının qarşısı alınacaq.

Qurban MƏMMƏDOV,
"Azərbaycan"

Görüşə şəhid övladları dəvətli idilər

Samux Rayon İcra Hakimiyyətində yeni tədris ilinin başlanması ilə əlaqədar şəhid övladları ilə görüş keçirilmişdir. Görüşdə rayon icra hakimiyyətinin rəhbər işçiləri və "YAŞAT" Fondunun əməkdaşları iştirak etmişlər.

RIH-nin başçısı Firdovsi Əliyev yeni dərslərin başlanması ilə əlaqədar şəhid övladlarını təbrik etmiş, onlara gələcək təhsil illərində nailiyyətlər arzulamışdır. Diqqətə çatdırılmışdır ki, artıq 4 ildir Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü təmin edilmişdir: "Bu qələbədə minlərlə şəhid vermişik və Vətən uğrunda canından keçən mərd oğullarımızın xatirəsi hər birimiz üçün əzizdir. Onların həyatları hamımız üçün örnəkdir və sizin də atalarınız ki-

mi Vətənə layiqli övlad səviyyəsində yetişməyinə əminik".

Görüşün sonunda şəhid övladlarına "YAŞAT" Fondu tərəfindən ayrılmış dərslərin vacibliyindən ibarət hədiyyələr təqdim olunmuşdur.

Qədim Şəmkir şəhərinin arxeologiyasına həsr olunmuş seminar keçirilmişdir

"Qədim Şəmkir şəhərinin arxeoloji-memarlıq tədqiqi, qorunması və təbliği" mövzusunda elmi-praktik seminar keçirilmişdir. Şəmkirdə keçirilən seminarda rayon icra hakimiyyətinin, AMEA-nın Arxeologiya və Antropologiya İnstitutunun, "Qədim Şəmkir Şəhəri" Dövlət Tarix-Mədəniyyət qorğunun nümayəndələri iştirak etmişlər.

Seminardan əvvəl "Qədim Şəmkir şəhəri" Dövlət Tarix-Mədəniyyət qorğunun arxeoloji qazıntı işləri gedən Narınqala hissəsinə ekskursiya təşkil olunmuşdur. Burada iştirakçılara qorğunun tarixi, eyni zamanda arxeoloji qazıntı zamanı aşkar olunan maddi-mədəniyyət nümunələri haqqında ətraflı məlumat verildikdən sonra AMEA-nın Arxeologiya və Antropologiya İnstitutunun əməkdaşı, tarix elmləri doktoru Tarix Dostiyev 2006-cı ildən bu gün-

dək aparılan elmi-tədqiqat işlərindən və arxeoloji qazıntıların gedişatından ətraflı söhbət açmışdır. Ekskursiya zamanı tədbir iştirakçıları qoruqda sərgilənən artefaktlarla yaxından tanış olmuşlar. Onlara artefaktların tarixi, istehsal üsulu və məqsətdə istifadə qaydaları haqqında məlumat verilmişdir.

Sonra qoruğun inzibati binasında seminar öz işinə başlamışdır. AMEA-nın Arxeologiya və Antropologiya İnstitutunun direktoru, tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Fərhad Quliyev çıxış edərək qoruqların Azərbaycanın mədəni irs tarixində əhəmiyyətindən, onların qorunması və təbliği sahəsində dövlətin göstərdiyi diqqət və qayğıdan danışıb. "Qədim Şəmkir şəhəri" Dövlət Tarix-Mədəniyyət qorğunun direktoru Nurlan Həsənov isə qoruğun yaranması və fəaliyyəti, eyni zamanda gələcək perspektivlərindən söz açmışdır.

Elmi-tədqiqat ekspedisiyasının rəhbəri Tarix Dostiyev arxeoloji qazıntı zamanı aşkar olunan maddi-mədəniyyət nümunələrinin qorunması və təbliği sahəsində həyata keçirilən mühüm layihələr, 2024-cü ilin elmi tədqiqatlarının nəticələri haqqında fikirlərini seminar iştirakçılarına diqqətlə çatdırandan sonra, onları maraqlandıran suallar cavablandırılmışdır.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

XIX əsrdə salınmış park yenidən qurulacaq

Şirvan şəhərinin "Köhnə şəhər" hissəsində - Kür çayının sahilində yerləşən İsmət Qayıbov adına parkda yenidənqurma və əsaslı təmir işlərinin aparılması qərar alınıb.

Tarixi mənbələrə görə, 1880-ci ildə salınmış parka sovet hakimiyyəti dövründə Leninin, 1991-ci ildə İsmət Qayıbovun adı verilmişdir. Park Nazirlər Kabinetinin 2 avqust 2001-ci il tarixli qərarı ilə ölkə əhəmiyyətli bağ, park, monumental və xatirə abidəsi kimi qeydiyyatdan alınmışdır.

Uzun illər 2,5 hektarlıq parkın ərazisində təmir işləri aparılmadığından onun yenidən qurulması və əsaslı təmir olunmasına kəskin ehtiyac yaranmışdır. Odur ki, həm parkın mövcud vəziyyəti, həm də şəhər əhalisinin çoxsaylı müraciətləri nəzərə alınaraq onun yenidənqurma layihəsi hazırlanmışdır.

Layihə əsasında parkın ərazisində 1200 kvadratmetrdən çox tamət daşların döşənməsi, 3 min paqonmetrdən çox beton bordyurların düzülmesi, 5,5 min kvadratmetr asfalt-beton örtük vurulması, 650 paqonometr kabel xəttinin və 865 paqonometr su xəttinin çəkilməsi, 40 işıq dirəyinin quraşdırılması, 30 müasir oturmaqcağı və park informasiya lövhəsinin qoyulması, müxtəlif idman və uşaqlar üçün qurğuların yerləşdirilməsi nəzərdə tutulur.

Parkda müxtəlif növ ağac və gül kolları əkiləcək, gül kompozisiyaları yaradılacaqdır. Eyni zamanda parkın mövcud giriş hissəsi, istinad divarı, sanitariya qovşağı əsaslı təmir olunacaq, səhnə və mədəni-kültür tədbirlər meydanı yaradılacaq.

Seyran CAVADOV,
"Azərbaycan"

Qusar: davamlı dəstək, bərəkətli torpaq, zəhmətkeş kəndli

Üstəgəl, dupduru su və tərtəmiz hava... Bol və keyfiyyətli məhsul yetişdirmək üçün əsas şərtlərdən olan bunların hamısı Qusarda var. O üzdən rayonda məhsuldarlıq getdikcə yüksəlir, kənd təsərrüfatının rayonun iqtisadi inkişafında rolu artır.

Təbii təminatı bütün imkanlardan səmərəli şəkildə bəhrələnmək qusarlılar həm yerli bazarın əzəmətli məhsulları ilə təminat olunmasına, həm də ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinə töhfələrini davam etdirirlər. Dövlətin hərtərəfli dəstəyi, eləcə də yeni texnika və texnologiyaların tətbiqi ilə rayonda aqrar sektor il-dən-ilə inkişaf edir. Bunun bir səbəbi də rayonda iqtisadi islahatların sürətlənməsi, ümumiyyətlə, kənd təsərrüfatına xüsusi diqqət verilməsidir. Sahənin qarşısında dayanan mühüm məsələlərə bağlı vaxtaşırı tədbirlərin keçirilməsi bu məqsədə xidmət edir.

Bu günlər yerli sahibkarların iştirakı ilə daha bir tədbir keçirilmişdir. Tədbir rayonun Kuzunqışlaq kəndi ərazisində yerləşən iri meyvəçilik təsərrüfatı - "Soyuzaqrokontrakt" MMC-nin fəaliyyəti ilə tanışlıq məqsədi daşıyırdı. Əslində, fermerlərlə görüş kimi təşkil olunan tədbirdə təsərrüfat haqqında geniş məlumat verilmişdir. Dövlətin göstərdiyi dəstək qeyd olunmuş, həyata keçirilən islahatlar və qarşıda duran vəzifələr haqqında danışılmışdır.

Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Sahir Məmmədovun meyvə yığımı prosesi, soyuducu anbar və kalibrənmə xəttinin işi ilə tanış olmaq, məhsuldarlıq, məhsulun satışı və qiymətləri ilə maraqlanmış, təsərrüfat rəhbərləri ilə onları maraqlandıran məsələlər mövzusunda söhbət aparmışdır. "Soyuzaqrokontrakt" MMC-nin ərazisində tikilmiş 21 min tonluq soyuducu anbara baxış zamanı rayon rəhbərliyinə və qonaqlara tikilinin

funksiyası, iş üsulu və texniki göstəriciləri barədə məlumat verilmişdir.

Təşkil olunan "Dəyirmi masa" ətrafında isə rayon ərazisində fəaliyyət göstərən iri fermer və sahibkarlarla mövcud çətinliklər, problemlər, həyata keçiriləcək tədbirlər haqqında müzakirələr aparılmışdır. Görüşə dəvət olunmuş "İSFA" MMC-nin təsisçisi, Qusar və Yevlax rayonlarında intensiv bağ və tinqçilik təsərrüfatlarının rəhbəri Samir Xeyirbəyov, heyvandar fermerlər Sabir Fərzəliyev və Fikrət Ağamirzəyev, "Manner Azərbaycan" və "Ata-baba" MMC-nin direktoru Sudağlı Orucova, kartofçu fermer Obayat Mirzəqayıyev təsərrüfatları haqqında ətraflı məlumat vermiş, gələcək planları barədə fikirlərini və təkliflərini bildirmişlər.

Sonda görüş zamanı səsləndirilən məsələlərin həlli istiqamətində müvafiq tədbirlərin görülməyi, fermerlərin və təsərrüfat rəhbərlərinin işində yeni qaydaların tətbiq edilməyi vurğulanmışdır.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

"İdmanı sev-sağlam ol!"

Naftalanda "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" çərçivəsində şəhər icra hakimiyyətinin təşkilatlığı ilə "İdmanı sev-sağlam ol!" devizi altında veloyürüş keçirilmişdir.

Yeniyyət mərasimində vaxtların səmərəli təşkil edilməsi, ekoloji nəqliyyat vasitəsindən istifadə etməklə ətraf mühitin qorunması, xüsusən də uşaqlar və gənclər arasında velosiped idmanına marağın artırılması, sağlamlıq həyat tərzi üçün təbliği məqsədi ilə keçirilən veloyürüşə müxtəlif yaş qrupundan olan 40-dan artıq həvəskar qatılmışdır. Söz düşmüşkən qeyd edək ki, hazırda Naftalanda 7 kilometr uzunluğunda velosiped yolu vardır.

S.ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Jurnalist araşdırması

Bir neçə gündür ki, ölkəmizdə toy mövsümünə start verilib. Toy şadlıq, büsat anlamına gəlir, lakin müasir dövrdə insanların lüzumsuz yerə borca-xərcə girərək bu mərasimdə israfcılıq etmələri təəssüf ki, bəzən kədərə, sonrakı peşmanlığa da səbəb olur...

Ta qədimdən xalqımız oğul evləndirib, qız köçürəndə bu mərasimi böyük xoşbəxtlik hissi ilə qeyd edib, toy-düyün adlandırdığı şadlıq məclisi qurub, qohum-qardaşı, qonum-qonşunu evinə dəvət edərək sevincini onlarla bölüşüb.

Hətta əksər nağıl və dastanlarımızda Şorq zənginliyinə uyğun dəbdəbə ilə "üç gün, üç gecə", "yeddi gün, yeddi gecə", "qırx gün, qırx gecə" davam edən toy mərasimləri keçirildiyindən də bəhs olunur... Adətən bu cür toyları xanlar, bəylər, ağalar, ümumiyyətlə, imkanı insanlar keçirirlər...

Lakin hazırkı dövrdə sosial statusundan asılı olmayaraq, əksər insanların şöhrətpərəstlik çığnığına düşərək, toy keçirmək adı altında bir-biri ilə yarışa çıxdıqlarına şahidlik edirik. Hətta vəziyyət o yerə çatıb ki, imkanı çatanlar gözlerini qırpmadan bütün var-dövlətlərini, pullarını bu yolda xərcləyirlər...

Elə imkanı çatmayanlar da bir an belə düşünmədən borca-xərcə, kreditə girərək övladlarına təmtəraqlı toy qaldırırlar...

Xoşbəxt sonluq mayusluqla əvəzlənəndə...

Ötən ayların birində oğluna toy edən Şövket xanım deyir ki, həyat yoldaşının da, özünün də hər zaman arzusu yeganə övladları üçün təmtəraqlı toy keçirmək olub: "Düzdür, imkanımız elə də yaxşı deyildi, amma dost-tanışdan bir az borc alıb, yoldaşımın adına kredit götürüb və oğlumun avtomobilini satıb ona üroyimiz istəyən toyu etdik".

Xanımın sözlərindən aydın oldu ki, bahalı restoranların birində toy etmələri, qonaqlara ən müxtəlif çeşiddə yemək-icmək vermələri, bir neçə tanınmış müğənninin şadlıq mərasimində iştirakı onlara təxminən 50 min manata başa gəlib. Toydan yığılan məbləğ isə heç bu vəsaitin yarısı da olmayıb. Toyun səhəri günündən etibarən borc sahibləri qapılarını döyərək onlardan pullarını geri istəyiblər, çox keçmədən kreditin vaxtı yetişib, beləcə, gəlirə aldıkları qızılları, o cümlədən evdə dəyər-dəyməz nə varsa, hamısını satararaq aldıkları borcları, götürdükləri kreditləri verməyə başlayıblar...

Bu minvalla, necə deyirlər, onların birgünlük sevincləri illik əzab-ziyyətin başlanğıcına çevrilib...

Sadə azərbaycanlı ailəsinin - Şövket xanımın təmsalında gətirdiyimiz bu nümunə mübaligəsi deyərək bilirik ki, ölkəmizdəki minlərlə insana da yaşadıqı haldır.

Kimisi şüurlü şəkildə özünü toy adı altında borc girdabına sürükləyir, kimisi əzab-ziyyətlə qazandıqı pullarını bir günün içində göyə sovurur, kimisi də müasir toy biznesinin dikte etdiyi izafi xərcləri ödəməyə məcbur qalır, etiraz belə edə bilmir...

Toy bazarı

Hazırda Azərbaycanda sadə toy keçirmək, sözün əsl mənasında, qəbul ediləməz və mümkün deyildir desək, heç də yanlışdır.

Hər kəs bahalı restoranlarda toy etmək istəyir, menyuda min-bir təamın yer almasına, el dili ilə desək, süfrədə barmaq qoyulaqcaq yer qalmamasına say göstərir, toyunda on populyar müğənnilərin iştirak etməsinə çalışır...

Buna görədir ki, neçə illərdir ölkəmizdə yeni toy qaydaları, biznesi formalaşdırıb və heç kəs bununla bağlı oturmamış "qayda-qanun"lardan kənara çıxma bilmir, müasir toyun tələb etdiyi yüksək məbləği ödəməli olur.

Toy bazarı ilə bağlı aparıcı kiçik araşdırmanın məlum oldu ki, hazırda Bakıda gəlirlilik kirayəsi 300-3000 manat, gözəl salonda gəlirin bözəldilməsi 150-2000 manat, gəlin gününün hazırlanması 50-1000 manat, gəlin məşinin kirayəsi 150-2000 manat civarındadır. Yeni bir xidmətin 20-30 dəfə bahalı nümunələri də var. Orta rəqəmlə ifadə etsək, bu xidmətlərin hər biri 500-10000 manat arasında dəyişir, hətta daha yüksək rəqəmlərə qədər arta bilər.

Paytaxtda fəaliyyət göstərən yüzlərlə müxtəlif həm milli, həm də xarici adlara malik şadlıq saraylarında menyular bir nəfər üçün 45 manatdan başlayaraq 150 manata qədər çıxır. Hotel və digər lüks restoranlarda toy etmək istəyənlər isə göstəriləndən daha artıq pul - hətta 800 manata qədər məbləğ ödəməli olurlar.

Şadlıq saraylarının menyularında mütləq 8-10 cür salat, 10-15 çeşid xörək, spirtli içki, qazlı və qazsız sular, şirələr və digər nemətlər təklif olunur. Toy sahibi qiymətini daha münasib olması üçün menyuda çeşid sayını azaltmaq istəyini bildirdikdə isə, restoranın inzibətçisi tərəfindən bunun qətiyyətin mümkün olmadığı, bu halın, ümumilikdə restoranın imicinə xələf gətirdiyi kimi absurd fikir irəli sürülür...

Toylarda aparıcıların, şömcələrin qiymətləri 1000 manatdan başlayır.

Elimizin toy kimi bir adəti var, amma...

Təəssüf ki, hazırda bir gün sevinmək üçün illər boyu əziyyət çəkməyə razı olmaq da bu adətin "tələbi" nə çevrilib

Fazil Mustafa:

"Nə ABŞ-də, nə Avropa ölkələrində, nə də Türkiyədə bu modeldə şadlıq evləri yoxdur. Bu, israfcılığın bir nümunəsidir və şöhrətpərəstliyin geniş yayıldığı bizim mentalitetin nəticəsidir. Sifarişçi şöhrətpərəst olanda isə israfcılıq daha da baş alıb gedir. İnsanlarımız bu prosesin həm gileycisidir, həm də həvəslə iştirakçısı".

Zahid Məmmədov:

"Nəyə lazımdır toy süfrəsində o qədər köhnə ətlərdən hazırlanan yemək, yaxud vaxtı keçmiş çərəzlər? Kim yeyir onları?.. Kimsə məcbur deyil ki, gəlib toyda istəmədiyi yeməklərdən yeyə, içkilərdən içə... Dünyada belə şey ola bilməz, amma bizim ölkədə var. Alternativ yoxdur deyə, şadlıq sarayları istədiyi qiyməti dikte edir".

Fuad Məmmədov:

"Toy olanda ən çoxu 30 nəfərə yaxın ailə üzvləri yığılıb onu qeyd etsinlər. Qalınlar - kim gənc ailəyə kömək etmək istəyirsə, onların hesabına pul köçürsünlər və onlar da özlərinə hansısa əşyanı alsınlar, yaxud hansısa ölkəyə səyahətə getsinlər. Problemi inzibətçiliklə həll etmək mümkün deyil, çünki bu, mədəniyyət məsələsidir".

Ağa Salamov:

"Normal rasiona uyğun, yəni bir insanın yeyəcəyi qədar menyü tərtib edilsin. Reallıqda bir insan müxtəlif çeşidli salatı, meyvəni, plovu, kababı və içkini bir yerdə qəbul edə bilməz. Toydan sonra zəhərlənmələrin başvermə səbəbi də budur. Çeşid azaldılmalıdır. Məsələn, kabab 4-5 cür deyil, haradasa 2 ola bilər".

Restorana kənardan hansısa musiqi qruplarını, müğənniləri dəvət etməyin də öz hesabı var və yarım saatlıq ifa üçün 1000 manatdan başlayan qiymətlər 10 min manata, hətta 20 min manata qədər gedib çıxır.

Yeri gəlmişkən, yerli şou-biznes saytlarının bir müddət əvvəl Azərbaycan müğənnilərinin yeni toy qiymətləri ilə bağlı verdikləri məlumatdan bəlli olur ki, bütün toyu idarə edən zaman həmin müğənnilər 10-25 min manat, yarım saatlıq çıxışlarına görə isə 5-10 min manat və daha yuxarı məbləğlərdə qonqor alırlar.

Qiyməti şadlıq sarayı formalaşdırma bilməz

İqtisad elmləri doktoru, professor, "Toy iqtisadiyyatı" kitabının müəllifi Zahid Məmmədov deyir ki, insanın yemədiyi bir şeyə görə pul ödəməsi qəbul ediləməzdir: "Nəyə lazımdır toy süfrəsində o qədər köhnə ətlərdən hazırlanan yemək, yaxud vaxtı keçmiş çərəzlər? Kim yeyir onları?.. Kimsə məcbur deyil ki, gəlib toyda istəmədiyi yeməklərdən yeyə, içkilərdən içə... Dünyada belə şey ola bilməz, amma bizim ölkədə var. Alternativ yoxdur deyə, şadlıq sarayları istədiyi qiyməti dikte edirlər. Tutaq ki, gəlib deyirəm ki, uyğun məbləğ civarında toy etmək istəyirəm, amma şadlıq sarayı məcbur edir ki, yox, menyü-filan qiymətdən başlayır. Bu, süni qiymət artımıdır, qiyməti şadlıq sarayı formalaşdırma bilməz".

İqtisadçı alim hesab edir ki, vergi təbiiqi ilə toylardakı israfcılığın qarşısını almaq olar. Eyni zamanda alternativ olaraq bələdiyyələrin nəzdində fəaliyyət göstərəcək evləndirmə dairələri yaratmaq olar ki, daha zəmsərfli toylar keçirilə bilsin. Məsələn, Türkiyədə evləndirmə dairələrinə gedib ucuz və keyfiyyətli toy edən, bələdiyyə də gənc ailəyə dəstək olur. O cümlədən xarici təcrübədə də var ki, işlədiyin müəssisədə həmkarlar ittifaqı, hansısa bu kimi digər təşkilatlar gözəl və ucuz toy edirlər. Toyda da həmin kollektivin, təşkilatın müğənniləri iştirak

edirlər. Bizdə də belə etmək olar. "Ehtiyac yoxdur ki, televiziya efirinə çıxıb öz sösi ilə deyil, digər fəaliyyətləri ilə gündəmə gəlmək müğənniləri toya çağırmasın".

Toy adətini televiziya kanallarının dəyişdirdiyini vurğulayan professor insanların televerilişlərdən çıxan müğənnilərin onların toylarında oxuması ilə özlərinin xoşbəxt olacaqlarını düşündüklərini deyir: "Daha düşünmürük ki, sonra özləri sıxıntı çəkəcəklər. Müğənniyə böyük məbləğdə pul verirlər, şadlıq evinə də xeyli pul ödəyirlər. Axı insan borca girib o cür toy edərmi?!"

Bugünkü toylarımızla bağlı insanların əksəriyyəti birmənalı olaraq astukadən, səsini yüksəkliyindən də narazılıq edirlər. Professorun qonaqınca, restoranlarda müğənninin sösi olmadığı üçün sösi yüksək həddə qədər artırılır və qışqır-bağır-la camaatın fikrini yayındırırlar ki, ifaçının səsini olmadığı, oxuya bilmədiyi bilinməsin.

Bu problemin həlli yolları tapılmalıdır

Kulturoloq Fuad Məmmədov o fikirdədir ki, restoranlarda toy zamanı musiqinin sösi 50 faiz azaldılmalıdır. Bu hal insanların bir-biri ilə ünsiyyətinə rahat şərait yaradır. Yaxud, musiqi qonşu otaqda olmalıdır ki, rəqs etmək istəyənlər gedib orada oynasınlar: "Türkiyədə hansısa restorana gedəndə musiqi də olur, amma elə çalib-oxuyurlar ki, insanlar rahat ünsiyyətə ola bilirlər, bir-birlərini eşidirlər. Bizdə isə bu mümkün deyil".

Toylarda rast gəlinən israfcılıqla bağlı kulturoloq deyir ki, əgər imkan yaradılsaydı, seçim olardı və hər kəs menyudən istədiyini seçərdi, onu götürərdilər, nömkli, istədin-istəmədin bütün yeməkləri süfrəyə çıxarıldı. "Bela bir təklif vardı ki, toy olanda ən çoxu 30 nəfərə yaxın ailə üzvləri yığılıb onu qeyd etsinlər. Qalınlar - kim gənc ailəyə kömək etmək istəyirsə, hesabına pul köçürsünlər və onlar da özlərinə hansısa əşyanı alsınlar, yaxud xarici ölkəyə səyahətə getsinlər. Əlbəttə, mon bu fikri bəyənirəm, nömkli, birdən-

dirib, ya da sərinqəş və sair vasitə ilə müəyyən problemlər yaradırlar ki, toyda nə qədər az adam iştirak edə, gözəlindən daha çox gəlir əldə etmək olar. Eyni zamanda toya lüzumsuz komponentlər artırılır ki, əlavə də pul qazansınlar".

Sifarişçi şöhrətpərəst olanda isə israfcılığın daha da baş alıb getdiyini söyləyən deputat misal çəkir ki, toya böyük məbləğlərə müğənniləri dəvət edirlər, onlar da gəlib fonogramla oxuyurlar. Eyni zamanda bəzən gənclərin zövqü yetərli olmayanda toylara lüzumsuz xərclər çəkirlər: "Məsələnin gerçək üzü budur. İnsanlarımız bu prosesin həm gileycisidir, həm də həvəslə iştirakçısı..."

Deputat deyir ki, hansısa bələdiyyə salonu və bu tip digər yerlər olsa, az miqdarda vəsait ödəməklə toy məsələsinin ev sahibinə qalmadığını vurğulayır: "Bu imkan vermirlər. Hətta deyirsin, filan yemək, içki olmasın, deyirlər ki, "bu bizim "prestij"ə ziddir, edə bilmərik". Bəzən toy sahibi şadlıq evinə 10, 20 min manat pul ödəyir ki, yüksək səs olmasın. Yəni sösi aşağı salmaq üçün də əlavə məbləğ, əslində isə rüşvət tələb olunur".

Fazil Mustafa toyda 100, 150, 200 manatdan yığılan vəsaitin böyük hissəsinin ev sahibinə qalmadığını vurğulayır: "Bu məsələ nümunələrlə dəyişə bilər. Məsələn, televiziya və sair göstərmək olar ki, filan toy oldu, yığılan pulun böyük əksəriyyəti, ailənin məsrəfinə getdi... Yaxşı olar ki, toy dəvətnamələri göndəriləndə orada hesab nömrəsi də göndərilsin ki, əgər kimsə uzaqdadırsa və yaxud hansısa digər səbəblərdən toyda iştirak etmək imkanı yoxdursa, həmin hesaba vəsait köçürsün. Öncədən də bildirsən ki, ona yer ayrılmasın".

Toydan sonra zəhərlənmələrin başvermə səbəbi

Qida texnoloqu Ağa Salamovun sözlərinə görə, bol süfrə, üroyiyyətlilik xalqımızın adətidir və hətta qonaq gələndə yediyemədi süfrə başdan-baş bəzədilir. Toylarımızda da hazırda belədir: "Yaxşı olar ki, menyunu ev yiyəsi tərtib etsin. Düzdür, əslində restoranlar da nə isə satmalıdırlar ki, qazanc əldə etsinlər, amma bu da israfcılıq həddinə gətirilib çıxarılmamalıdır. Təvsiyə odur ki, normal rasiona uyğun, yəni bir insanın yeyəcəyi qədər menyü tərtib edilsin".

Qida texnoloqu qeyd edir ki, reallıqda bir insan müxtəlifçeşidli salatı, meyvəni, plovu, kababı, içkini bir yerdə qəbul edə bilməz. Toydan sonra zəhərlənmələrin başvermə səbəbi də budur: "Burada çeşid azaldılmalıdır. Məsələn, kabab 4-5 cür deyil, haradasa 2 çeşid ola bilər. Salatlar, digər xörəklər də onun kimi. Yəni bunu qida rasionuna uyğun şəkildə tənzimləmək lazımdır".

A.Salamov onu da deyir ki, yaxşı olar ki, plov gec saatlarda yox, böylə gələn şadlıq sarayına daxil olan zaman süfrəyə verilsin: "Plov həm milli üroyiyyətdir, həm də onun əvvəlcədən yayılması digər xörəklərin çox yeyilməsinin qarşısını ala bilər".

Bəs görəsən Azərbaycanın qədim toylarında qonaqlara hansı xörəklər təqdim olunub? Lerik rayonunun 62 yaşlı sakini Mirzə Əliyev deyir ki, müasir dövrdə qədim rayonlarımızda keçirilən toylarda qonaqlara aş verilməmiş. Oğlan evi qonaqlara ləvəngi, çuq evi isə "Qoşlu plov", yəni aşqara ilə aş təqdim edirmiş.

Kəlbəcər rayonundan olan 70 yaşlı Zəminə Quliyevanın sözlərinə görə, onlar toylarda aş, şorba, dolma bəşirərlərmiş. Paytaxt sakini 68 yaşlı Nəzakət Zeynalova isə bildirir ki, qədim Bakı toylarında aş, küftə-bozbas, dovğa və kabab təqdim olunub.

Göründüyü kimi, müasirləşən zamanla bərabər, toy adətlərimiz də yeniləri ilə əvəzlənib. Yeniliklərin olması təbii, amma bu, yalnız o zaman təqdirləyici olur ki, köhnənin üzərində daha yaxşısını qurasın. Bu kontekstdən yanaşıqda, demək olar ki, hazırda toy mədəniyyətimizdə özünə yer edən yeniliklər qətiyyətlə ürəkəndir. Buna şadlıq saraylarında ki lüzumsuz israfcılıqdan tutmuş, səsləndirilən musiqilərin keyfiyyətinə, yüksək tonla verilməsinə, toy sahiblərinin toydan borca çıxmasına qədər bir çox xoşagəlməz halları misal götürmək olar...

Ailələrimizin həyatında ən əlamətdar günlərdən hesab olunan toylar heç bir dönmədə indiki kimi insanların maddi sıxıntıları üzəlməsinə, borca düşməsinə birgünlük sevinclərinin, illərlə sürən əzabla əvəzlənməsinə gətirib çıxarmayıb...

Hazırda insanlarımız yeni qurulan ailənin sevincini yaşamaq üçün deyil, yalnız bir məqsədlə toy edirlər: tək, hər kəs onların toylarından danışsın, tək onların şöhrətpərəstlik eçqləri təmin olunsun...

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

DOST Agentliyi daha bir beynəlxalq mükafata layiq görüldü

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki DOST Agentliyi "İnsan Kapitalının İdarə Edilməsi üzrə Mükəmməllik Mükafatı 2024" (Human Capital Management Excellence Awards 2024) beynəlxalq müsabiqəsinin qalibi olub.

Agentlikdən AZORTACA bildirilib ki, DOST Agentliyi "Ən yaxşı sosial təsir" kategoriyasında İnsan Kapitalının İdarə Edilməsi üzrə Mükəmməllik Mükafatına layiq görüldü.

"Brandon Hall Group" tərəfindən təşkil olunan müsabiqəyə sosial müdafiə, məşğulluq, əlillik, əmək münasibətləri sahələrində DOST xidmətlərinin göstərilməsində, bu sahədə innovativ təşəbbüslərin reallaşdırılması və vətəndaş məmnunluğunun artırılmasında, eləcə də bərabərliyin və inklüzivliyin təmin olunmasında "Könüllü DOST" proqramının təcrübəsi təqdim olunub.

ABŞ-də yerləşən və 30 ildir fəaliyyət göstərən "Brandon Hall Group", insan kapitalının idarə edilməsi üzrə təhlil və araşdırmalar aparır, sertifikatlar və qabaqcıl təcrübələrə görə mükəmməllik mükafatları təqdim edən və peşəkar inkişafı dəstəkləyən, bu sahədə qabaqcıl təcrübələri təbliğ edən təşkilatdır.

Mükafatın təqdimatı mərasimi 2025-ci ilin yanvar ayında ABŞ-nin Florida ştatının Uest Palm Biç şəhərində keçiriləcək. "HCM Mükəmməllik Konfransı 2025" in qala tədbirində ekspert və idarəçilər, media nümayəndələri, müxtəlif təşkilatların rəhbər şəxsləri iştirak edəcəklər.

Qohum olan şəxslər təmənnasızlıqlarını rəsmi şəkildə təsdiqləməklə donor ola biləcəklər

Qanunvericiliyə əsasən, yaxın qohum anlayışı var. Həmin şəxslər könüllülük və təmənnasızlıqlarını rəsmi şəkildə bildirməklə donor ola bilərlər. Bu zaman Səhiyyə Nazirliyi Orqan Donorluğu və Transplantasiya üzrə Koordinasiya Mərkəzi tərəfindən onların transplantasiya əməliyyatına icazə verilir.

AZORTAC xəbər verir ki, bu barədə Səhiyyə Nazirliyi Orqan Donorluğu və Transplantasiya üzrə Koordinasiya Mərkəzinin İdarə Ehtiyatın sədri Yeganə Abbasova bildirib. Onun sözlərinə görə, yaxın qohum olmayan şəxslər arasında planlanan transplantasiya isə (hansı ki, bu kategoriyaya uzaq qohum və qohum olmayan aiddir) Orqan Donorluğu və Transplantasiya üzrə Etika Komissiyasından verilən rəziləşməsində reallaşdırıla bilər: "Etika komissiyası ictimai əsaslarla fəaliyyət göstərən və müxtəlif sahələrdə üzvləri özündə birləşdirən müstəqil bir qurumdur. Etika komissiyasına tərəfimizdən təqdim edilən zəruri sənədlər xəstəxanalardan, respilyent, donor və onların şahidləri tərəfindən notarial qayda təsdiq olunmuş sənədlərdir. Bu sənədlərin siyahısına respilyent, donor və onların şahidlərinin transplantasiya haqqında məlumatlarının olması və bu transplantasiyaya razı olmaları haqqında sənədlər daxildir. Bu quruma bizim tərəfimizdən toplanan sənədlər göndərilir və orada məsələyə qiymət verilir".

Y.Abbasova bildirib ki, Etika komissiyasında könüllülük, təmənnasızlığa əməl edilməsi təsdiqlənir, razılıq verilir və transplantasiya həyata keçirilir: "Bu prinsiplərin pozulduğu aşkarlandığı halda isə transplantasiyaya razılıq verilmir. Etika komissiyasının verdiyi qərar Koordinasiya mərkəzinə göndərilir və sonuncu qurum tərəfindən xəstəxanalar transplantasiyanın reallaşdırılması haqqında rəsmi qaydada məlumatlandırılır".

Tozlu hava böyük fəsadlar yarada bilər

Bir neçə gündür ki, Bakıda və Abşeron yarımadasında, həmçinin Xəzər dənizi sahilı boyu ərazilərdə tozlu hava şəraiti müşahidə olunur. Bəzi günlərdə tozun miqdarı hətta 5 dəfəyə qədər yüksəlib.

İlk növbədə havadakı tozun mənşəyi bilinməlidir

Havadada müşahidə olunan, transsərhəd xarakterli toz Türkmənistan ərazisindən ölkəmizə daxil olub. Aparılan təhlillərə görə, il ərzində Mərkəzi Asiya səhralarında baş verən qum fırtınası cənubda Ərəbistan yarımadasında, şərqdə Türkmənistan səhrasında toz burulğanları yaradır və formalaşan toz kütlələri cənub və şərq istiqamətli hava axınları vasitəsilə ölkəmizə keçir və əsasən Bakı şəhərində, Abşeron yarımadasında toz dumanının yaranmasına səbəb olur. Son illər iqlim dəyişmələrinin təsiri nəticəsində bu prosesin daha tez-tez təkrarlanmasının şahidi oluruq. Hazırda müşahidə edilən durgun, küləksiz hava şəraiti isə cənub-şərq axınları vasitəsilə ölkəmizin ərazisinə gələn toz hissəciklərinin havada daha çox qalmasına səbəb olur.

Tozun nə vaxtdək davam etmə müddəti onun kütləsindən asılı olaraq dəyişir. Hazırda tozun konsentrasiyasında nisbi azalma müşahidə olunur. Bunun səbəbi cənub-şərq istiqamətli küləklərin şimal-qərb istiqamətli küləklərlə əvəz olunması ilə əlaqədardır.

Mütəxəssislərin fikrincə, bu tozların tərkibi diqqət yetirilməli məsələlərdəndir. Onların tərkibində radioaktiv maddələrin olub-olmaması və ya hansısa tikinti pro-

si zamanı havaya atılması aydınlaşdırılmalıdır. İlk olaraq havadakı toz hissələrinin mənşəyi bilinməli, daha sonra ona uyğun tədbirlər görülməlidir. Tozlu hava şəraiti bir sıra ekoloji fəsadlarla yanaşı, insanların sağlamlığına da təsir göstərir.

Toz hissəcikləri qan təzyiqini artırır

Mövzu ilə bağlı qəzetimizə açıqlama verən terapevt Aygün Əliyevanın sözlərinə görə, havada tozun miqdarının artması bir çox sağlamlıq problemlərinə səbəb olur: "Tozlu hava şəraiti ilk olaraq ağciyərlərə təsir edir. Bu zaman nəfəsalma çətinləşir və tənəffüs yollarında qıcıqlanmalar yaranır. Bu, xüsusilə astma, bronxit və xroniki obstruktiv ağciyər xəstəliyi olan insanlarda simptomları ağırlaşdırır. Havada olan toz hissəcikləri, xüsusilə polen və digər allergenlərlə zəngindir, allergik reaksiyalara səbəb ola bilər. Bu, burun axması, gözlərdə qaşınma və qızartı, öskürək kimi simptomlarla özünü göstərir. Tozlu havaya uzun müddət məruz qalmaq

ürək-damar sistemində də mənfi təsir edir. Toz hissəcikləri qan dövranına daxil olaraq qan təzyiqini artırır və infarkt riskini yüksəldir. Eyni zamanda toz hissəcikləri dəridə qıcıqlanmaya, quruğuğa və hətta iltihaba səbəb olmaqla yanaşı, gözlərdə qıcıqlanmaya, qızartıya və qaşınmaya da gətirib çıxarır".

A.Əliyevanın sözlərinə görə, tozlu müşahidə olunan hava şəraiti daha çox allergik problemləri üzə çıxarır: "Buna görə meteorohəssas, kardioloji problemi və allergik riniti olan insanlar hava proqnozunu mütləq şəkildə izləməlidirlər. Bu səbəbdən çox vacib olmadığı halda meteorohəssas insanlar bu cür hava şəraitində çəldə çıxmamalıdır. Narahatlıqları artdıqda isə mütləq həkimə müraciət etməlidirlər. Xroniki və yavaş xəstəliyi olmayan insanların da tozlu havaya uzun müddət məruz qalmaları tövsiyə edilmir. Lakin bu mümkün olmadığı mütləq tibbi maskadan istifadə edilməlidir".

Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

Venesiya Film Festivalında Azərbaycan filmləri nümayiş etdirilib

İtaliyada 81-ci Venesiya Film Festivalı keçirilir. AZƏRTAC xəbər verir ki, Venesiyanın Lido adasında gerçəkləşən dünyanın ən qocaman beynəlxalq film festivalında Azərbaycan Respublikası Kino Agentliyinin (ARKA) rəhbərliyi də iştirak edir.

Azərbaycan kinosu tarixində ilk dəfə iki film - İkinci Qarabağ müharibəsi haqqında rejissor Emin Əfəndiyev "Tonha insanın monoloqu" və rejissor Şamil Əliyev "XX əsr Azərbaycan memarlığından bəhs edən "Yaradanlar" filmləri festival çərçivəsində nümayiş olunub. Görkəmli memarlar Mikayıl Hüseynov və Sadiq Dadaşovun həyat və ya-

radıcılığı fonunda "Yaradanlar" filmində Ulu Öndər Heydər Əliyevin sovet Azərbaycanına rəhbərlik etdiyi dövrdə ziyalıları rejimin təqiblərindən qoruyaraq onların yaşayış-yaratması üçün xidmətləri və memarlığın inkişafına göstə-

"Quşlar susanda" film layihəsi ilə yanaşı, ARKA-nın maliyyə dəstəyi ilə çəkiləcək digər film layihələri də xarici prodüserlərə təqdim olunub.

Venesiya Film Festivalı ekran əsərlərinin birgə istehsalı baxımından xarici şirkətlər və prodüserlərlə təmaslar qurmaq baxımından olduqca əhəmiyyətli platformadır.

Qeyd edək ki, vaxtilə bu nüfuzlu festivalın tarixində Azərbaycanlı rejissor Hilal Baydarovun "Səpələnmiş ölümlər arasında" bədii filmi də əsas müsabiqə proqramında yer alıb. Xatırladaq ki, avqustun 28-dən start götürən festival sentyabrın 7-dək davam edəcək.

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2024-cü il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatyayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərmətbuatyayımı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) manat
6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) manat
3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) manat
1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) manat

Qarlı dağların isti suyu

Hörmətli oxucular!
Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Yaşıl Kart Sistemi çərçivəsində fəaliyyət göstərmək hüququ olan sığortaçılar barədə elan

Yaşıl Kart sığorta növü üzrə İcbari Sığorta Bürosunun iştirakçı sığorta şirkətləri bunlardır: "AtaSığorta" ASC, "Atəşgah Sığorta" ASC, "Azərbaycan Sənaye Sığorta" ASC, "Bakı Sığorta" ASC, "Meqa Sığorta" ASC, "Paşa Sığorta" ASC, "Qala Sığorta" ASC, "Xalq Sığorta" ASC.

İcbari Sığorta Bürosu

Pamukkale - tarix və möcüzəni birləşdirən şəhər

Türkiyənin məşhur Pamukkale turizm mərkəzini cari ilin ilk səkkiz ayında 1 milyon 700 min xarici ölkə vətəndaşı ziyarət edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Egey regionunda və Menderes çayı dərəsində yerləşən Pamukkale UNESCO-nun Dünya İrs Siyahısına daxil edilib. Şəhər ağ travertenləri, yerdən qaynayan bulaqları, antik Hierapolis şəhəri və Kleopatra hovuzu ilə ziyarətçilərin diqqətini cəlb edir. Pamukkale xarabalıqları xü-

susilə məşhurdur. Eramızdan əvvəl II əsrin sonlarında Atalidlər sülaləsindən olan

Perqamon kralları burada, yəni Hierapolisdə kurort yeri yaradıblar. Ərazidə hamam,

məbəd və digər yunan abidələrinin xarabalıqları var.

Pamukkale ("pambıq qala") Türkiyənin cənub-qərbində olan Dənizli ilində yerləşir. Xüsusi mənzərəsi ilə diqqətəlayiq Pamukkale şəhərini ziyarət edənlərin sayı ildən-ildən artır.

Düzenliyə baxan təxminən 200 metr hündürlüyü olan qayalıqdakı bulaqlardan qaynaqlanan kalsitlə dolu sular şəhərdə təbii meşələr, daşlaşmış şalalələr və bir sıra terraslı hövzələrdən ibarət fəsanəvi mənzərə yaradır.

Bəzi dağlıq ərazilərdə qısamüddətli yağış yağacaq, şimşək çaxacaq

Azərbaycanda sentyabrın 5-nə gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin dəyişkən buludlu olacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Ararib güclənən şimal-qərb küləyi əsəcək, axşam mülayimləşəcək. Havanın temperaturu gecə 19-24°, gündüz 26-31° isti olacaq. Atmosfer təzyiqi 758 millimetr civə sütunu təşkil edəcək. Nisbi rütubət gecə 70-80, gündüz 50-55 faiz təşkil edəcək.

Sentyabrın 5-də Abşeron çimərliklərində ararib güclənən şimal-qərb küləyi axşam mülayimləşəcək. Dəniz suyunun temperaturu şimal çimərliklərində - Sumqayıt, Novxanı, Pırşağı, Nardaran, Bilgəh və Züqubada 25-26°, cənub çimərliklərində - Türkan, Hövsan, Sahil və Şıxda 26-27° isti olacaq.

Azərbaycanın rayonlarında hava şəraitinin əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Lakin gündüz bəzi dağlıq ərazilərdə qısamüddətli yağış yağacağı, şimşək çaxacağı ehtimalı var. Gecə

və səhər bəzi yerlərdə ararib duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə ararib güclənəcək. Havanın temperaturunun gecə 18-22°, gündüz 29-34° isti, dağlarda gecə 11-16°, gündüz 20-25° isti olacağı ehtimal edilir.

«AZƏRBAYCAN»
qəzetinin reklam xidməti

Qəzetin daim yenilənən rəsmi internet ünvanı:
www.azerbaijan-news.az

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

"AzerGold" QSC-nin rəhbərliyi və kollektivi cəmiyyətin İdarə Heyətinin üzvü - sədrin müavini Xəyyam Fərzəliyevə atası

OQTAY FƏRZƏLİYEVİN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə bəsləyərli verilir.

Ziyad Səmədzadə, Fikrət Əzizov, Orxan Dadaşov və Elxan Bəşirov Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Humanitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin Diaspor ilə əlaqələr sektorunun müdiri Şakir Səlimova anası

AİŞƏ XANIMIN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə bəsləyərli verilir.

Azərbaycanda ilk dəfə "Baku Cinema Breeze" Beynəlxalq Film Festivalı keçiriləcək

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi və Kino Agentliyinin dəstəyi ilə oktyabrın 2-dən 8-dək Bakıda ilk dəfə "Baku Cinema Breeze" adlı böyük kino-festivalı keçiriləcək.

Nazirlikdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, "Baku Cinema Breeze" bu günə qədər ayrı-ayrılıqda təşkil edilən Doku Bakı sənədli film festivalı, BIFF Bakı Beynəlxalq Film Festivalı, ATA Türk dünyası Beynəlxalq Animasiya filmləri festivalı və ANIMAFILM Beynəlxalq Animasiya Festivalı kimi tanınan genişmiqyaslı layihələri bir araya gətirməklə dünya kinematografiyasının sədəvrlərini nümayiş etdirmək üçün vahid şəbəkə rolunu oynayacaq.

Festival çərçivəsində kino sənayesindəki imkanlarını nümayiş etdirən Orta Şərq və Mərkəzi Asiya miqyaslı yeni kino sənayesi bazarı "OMA" kinomarketi təşkil olunacaq.

Tədbirdə iştirakçılar bir-birləri ilə əlaqələr qurmaq və gələcək əməkdaşlıq perspektivlərini müzakirə etmək imkanı əldə edəçəklər ki, bu da regionda kino sənayesinin inkişafı üçün mühüm addım olacaq.

"Baku Cinema Breeze" festivalı əlavə olaraq ABŞ, Kanada, Hindistan, Niderland, Türkiyə, Almaniya, Portuqaliya, BƏƏ, Yunanistan, Koreya, Gürcüstan, Estoniya və digər ölkələrdən kino sənayesi nümayəndələrini, həmçinin dünya kinematografiyasının tanınmış simalarını Azərbaycanada bir məkana toplayacaq.

Festival müddətində şəhərin müxtəlif kinoteatrlarında və məkanlarında paytaxt sakinləri, şəhərimizin qonaqları və ümumilikdə bütün kinosevərlər üçün film nümayişləri təşkil olunacaq.

Audiovizual sənayenin inkişafına istiqamətlənən bu tədbir Mədəniyyət Nazirliyinin "Yaradıcı Azərbaycan" layihəsi çərçivəsində həyata keçiriləcək.

"Baku Cinema Breeze" layihəsi bu payız Bakının mədəni həyatında əsas hadisə olmaqla və təkcə kino mütəxəssislərinin diqqətini deyil, həm də sənətsevərlərin marağını cəlb etməyi hədəfləyir.

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	və informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68
	434-63-30, 539-72-39	Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 434-55-58
Məsəl katib	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Məsəl katib müavinləri	- 539-44-91,	Fototillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompyuter mərkəzi - 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühəssisatlıq - 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə
contact@azerbaijan-news.az
azreklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj **4091**
Sifariş **2005**

Qiyməti 60 qəpik